

A. BARTELJ

Srbija vedno nad vsemi!

Predsednik Predsedstva SFRJ dr. Borisav Jović je naredil še en korak h koncu Jugoslavije. S tem, ko je sam ukazal posredovanje enot JLA v hrvaškem, tudi s Srbi naseljenem Pakracu, je grobo prekorajčil pooblastila, ki mu jih dajejo ustava in zakoni. Tak sklep lahko namreč sprejme samo predsedstvo kot kolektivni organ.

Sam podpredsednik Predsedstva SFRJ Stipe Mesić je izjavil, da so nekateri visoki oficirji jugoslovanske armade neposredno povezani s srbskimi scenariji ustvarjanja nove krizne točke. Ki mu jih dajejo ustava in zakoni. Tak sklep lahko namreč sprejme samo predsedstvo kot kolektivni organ.

v jugoslovanskem sporu. Razrešiti je treba samo še uganko, ali se s sodelovanjem v srbskem taboru strinja ves oficirski zbor, pesem morda le ni tako ubrana, kot se zdi v posredovanih tipa dva miga nad helikopterje MUP ali sorazmerno majhna in omejena intervencija v nesrečnem Pakracu.

Temeljno sporočilo samovoljne Jovićeve nastopa pa je, da je Republika Srbija pod krinko predsedstva države in s pomočjo armade ter zveznega sekretariata za notranje zadeve pripravljena posredovati povsod, kjer to zahtevajo njeni resnični ali domnevni interesi. Pri tem je ne zanima, da gre za poseganje mimo volje ali celo zoper voljo posamezne republike, katere suverenost je na ta način poteptana v blato. Srbija s črnogorskim traktatom se je odločila, da bodo njeni argumenti na jugoslovanski zaupniški razpravi groba vojaška sila, kraja premoženja drugih repu-

blik, vdori v monetarni sistem, tekoča proizvodnja laži in vse, kar izvirja iz spoznanja, da Srbija sovraži ves svet.

To je zdaj dokončno jasno, česa drugega tudi ni bilo mogoče pričakovati. Srbija je država, s katero je mogoče živeti samo, če z njo nisi konkretno povezan. Kako nevarna zadeva je Srbija, spoznavajo tudi njeni jugoslovanski sosedje, zlasti Madžari in Bolgari. Srbi sami pravijo, da v vojnah dobivajo, v miru izgubljajo. S tem neposredno priznavajo, da za razliko od večine narodov iz mira ne znajo delati dobička in blaginje, čeprav se ve, da je čas miru tudi čas ustvarjalnosti.

Ne ve se, kateri vrag žene to z bleščicami intelektualci obdarjeno ljudstvo iz spopada v spopad. Tako je že stotletja. Spor s komerkoli ali z vsemi je danes Srbiji bolj potreben kot kdajkoli. Nova oblast ni svojega ljudstva z ničimer osrečila, Srbija je bankrotirana država s popolnoma uničenim gospodarstvom, veliko ljudi je na robu lakote, Kosovo in grozljivo večnacionalna Vojvodina pa sploh še nista spregovorila.

Slovenci v ta balkanski kotel nikoli nismo sodili. Ne po mentaliteti ne po metodah, ki jih (mimogrede rečeno) sploh ne obvladamo. Nikjer na Zemlji in v vesolju nam ne bo huje in slabše kot v Jugoslaviji.

Jemljemo dobrim in dajemo slabim

»Tak sistem še naprej uničuje naše gospodarstvo,« je na tribuni o razvoju menil Emil Milan Pintar — Vlada v senci izdelala svoj predlog razvoja

BREŽICE — Gost tribune o perspektivah gospodarskega in socialnega razvoja, privatizaciji, denacionalizaciji in davčnem sistemu, ki jo je sredi preteklega tedna organizirala brežiška SDP, je bil predsednik vlade v senci Emil Milan Pintar. Pripravil je zelo izčrpen uvod, saj, kot je sam dejal, vlada v senci nima mnogo možnosti, da javnosti predstavi svoje poglede na razvoj.

Pintar je med drugim naznanil kompleten predlog razvoja, s katerim namreča vlada v senci nastopiti tudi v skupščini. »Še vedno imamo predrago državo, nereseno protislovje med proizvodnjo in porabo ter sistem, ki jemlje dobrim in daje slabim,« je dejal. Pri tem je napovedal 30-odst. devalvacijo, če se bo vlada zanj odločila še v tem mesecu, in 40-odst., če bo izvedena pozneje. Zatrnil je, da je sistem fonda za nerazvite v zadnjih desetih letih uničil Jugoslavijo, primer Marković pa je prelivanje denarja od dobrih k slabim gospodarjem prenesel še na druga področja.

In kako naj bi potekal gospodarski razvoj v Sloveniji? Vlada bi morala na hitro rešiti vprašanje privatizacije, gospodarstvo razbremeniti tudi kapitalno in ne samo davčno ter zaostri finančno disciplino, ki mora temeljiti na nedotakljivosti lastnine in na izterljivosti vsake pogodbe. Po Pintarjevem mnenju je sedanja vladna koalicija tako neenotna, da tega ni sposobna izpeljati, zato se bo slej ko prej postavilo poslansko vprašanje o zaupnici med sabo sprtim ministrom.

Vlada se je odločila za prodajo družbene lastnine, ki gre zaradi pomanjkanja kapitala zelo počasi. »Prodaja delnic je smešna, če vemo, da se je do denarja prišlo na krivičen način. Porodi tudi

moralno dilemo, saj so se ljudje marsikje odrekli svojemu dohodku, da bi investirali v podjetje. Ker torej ni kupcev, bo prišlo do podržavljanja. Z lastnino bodo upravljali uradniki, kar bi utegnilo privedi v birokratizirano in na koncu v policijsko državo,« je opozoril predsednik vlade v senci.

Opozicija zagovarja milejši zakon, ki ne zahteva popolne privatizacije. Zavzema se za medsebojni odpis dolgov, pri katerem naj sodelujejo tudi banke in trgovina, ter za kapitalizacijo dolgov.

O SPODBUDAH KRVODAJALSTVU

LJUBLJANA — Na posvetu sekretarjev občinskih organizacij Rdečega križa Slovenije 19. februarja so med aktualno problematiko z delovnega področja te organizacije govorili o krvodajalstvu ter zdravstveni zakonodaji in socialni politiki. Ponovili so slovensko pobudo za spremembo zakona, po kateri bi delavci za darovanje krvi imeli dela prost dan. Na posvetu je dr. Tone Košir, namestnik republiške sekretarke za zdravstvo in socialno varstvo, govoril o pripravljanju nove zakonodaje s tega področja. Predlog je, naj bi večkratne krvodajalce opustili plačila zdravstvene participacije.

zakonodaji evropskih razvitih držav, mednarodnih konvencijah, socialni listini Evrope. Če malo pogledamo k bližnjim sosedom (Italija, Avstrija, Nemčija), lahko kaj hitro ugotovimo, da imajo tam delavci veliko večjo pravno in socialno varnost, pravice in zaščito kot pri nas, vključeni pa so tudi v soupravljanje in sodelovanje, neposredno ali pa preko sindikatov. V nobeni razviti državi ni delavec tako nezashiten kot pri nas po novi zakonodaji! Delavsko zakonodajo v razvitem svetu vedno pripravljajo skupaj vlada, zbornica in sindikati, pri nas pa se o podobnih predlogih sindikatov niti ne zdi potrebno resno razpravljati. Le kako si vlada zamišlja uresničevanje delavske zakonodaje brez podpore delavcev in sindikatov? Vse stranke bi se morale zavdati, da so odgovorne tudi delavci, saj so v parlament prišli tudi z njihovimi glasovi na demokratičnih volitvah. Če parlament in vlada ne bosta nič naredila za preprečitev gospodarskega razkroja, ki čedalje bolj ogroža delavce in njihove družine, se kaj lahko zgodi, da sedanja vlada ne bo čakala novih volitev. Grozi ji, da jo bo plaz delavskega nezadovoljstva odpihnil še pred iztekom mandata. Breme, ki zdaj leži na gospodarstvu, postaja namreč že nezno: obeta se nam, da bomo kmalu imeli 200.000 brezposelnih, 400.000 upokojencev in le še 650.000 zaposlenih. Ni države na svetu s takšnimi razmerji!

In zato smo Slovenci dobili še eno stranko, ki se bo na prihodnjih volitvah predstavila ljudem s svojimi kandidati — Delavsko stranko Slovenije. Vrata v Delavsko stranko Slovenije so odprta za vse, ki živijo (bi želeli živeti) od sadov svojega dela, neglede na lastnino sredstev, na narodnost in svetovni nazor.

VINKO BLATNIK

Vlada je sprejela zakon o denacionalizaciji, ki bo po Pintarjevem mnenju dokončno ustavljal vsakršni interes tujcev po vlaganju v Slovenijo. Nobeno podjetje namreč ne bo več varno pred lastniki, njihovimi dediči in raznimi oškodovanci. »Če bomo hoteli izpeljati Pirnatov zakon, se bomo morali sprijazniti

• V odgovorih na vprašanja udeležencev tribune je Emil Milan Pintar podvomil, da bosta ob tolikšnem vlaganju v orožje kultura in prosveta še dolgo naša osveta. Medtem ko se vlada v senci zavzema za čimprejšnji sprejem nove ustave, vladajoči koaliciji mnogo bolj ustreza reševanje posameznih zadev, pri katerih lažje doseže večino. Slovenija naj ima močne, enakomerno razvite in s komunikacijskimi sistemi povezane regije, Jugoslavija pa le nacionalni svet, zelo zmanjšan zvezni proračun, zvezne organe izven Beograda s strukturo zaposlenih, prilagojeno deležu v financiranju, in enakopravno uporabo jezikov po teritorialnem narodnostnem principu.

z družbo, v kateri bo 50 odst. advokatov, vsi pa bomo sprti med seboj,« je še dejal.

B. DUŠIČ

BREZ DELA JE VSE VEČ IZOBRAŽENIH

ČRNOMELJ — V črnomaljski skupnosti za zaposlovanje je bilo konec februarja prijavljenih okrog 400 iskalcev zaposlitve. Zaskrbljujoče je, da se povečuje število izobražencev. Februarja so bili z visoko šolo štirje v višjo osem, vedno več pa je tudi takšnih s srednjo izobrazbo. Zadnje čase je za tiste s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo, ki nimajo opravljenega pripravništva, lažje vsaj toliko, da jim skupnost za zaposlovanje plača stroške pripravništva. S tem se problem brezposelnosti sicer ne reši, ampak samo odmakne. Sicer pa je nedavno republiški zavod za zaposlovanje razpisal javen natečaj za odpiranje tisoč novih delovnih mest. Za vsako novo delovno mesto, na katerega bi delodajalec za nedoločen čas zaposlil brezposelnega, sicer prijavljenega pri skupnosti za zaposlovanje, bodo zagotovili 60 tisoč dinarjev nepovratnih sredstev.

Najbolj burno o predsedniku

Glasovanja o (ne)zaupnici dr. M. Petroviču ni bilo

KOČEVJE — Na zadnji skupni seji zborov občinske skupščine Kočevje, ki je bila 28. februarja, je bilo najbolj živahno pod točko razno, ko je Marko Rovnan v imenu koordinacije vseh strank, ki se je sestala v gostilni Dogar nekaj dni prej, med drugim predlagal, naj ne bi zaostrovali razmer in da naj predsednik občinske skupščine dr. Mihael Petrovič sam predlaga glasovanje o svoji zaupnici.

Jože Hobič (Demos) je dejal, da se na koordinacijskem sestanku niso dogovorili, da bi predsednik občinske skupščine dal sam na glasovanje vprašanje o svoji zaupnici, in da Demos podpira predsednika OS Petroviča. Lahko pa zahteva glasovanje kakšna izmed strank, vendar Demos tega ne bo podpiral.

Predsednik Petrovič je dodal: »Če stranke menijo, da ne uživam podpore, naj postavijo vprašanje zaupnice, nakar bo glasovanje. Poudaril je, da s svojim delom tej občinski skupščini ni povzro-

Proti poskusom na učencih

Minister P. Vencelj na obisku v Črnolju — Novinarji dežurni krivci

ČRNOMELJ — Pretekli petek je obiskal črnomaljsko občino slovenski minister za vzgojo, izobraževanje in telesno kulturo dr. Peter Vencelj. Najprej se je ustavil v Semicu, kjer je imel pogovor v zvezi s šolsko telovadnico, ki se ji je pred nekaj meseci podrli strop. Povedal je, da sicer razume Semicane in njihove zahteve po novogradnji, da pa je potrebnost v slovenskem šolstvu veliko, a nobenega denarja. Poleg tega je kar 60 naložb prednostnih, medtem ko jih je na listi investicij 450.

Na javni tribuni v Črnolju, ki se je je udeležilo razmeroma malo belokranjskih šolnikov, jih je dr. Vencelj pozval, naj dajo predloge za nadaljnji razvoj šolstva, a je bilo tudi teh predlogov bore malo. Sicer pa je po ministrovih besedah v šolstvu veliko odprtih vprašanj, vendar morajo najprej natančno vedeti, kaj hočejo in kaj je moč narediti. Nedopustno je, da najprej napišejo zakon, potem pa hočejo prav vse

• Dr. Vencelj je za številne nespornosti in nejasnosti v zvezi s šolstvom obdolžil kar novinarje: »Novinarji bi se morali zavedati, ko poročajo o šolstvu, da je to zelo občutljivo področje, da je šolstvo največje slovensko podjetje, in če bankrotira, bo vsak Slovenec izgubil v njem kakšno delnico. Novinarji, ki bi morali resno prispevati k reševanju šolske problematike, pa v svojem poročanju naredijo takšne kombinacije, ki jih ne moreš doživeti niti v najgostejših sanjah.«

zriniti vanj. Seveda so tudi vsi zakoni brezpredmetni, če ne bo otrok, ki jih je iz leta v leto manj.

Dr. Vencelj je poudaril, da sicer ni protinovacijam, a se ne more strinjati s takšnimi, ki jih preizkušajo na celih generacijah šolčarjev. »Nikakor tudi ne gre, da si Zavod za šolstvo nekaj zamisli, strokovni svet pri republiški skupščini to sprejme, ko pa zamisel pride na sekretariat, ugotovimo, da bi se morali za uresničitev predloga stroški za šolstvo povečati za nekaj deset odst.,« je menil dr. Vencelj ter potarjal, da v šolskem sistemu še vedno ne vedo, kdo je za kaj odgovoren. Pojasnil je tudi, da ni ovir za uvedbo sistematizacije in bi jo lahko uresnili v 24 urah, vendar še vedno ni jasno, ali naj plače uredijo s kolektivnimi pogodbami ali zakonom o javnih delavcih. Kolektivna pogodba namreč določa razmerje plač 1:3, zato bi po njegovem moral urediti temeljna razmerja zakon.

Na bojazen Belokranjec, da bo glede na uvajanje centralizacije v šolstvu do tega prišlo tudi pri zagotavljanju materialnih pogojev, kar bi pomenilo, da bi se v večjih centrih šolske organizacije okrepile, v Beli krajini pa bi zopet ostali na obrobju, je minister odgovoril, da je s plebiscitom in s tem z ustanavljanjem slovenske države prišlo do sprememb ter s tem tudi do razkoraka med prihodki in odhodki v proračunu.

M. BEZEK-JAKŠE

IZPAD ELEKTRIKE V KOČEVJU

KOČEVJE — V nedeljo, 3. marca, okoli 5.55 je zmanjkalo električne toka v približno polovici mesta Kočevje. Električna je spet zasvetila čez slabo uro. Tako dolgotrajnega izpada elektrike že dolgo ni bilo, zato so občani gledali, če niso preglevali varovalke, ponekod je zmanjkalo še vode, začele so piskati nekatere hladilne skrinje, grelci centralne kurjave so bili hladni itd. Pri Elektriku so povedali, da je do izpada prišlo zaradi okvare na razdelilni transformatorski postaji Kočevje.

- Do znanja težko, z znanjem lahko. (Slovenski pregovor)
- V vzhodnih državah ljudstvo ne mara tistih, ki so na oblasti. (M. Svarc)

J. PRIMC

Naša anketa

Nova zastava brez zvezde?

Že pred časom so določeni krogi v Sloveniji precej razmišljali in razpravljali, da bi bil nujno potreben nov grb slovenske države in pa, kakšen naj bi bil. Veliko je bilo govora o starem karantanskem panterju, potem pa so razprave nekako potihle. Ustavna komisija slovenskega parlamenta je zdaj na pobudo nekaterih poslancev na prejšnjem zasedanju slovenske skupščine 20. februarja predlagala amandma k slovenski ustavi, s katerim naj bi s slovenske zastave odstranili zvezdo. Amandma je naletel na različne odmeve in razprave, ki so se ukvarjale tudi z vprašanjem, kakšnih barv naj bi zastava bila oz. kako naj bi bile te obrnjene. Odstranitev zvezde z zastave so nekateri poslanci z odobravanjem podprli, drugi pa so opozarjali, da je treba simbole nove slovenske države celovito urediti. Na koncu je predlog sprejel le zbor občin, ostala dva zbora pa ne in zvezda ostaja na slovenski zastavi. Do nadaljnjega. Zahtevi se predlagalci gotovo ne bodo kar tako odreli, rdeča peterokraka je za nekatere očitno nesprejemljiv ideološki simbol. Dejstvo je, da bo treba urediti tudi te stvari, po možnosti na splošno zadovoljstvo. Brez dvoma pa ima slovenski parlament zdaj mnogo pomembnejšega dela, kot da se ure dogode pogovora o takšnih rečeh, ki bi ne nazadnje prinesle tudi precej dodatnih stroškov, če bi bile sprejete. Gospodarstvo pa krjuje, ljudje ostajajo brez dela in živijo vse težje. Koliko časa lahko oblast preživi na račun napak komunistične preteklosti?

JANKO JEZERNIK, šofer v sevnjski M-Kopitarni: »Mene nič ne moti zvezda na slovenski zastavi. Glede na to, kako so nas učili, kaj pomeni peterokraka na jugoslovanski zastavi, pa se mi zdi, da bi jo na slovenski zastavi lahko opustili, če bomo šli v Slovenijo zares po svoji poti samostojnosti in neodvisnosti. Tedaj bi se lahko vrnil k izvorni slovenski zastavi, ki je bila, vsaj kolikor jaz vem, brez zvezde.«

MARTIN KOLAR, predsednik ZZB NOV Brežice: »Zvezda mora ostati na zastavi, saj je pod takim simbolom potekal osvobodilni boj in bila zasnovana slovenska državnost. Nihče nima pravice spreminjati takega simbola. Med vojno so domobranci in pozneje belogardisti z orožjem in krvjo zaznamovali tudi cerkve in križ, pa zato nihče ne zahteva odstranitve teh simbolov. Čas je, da se neha z revanšizmom in da se odvečna energija usmeri v reševanje gospodarstva in sociale.«

ANA LEVSTIK, administratorka pri stanovanjski zadrugi Riko v Ribnici: »Odgovorni naj najprej uredijo gospodarstvo, zagotovijo ljudem primerne plače in tudi službe, saj je vedno več brezposelnih. O zastavi, grbu in drugih simbolih pa naj bi začeli debatirati šele potem, ko bomo uredili vse ostalo, kar je za ljudi in njihovo dostojno življenje daleč bolj pomembno.«

NACE VIDRIH, direktor hotela Pugled Kočevje: »Kot predsednik sveta krajevne skupnosti Rudnik-Salka vas vem, kakšno je mnenje ljudi: ni pomembno, kaj je na zastavi, ampak je pomembneje, da bo vlada, ki bo z zastavo mahala, poskrbela za učinkovito gospodarjenje in blaginjo ljudi. Ljudje pričakujejo najprej rešitev problemov in šele potem razpravo o zastavi. Če se bo nadaljevalo padanje standarda, bodo ljudje izbrali za simbol kruh, ki ga je vedno manj, da ga bodo videli vsaj na zastavi.«

ANDREJ SEVER, medobčinski elektroenergetski inšpektor, Črnomelj: »Če zastava ne bi imela zvezde ali kakšnega drugega simbola, bi bila videti kot kakšna navadna cunj. Mislim, da bi morala imeti naša zastava glede na suverenost države takšen simbol, ki bi simboliziral Slovenijo in njen narod. Kakšen bi bil ta simbol, pa naj odločajo vsi Slovenci in ne le nekaj redkih posameznikov.«

JANEZ MUHIČ, železničar iz Gornjih Lakovnic, Novo mesto: »O novih simbolih za slovensko zastavo nisem kaj dosti razmišljal. Zdi se mi še najbolj prav, da ostane taka, kot je, se pravi z zvezdo, saj smo na tako že vsi navajeni. Kadar jo vidim, ne pomislim na to, da bi nosila kakšno ideološko sporočilo, verjetno pa tudi drugi ne. Težko si predstavljam kakšno drugo znamenje na naši tricolori, zlasti tako, ki bi bilo všeč vsem, zato je po mojem prav, da ostanemo pri starem.«

JOŽICA KLEMENČIČ, obračun plač, Lipa Kostanjevica: »Pri nas na vasi je zastava visela za praznike samo na šoli. Po hišah zastave niso visele in o njih se nismo nikoli kaj dosti pogovarjali, ker se nam niso zdele pomembne. Zdaj so se seveda začele razprave o tem, kakšna naj bi bila slovenska zastava. Jaz mislim, da bo najbolj prav, če bo taka kot doslej in mislim, da ne bi bilo nič narobe, če bo na njej zvezda ali Triglav. Sicer pa se jaz s temi vprašanji ne ukvarjam.«

MARIJA VUKMANIČ, izdelovalka razvojnih programov v metliški Beti: »Mene zvezda na slovenski zastavi nič ne moti, moti pa me prekratno spreminjanje simbolov, s katerim nič ne dosežemo. Tudi od prijateljev, znancev in ljudi, s katerimi prihajam v stik, nisem slišala, da bi jih zvezda motila. Mislim, da je ta dilema umetno ustvarjena in povsem nepotrebna. Najodgovornejši ljudje imajo po moje veliko pomembnejšega, pametnejšega in koristnejšega dela, kot pa da se pričajo okrog spreminjanja simbolov.«

BOŽO KRAVČAR, kmetovalec iz Praproč pri Trebnjem: »Zvezdo naj bi umaknili z zastave, saj je nekako osramočena. Simbolizira kri in bojevanje. Gre tudi za to, da se morajo spreminjati simboli, če se je spreminjal režim. Drugače pa naj bi zastava ostala, kakršna je, njenih barv polj ni treba nič obračati. Zastava naj bo brez novih simbolov, kot je na primer Triglav, lipov list ali kaj podobnega. Menjava simbola pa seveda pomeni strošek.«

kmetijstvo

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

Pomlad prihaja s telohom, zvončki in mačicami. V šopek zvezane so jih v ponedeljek ponujale tudi prodajalke na novomeški tržnici. Prvič so se pojavile tudi sadike sadnega drevja in vinske trte. Prodajalec je povedal, da so podlage in cepiči iz Maribora, vzgajajo pa jih v sadovnjakih v okolici Niše. Sadike jablane veljajo 35 din, češnje 40 din, vinska trta pa 13 din (štajerska belina, laški rizing, kraljevina in modri plavec). Na stojnicah so bili tudi ta teden lepi sadeži jabolok sort gloster in jonagold po 13 do 20 din. Endivija je veljala 60 din, jajca 3 din, lonček smetane 80 din, kilogram skute 50 din, ocvirki še vedno 100, korenina hrena 10 din, česen 100 din, belokranjski čebulček 100 din. Na stojnici šeladinija so bile v ponedeljek naslednje cene: banane 35 din, pomaranče 25 din, mandarine 35 din, jabolka 25 din, fižol 48 din, hruške 35 din, rajski 100 din, limone 30 din. V tem času se dobi italijanski paradižnik po 100 din, paprika po 130 din in kumare po 80 din.

Sejmišča

• **SEJMIŠČE V NOVEM MESTU** — V ponedeljek so rejci pripeljali 320 prašičev, starih 8 do 14 tednov, kar v teži živali znaša 18 do 40 za kilogram. Starih nad 3 mesece, tj. težjih od 50 kg, pa je bilo 10 prašičev. Mlajši so veljali 40 din kilogram žive teže, kar pomeni 800 do 1.600 din za žival, starejši so bili po 26 do 28 din kilogram žive teže. Kupci in prodajalci so sklenili veliko kupčij. Tokrat so rejci ponujali samo prašiče.

• **SEJMIŠČE V BREŽICAH** — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 245 prašičev, starih do 3 mesece, in 34 starejših. Mlajši, ki so jih prodali 154, so bili po 35 din kilogram žive teže. Starejši, od katerih jih je menjalo lastnika 12, so prodajali po 26 do 30 din kilogram žive teže.

• **SEJMIŠČE V ŠENTJERNEJU** — Na sejmu 23. februarja so imeli naprodaj 254 prašičev, starih 8 do 14 tednov, in 25 starejših. Prvi — prodali so jih 178 — so veljali 40 din kilogram žive teže. Drugi so veljali 22 do 28 din kilogram žive teže. Na sejmu so rejci pripeljali tudi 8 pitancev, ki so bili po 7 krav, katerih cena je znašala do 22 din za kilogram žive teže. Naprodaj so imeli tudi 23 konj po največ 20 din kilogram in 4 zrebata, ki so jih cenili do 30 din kilogram. V prodajo je šlo 6 konj in 3 zrebata.

Kmetijski nasveti

Predpomladansko škropljenje

Včasih smo govorili o prvem zimskem škropljenju sadnega drevja s tako imenovanimi rumenimi pripravki. Teh pripravkov pri nas ne uporabljajo več. Zato ne govorimo več o zimskem, pač pa o predpomladanskem škropljenju. Če je potrebno, bomo prvo škropljenje opravili v začetni fazi brstenja in s tem dosegli najboljši učinek.

Škropili bomo predvsem v primeru, če smo imeli v preteklem letu težave z ameriškim kaparjem, rdečo sadno pršico ali zeleno listno ušjo. Pri integriranem varstvu se priporočajo sredstva na osnovi mineralnega olja. Sredstva so za okolje nevarna, saj je njihovo delovanje mehanično, učinkovito pa delujejo na kaparja, jajčeca listnih uš, jajčeca pršic in gosenice zmrzlikarjev. Mineralna olja se lahko uporabijo le enkrat v času zimskega mirovanja. Mineralna olja, ki so pri nas v prodaji, se dobijo pod imeni: bijelo ulje, frutapon, blankoil, galmin in parapan. Navedena sredstva so si tako po kvaliteti kot po sestavi podobna in se uporabljajo v 3—4 odst. koncentraciji.

V primeru, da smo imeli v minulem letu težave s škrlupom, rožičavostjo sliv, kodravostjo breskev ali luknjičavostjo koščičarjev, dodamo škropivu enega od bakrenih pripravkov, kot so: cuprablau Z, cupramix, bakreno apno, bordojska čorba, modra kalica...

V primeru, da imamo sadna drevesa v bližini gozda ali smo imeli v minulem letu težave s cvetočerm, se odločimo za s mineralnim oljem kombinirane pripravke, katerih delovanje je razširjeno tudi na cvetočera. Ta sredstva vsebujejo poleg mineralnega olja fosforne insekticide, zaradi česar so izogibni. Običajno opravimo škropljenje nekoliko pozneje, kot če bi uporabljali samo mineralno olje, to sovpadajo z fenofazo c do d. Med ta sredstva spadajo: folidol olje v 0,5-odst. konc., oleo-eksal v 1-odst. konc., oleo ultracid v 0,3—0,4 odst. konc., olivin olje v 1-odst. koncentraciji, galpar v 0,5-odst. koncentraciji.

Inž. JOŽE BARBO

Kako deliti denar iz proračuna?

Občna zbora podružnic Slovenske kmečke zveze v Žužemberku in Novem mestu — Novomeška občina tudi letos namenja za kmetijstvo iz svojega proračuna

ŽUŽEMBERK, NOVO MESTO — Konec prejšnjega tedna sta bila na področju novomeške Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke občna zbora podružnic, ki skupaj zavzemata kar doberšen del novomeške občine. Najprej je bil v soboto zvečer v Žužemberku občni zbor podružnice Suha krajina, nato pa v nedeljo dopoldne občni zbor podružnice Novo mesto. Obema občinama zboroma bi lahko z gotovostjo priznali vsaj eno skupno črto: na obeh so čebelarji pogostili navzoče z okusno medico, kar je postalo, kot kaže, prijetna plat takih srečanj, v Žužemberku so se poleg tega kmečke žene izkazale še s slastnim domačim pecivom, potem pa se podobnost srečanj te stanovsko-politične skupnosti že konča.

V Žužemberku je bilo namreč takoj opaziti, da notranje delo in organizacija še nista dobro zaživela, pa je bilo na občnem zboru zato v začetku nekaj trenj med navzočimi, vendar so se nespornostmi zgledili in podružnica, ki je stela še pred občnim zborom 74 članov, jih je na koncu imela že preko sto. Na tajnih volitvah so za predsednika izvolili Roman

Blatnika, za podpredsednika Janeza Hrovata, nato pa javno še upravni odbor, ki naj bi vodil delo in koordinacijo Kmečke zveze na suhokranjskem območju. Eno od ključnih vprašanj tako v Žužemberku kot v Novem mestu je bilo, kaj je kmečka zveza za slovenskega kmeta pravzaprav storila. Kmetje hočejo namreč konkretne rezultate, teh

pa v svojem vsakdanjem življenju seveda še ne morejo občutiti.

Glede tega bi lahko rekli, da so člani novomeške podružnice dobili bolj poglobljene odgovore, saj so bili med njimi republiški poslanci, člani občinske vlade in nekateri njenih organov. Na zvezo kot članico koalicijske vlade je bilo usmerjenih več zahtev in očitkov, da se premalo zavzema za kmete, zlasti kar se tiče glede prometnega davka za gorivo, poslancem pa je bilo naročeno, naj zastopajo interese kmetov v razpravi o republiškem proračunu in pri celi vrsti

• Na nedeljskem srečanju so kmetje lahko tudi slišali, da je občinski izvršni svet iz občinskega proračuna namenil za kmetijstvo v letu 1991 v obliki subvencij, regresov oziroma sofinanciranja 11 milijonov 146 tisoč dinarjev. Ta proračun je na četrtkovni seji občinska skupščina tudi sprejela. Iz tega bo regres namenjen za 2000 ton mineralnih gnojil, 100 ton krompirja, 100 ton pšenice, 40 ton koruznega semena, 11 ton travnodetelnih mešanec in približno toliko za seme ječmena in graha. Nepovratno bo sofinancirano tudi odpremljanje 2000 telet po 1000 din, regresirana bo nabava govejih plemenec s 5000 din in osemenjevanje krav molznic. Regresirana bo tudi nabava trsnih cepeljen s 50 odstotki tržne cene in obnova sadovnjakov, oboje usklajeno z republiškim merili za obnovo vinogradov in sadovnjakov. Iz tega dela proračuna bo financirano tudi 10 odstotkov stroškov za komasacijo v dolini Radulje. Pri vsem tem ostane še poglavito vprašanje, kdo bo sodeloval pri delitvi proračunskega denarja.

zakonov, ki so pred sprejemom: zakonu o lastnini, zakonu o denacionalizaciji, o združitvi, lovstvu, gozdovih in drugih. Večkrat je bila poudarjena tudi zahteva po socialni pravičnosti, da se ne bi tako kot ponekod sedaj dogajalo, da dobivajo nekateri kmečki upokojenci le 300 ali nekaj več dinarjev pokojnine.

T. JAKŠE

- Rešive za nas ni, vendar propadli ne bomo. (Tijanić)
- Ne šalim se, samo opazujem vlado in poročam o dejstvih. (Rogers)
- Kar je mučenje za telo, je neodoljnost za dušo. (Chamfort)

Pridelovalci se čutijo prevarane

Kaže, da bo obveljala odločitev Kolinske o koncu predelave krompirja na Mirni — V kaj naj se usmerijo kmetje? — Kolinska je zahtevala odpornejšo sorto

TREBNJE — Medtem ko so novice o prestrukturiranju v industriji vsakodnevne informacije, se o spreminjanju sestave proizvodnje v kmetijstvu govori redkeje. V občini Trebnje o tem več razpravljajo, vzrok pa je v odločitvi Kolinske iz Ljubljane, da v mirenski tovarni ne bo več predelovala krompirja.

Pri sklepu, s katerim se je ljubljanska proizvajalka hranil odkrivala nedonosnega proizvodnega programa, bo verjetno tudi ostalo. Na staro bi Kolinska vrnila proizvodnjo na Mirni morda samo v primeru, če bi ji izgubo, ki jo je iz različnih vzrokov »proizvajala« s piren

• Medtem ko večina besed o Kolinski predstavlja ta hip kritiko zaradi ukinitve predelave krompirja, je vendarle slišati tudi pohvalo na račun ljubljanske tovarne. Nanaša se na čas nekaj let nazaj. V občini Trebnje so namreč tedaj na zahtevo Kolinske prešli od igorja na drug krompir, kar se je kljub morebitni takratni nejevolji pokazalo za edino pravo odločitev, ker se je nova sorta dezire pokazala za odpornejšo.

jem, pokrila država. Ker tovrstne pomoči verjetno ne bo, se bodo v občini Trebnje prisiljeni sami spopasti z vpra

- Če še tako nazdravljaš, morja ne bo nihče pil. (Korziški pregovor)
- Samo duhovne reve se rade prepirajo. (Wilde)

Nove knjige Kmečkega glasa

Med novostmi temeljni deli: Prehrana in krmljenje goved ter Kemična sredstva za varstvo rastlin

LJUBLJANA — ČZP Kmečki glas je Knjižnica za pospeševanje kmetijstva, ki stopa že v svoje 21. leto, obogatila s petimi novimi strokovnimi knjigami, vrednimi, da jih jemljemo v roke. Tokrat so njihove naklade nekoliko nižje kot običajno, pa ne zaradi pomanjkanja potrebe po pisani besedi, ampak zaradi zmanjšane možnosti za prodajo, ki izhaja iz krize, v kateri se nahaja tudi kmetijstvo.

Med novostmi je treba najprej navesti dve dvoje obsežnih del, skupaj nad 1.000 strani obsega: knjigi: Prehrana in krmljenje goved izpod peresa dr. Janeza Žgajnarja in Kemična sredstva za

varstvo rastlin, ki sta jo napisala vrhunska strokovnjaka za to področje, trikratni doktor Jože Maček in inž. Miljeva Kač. Obe knjigi upravičeno smemo šteti za temeljni deli slovenske agromonske stroke.

Knjižnica za pospeševanje kmetijstva za leto 1991 vsebuje še knjigo Bolesni goved, ki sto jo spisal dr. Ivan Jazbec in dr. Franc Skušek, priročnik Računalništvo v kmetijstvu, ki ga je sestavil inž. Tevž Tavčar, ter tradicionalni Kmetijski priročnik, v katerem je več krajših strokovnih prispevkov. Tudi za ta dela velja, da so vredna zanje izdane denarja.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: mag. Julij Nemačič

Rez vinske trte

Piše inž. J. Maljevič

Za ugotavljanje pravilne obremenitve bi moral vinogradnik pred rezjo vedeti, koliko je povprečna rodnost na eno oko določene sorte, ker se ta iz leta v leto spreminja. Rodnost je možno ugotovljati tako, da odrežemo 10 mladik, povprečno bujnih in dozorelih ter primernih za rodni les. Od prvega normalno razvitega očesa razrežemo rozgo tako, da dobimo vsako oko posebej, ter

damo v perforirano ploščo in v posodo z vodo temperature 22 — 24°C. Čez 8 — 10 dni začnejo očesa odganjati in se po 10 do 12 dneh pojavijo poganjki z zasnovo kablrikov. Na podlagi števila poganjkov s kablrikni in podatka o povprečni teži grozda za posamezno sorto lahko izračunamo število potrebnih oces za doseganje želenega pridelka. Upoštevati moramo še odstotek škode, če po jemanju vzorcev nastopijo zelo nizke temperature.

Spodnja razpredelnica ponazarja prej navedene zakonitosti:

Pregled načina rezi za nekatere sorte pri različnih avtorjih

Sorta	Moser	Doberšek	prof. Colnarič	prof. Avramov
črni pinot		dolga	dolga	meš., 8—10 oces
frankinja	dolga	dolga	dolga	meš. dolga, 8—10
portugalka	kratka	srednja	sred. dolga	
žametovka		kratka-sred.	krat.-sred.	mešano, 8
sauvignon	dolga	dolga	dola	mešano, 10—12
traminec	dolga	dolga	dolga	meš., 10—12
laški rizl.	srednja	sred. dolga	srednja	meš., 8—10
renski rizl.	dolga	dolga	dolga	meš., 8—10
silvanec	kratka	krat.-dolga	sred.-dolga	meš., 8—10
beli pinot	srednja	sred.-dolga	sred.-dolga	meš., 8—10
rumeni muškati srednja		dolga	dolga	meš., 8—10
šipon		kratka-sred.	srednja	meš., 8—10
malvazija		dolga	sred. dolga	meš., 8—10
rizvanec	kratka	kratka-sred.		meš., 8—10
kraljevina	kratka	kratka-sred.		krat. meš., 6—7
rumeni plavec				meš., 6—8
ranfol		dolga		meš., 8
sivi pinot	srednja	dolga	dolga	meš., 8—10
žlaltina	dolga			meš., 8
chardonnay		dolga		meš., 8—10
rebula		dolga		meš., 8 oces
cabernet sauvig.		dolga	dolga	meš. dol. 10—12
merlot		dolga	dolga	meš. dol. 10—12
rofošk		dolga	sred. dolga	meš. dol. 8—10
barbera			srednja	meš. 8—10

Pojasnilo: S to razpredelnico želimo vinogradnika usmeriti, da bo vedel, kakšna rez je v povprečnih razmerah ustrezna za posamezno sorto: kratka, srednja ali dolga. Prof. Avramov daje celo podatke o številu oces, puščenih na šparih. Mešana rez pomeni: rez na istem trsu na kratke reznike in dalje šparone.

(Dalje prihodnjič)

USTANOVITEV SADJARSKEGA DRUŠTVA

ČRNOMELJ — V soboto, 9. marca, bo ob 19. uri v gasilskem domu v Črnomlju ustanovni občni zbor sadjarskega društva Bele krajine. Vabljeni vsi ljubitelji sadjarstva v deželici ob Kolpi!

L. M.

gospodinjski kotichek

Kislo mleko in jogurt

Kisanje ali fermentacija je posledica delovanja mikroorganizmov, ki spremenijo mlečni sladkor v mlečno kislino. Kadar so prisotne tudi nekatere kvasovke in posebne bakterije, laktoza prevre v alkohol in ogljikov dioksid, ki deluje osvežujoče. Z uživanjem takšnih fermentiranih pijač si zagotovimo zdravo prebavo. Mlečna kislina pospešuje izločanje prebavnih sokov, povečuje tek in preprečuje procese gnilobnega razkroja v črevesju. Kislo mleko se skisa samo po sebi, če je 24 ur izpostavljeno sobni temperaturi. To mleko je okusno in zdravo le, če je snažno in izvira od zdravih in pravilno hranjenih živali. Polno kislo mleko je gosto, čvrsto, ne izloča sirotke, ni zrnat in ima aromatičen ter zmerno kisel okus.

V drugih deželah pripravljajo razne vrste kislega mleka z imeni, kot je kumis v Sibiriji, kefir na kavkazu, leben v Egiptu in dodhi v Indiji. Pri nas je najbolj razširjena industrijska priprava jogurta. Izdelan je lahko iz vseh vrst mleka, najboljši pa je iz ovčjega mleka. Zanj se uporablja polno pasterizirano ali prekuhamo mleko, ki izgubi 10 — 15% vode. Nato ga hitro ohladimo na

45°C in dodamo 2 — 3% posebne bakterijske kulture ali pa jogurt od prejšnjega dne. Jogurt lahko pripravljamo tudi v domačem gospodinjstvu. Zanj potrebujemo 1 liter mleka in 4 žlice kupljenega jogurta. Mleko prekuhamo in ohladimo na 45°. Dodamo jogurt, dobro premešamo, pokrijemo in vzdržujemo pri enaki temperaturi tako dolgo, da se mleko zgosti. Hranimo vedno pokrito v hladilniku, sicer kislina poraste in izstopi sirotka. Po večkratnem cepitju jogurta od prejšnjega dne cepivo oslabi, zato ga moramo obnavljati. Zelo okusni in osvežili so jogurti z dodatki različnih vrst sadja.

Pri zapeki si lahko uspešno pomagamo s pripravo jogurta s suhim sadjem. Potrebujemo 15 dag različnega suhega sadja, kot so fige, slive, rozine, 2 dl jogurta, pomarančni sok in med po okusu. Suho sadje operemo, zrežemo in sesekljamo ter prelijemo s pomarančnim sokom. Ko se dobro prepoji sadje s sokom, mu prišamo jogurt in med. Serviramo v stekleni skodelici ali kozarcu. HELENA MRZLIKAR Kmetijski zavod Ljubljana

Spet javna dela?

Začasno premagovanje brezposelnosti — Ze prvi programi

NOVO MESTO — Konec januarja je bilo v novomeški občini 1.200 brezposelnih, do konca leta naj bi se ta številka povzpela tja na 3.000. Prek novomeške enote Zavoda za zaposlovanje so zato stekle tudi že priprave na organizacijo javnih del, s katerimi bi vsaj nekoliko omilili problem brezposelnosti s premoščanjem socialnih napetosti in pasivnega čakanja na redno zaposlitev.

Program Zavoda za zaposlovanje v zvezi z javnimi deli je prejšnji teden potrdil tudi občinski izvršni svet in imenoval posebno projektno skupino, ki bo proučila konkretne potrebe za izvajanje javnih del, način financiranja in naredila predlog prioritete. Kot rečeno, pa javna dela, ki jih mnoge generacije niso poznale, niso rešitev problema brezposelnosti, lahko pa ga ublažijo. Z njimi se lahko brezposelnim zagotovi večja socialna varnost, preprečuje njihova demoralizacija, ohranjajo delovne navade, spodbuja njihovo lastno prizadevanje za zaposlitev.

Program organiziranja brezposelnih na projektih družbeno potrebnih, začasnih in odloženih del je za potrebe novomeške enote Zavoda za zaposlovanje pripravilo zasebno podjetje Espri, organizacija za podjetništvo in vodenje. Možnosti za organiziranje javnih del pa so predvsem na področju varstva okolja, v socialnem skrbstvu pa v gradbeništvu, izobraževanju, ohranjanju kulturne dediščine itd. V javna dela bi lahko vključili celo Rome, in sicer v ureditev novega naselja v Zabajku. Nekaj tovrstnih izkušenj je še iz prejšnjih let, ko o javnih delih ni govoril nihče, zdaj pa jim je naklonjena celo nova zposlitvena zakonodaja.

MINISTER ZA DRUŽBENE DEJAVNOSTI?

NOVO MESTO — Novomeški izvršni svet je na zadnji seji obravnaval tudi problematiko organiziranosti odseka za področje družbenih dejavnosti v okviru sekretariata za družbeni razvoj. Ta sekretariat že dolgo skrbi tudi za družbene dejavnosti, z ukinitvijo sivo je lani prevzel tudi strokovno sivo službo. Zdej je izvršni svet ocenil, da obstaja potreba po ustanovitvi samostojnega sekretariata za družbene dejavnosti. Tovrstno ministrstvo naj bi novomeška občina dobila v marcu, ko bodo občinski poslanci odločali o potrebi spremembi odloka.

NOV BUTIK CELJSKIH ZLATARN — V prenovljeni stavbi na Prešernovem trgu v Novem mestu je Zlatarna Celje v ponedeljek odprla prvi svoj butik na Dolenjskem. Vodila ga bosta zakonca Mira in Cveto Fink. Poleg nakita, po katerem bo prav v teh dneh več povpraševanja, je v butik mogoče kupiti tudi ročne in stenske ure, kasneje pa bodo tudi od kupovali zlato. (Foto: J. P.)

Smrdljiva megla leži nad Metliko

V najgostejše naseljenem blokovskem delu Metlike, kjer je tudi največ otrok in še otroški vrtec, so kar štiri kotlovnice na premog

METLIKA — Metlika in ravninski del Bele krajine sploh je tako rekoč pol leta v jutranjih in dopoldanskih urah zavrt v bolj ali manj gosto meglo, ki jo večkrat predre šele opoldansko sonce, včasih pa obleži kar cel dan. Zlasti je ta megla neprijetna ob neprevetrenih zimskih dnevih in posebno v soseskah, kjer je veliko kurišč, kjer je že tako neprijetna megla, krepko smrdi še po dimu in žveplu.

V Metliki je največ v blokovskem naselju v Župančičevi ulici in Ulici 1. maja. Tu so na kupu kar 4 blokove kotlovnice, v katerih kurijo s kanizarskih premogov, poleg tega pa še individualna kurišča in kotlovnica otroškega vrta, kjer pa kurijo s kurilnim oljem. Seveda onesnažen zrak najbolj ogro-

Emilia že igra v Podhosti

Nagrada Dolenjskega lista v prave roke

PODHOSTA — Kamor pride Dolenjski list, tam je veselje. Nekoliko samozadovoljno zvenijo te besede, čisto zares pa niso brez resnice takrat, kadar pride še z nagrado, ki jo vsak teden žreb določi enemu od naročnikov. Prejšnji teden se je zgodilo celo, da je nagrada prišla do naročnice Angelce Pirc iz Podhoste prej kot Dolenjski list, saj je imela ta zaradi tehničnih zapletov zamudo. Radiokasetofon Emilia, ki ga je darovala računalniška firma Račka, je tako prišel do naročnice prej, predno je lahko v časopisu prebrala, da je postala njegova lastnica.

»Dolenjski list je pri hiši že toliko let, da ne moremo brez njega. Saj sem že razmišljala, da bi ga odpovedala, odkar mi je umrl mož, pa se mi zdi, kot da bi družinskega člana

Angelca Pirc z Emilio

odgnala od hiše,« pravi Angelca, ki na svojem domu v Podhosti živi sama s sestro Anico. Edina hčerka se je poročila v Novo mesto. Obe sta že v letih, pa si na starost pomagata in delata družbo. »Najprej prebera zadnjo stran pa osmrtnice, potem greva pa počasi proti prvi. Vse v njem naju zanima, edino politika ne preveč.«

Na domačiji, ki se sedaj zdi tako tiha in prazna, je bilo včasih bolj živo. Deset otrok je bilo pri hiši: šest bratov in štiri sestre. Pa je prišla vojna in pustila strašne vrzeli. Dva brata sta bila ubita kotalca v Vavti vasi, eden je bil med žrtvami italijanske ofenzive v Starem Logu, eden je umrl v internaciji na Rabu, eden pa je padel v Levstikovih brigadah. Le najstarejši, ki je tudi bil pri partizanih, je preživel vojno, vendar se je poročil na Stajersko, kjer pa je že umrl. Tretja sestra, Ivanka, je poročena v Meniški vasi, četrta pa živi na Madžarskem. »Tudi zanjo plačujem Dolenjski list,« pravi Anica. »Dobiva ga ob ponedeljkih in sedaj bo gotovo vesela, ko bo prebrala, da smo dobili nagrado.«

T. JAKŠE

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 9. marca, bodo odprte v Novem mestu do 19. ure, drugod do 17. ure naslednje prodajalne živili:

- v Novem mestu: Market Dolenjska na Ljubljanski
- v Šentjerneju: Samopostrežba Mercator
- v Dolenjskih Toplicah: prodajalna Vrelec
- v Žužemberku: Market Dolenjska
- v Straži: Samopostrežba KS.
- V nedeljo bosta od 8. do 11. ure odprti v Novem mestu: prodajalna KJ na Glavnem trgu 4, v Črnomlju: Samopostrežba Pod lipo.

Poslanci so pristali na proračun

Proračun zaenkrat »težak« 594 milijonov dinarjev — Potrebe večje, a bojazen, da še za načrtovano denarja ne bo dovolj — Protest proti republiki

NOVO MESTO — Kaže, da se bo novomeško skupščinsko življenje le normaliziralo, da občinski parlament le daje slovo začetnemu debatnemu klubu. Četrtno zasedanje je bilo s polurnim odmorom vred končano v pičlih štirih urah, česar res ni bilo pričakovati, saj je bil na dnevnem redu zaključni račun občinskega proračuna za lani pa letošnji občinski proračun pa program sklada stavbnih zemljišč, poročilo o reševanju romske problematike v občini in poročilo o izvajanju občinskega referendumskega programa itd.

Lanskoletni novomeški občinski proračun, ki je pomenil prehod na javno porabo in integralni proračun, je znašal dobrih 500 milijonov dinarjev. Bil je za 495 odst. večji kot leto poprej, a precej manjši, kot bi bil glede na republiške usmeritve lahko (684,6 odst.). Od tega je šlo 54,5 odst. za družbene dejavnosti, 23 odst. za gospodarsko infrastrukturo, klasična proračunska poraba pa je vzela 11,4 odst. Novomeški parlament je podprl predlog občinskega izvršnega sveta, da se na račun za 5 odstotkov več zbranih sredstev proračuna lani obliko-

vani občinski razvojni sklad poveča od 5 na 12 milijonov dinarjev. Na ta način bo možno s posojili podpreti 46 podjetniških projektov, s katerimi naj bi v občini dobili 500 novih delovnih mest.

Letošnji občinski proračun je izdelan v skladu z novim zakonom o javni porabi in z novo davčno zakonodajo. »Težak« je 594 milijonov dinarjev, kar je za 17 odst. več kot lani. Od tega bo tri petine namenjeno družbenim dejavnostim, ena petina stanovanjskemu, komunalnemu in cestnemu programu, 11,6 odstotka za funkcioniranje države

v občini itd. Od investicij sta v proračunu le osnovna šola Žužemberk in novomeška bolnišnica, ki sta vezani na samoprispevek. Zelo malo je predvidenih investicij v cestnem in komunalnem gospodarstvu, saj je občinam vzetega 30 odst. denarja pri ogromnih potrebah in zelo majhni akumulaciji gospodarstva, ki postavlja pod vprašaj še tisto, kar ima mesto v proračunu. Predsednik izvršnega sveta Boštjan Kovačič je pojasnil, da so do proračuna prišli po mukotrpni pogajanjih z vsemi porabniki in da je velika verjetnost, da bo do rebalansa prišlo že na prvi naslednji seji skupščine, da pa je sprejem proračuna pravzaprav nujen, saj ima občina po novem le 13. odstotkov izvršnih prejemkov, vse ostalo ji odstopa republika.

Posamezni poslanski klubi in krajevne skupnosti so imeli na proračun precej pripomb. Do njih se je v odmoru opredelil izvršni svet. Večino jih je sprejel in upošteval, na primer zagotavljanje sredstev za komunalno infrastrukturo, za katero se zbira samoprispevek in drugi izvenproračunski viri, kar so zahtevale podgorjanske krajevne skupnosti. Pristal je na vključitev študije o ekonomskem stanju kmetijstva v občini, na predlog socialistov, da dokončno razporeditev sredstev proračuna potrjuje skupščina, itd. Poslanci so dobili odgovor, da so sredstva za urejanje grobov desetkrat večja zaradi raziskav in urejanja množičnih grobišč, da so sredstva

• Novomeška občinska skupščina je na četrtkovni seji sprejela tudi protestno izjavo v zvezi z republiškim proračunom. Nanaša se seveda predvsem na predvideno preusmerjanje cestnega denarja za druge namene, zaradi česar bodo hudo okleščeni za Dolenjce tako boleči cestni načrti.

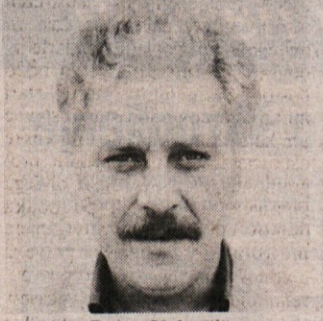
za krajevne skupnosti skrita v več postavkah in da bodo te dejansko dobile 1,5 milijona dinarjev itd. Potem je skupščina proračun soglasno sprejela.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

Na Veselici bo gostilna z vsebino

METLIKA — V začetku leta je Metličan Bojan Valenčič od Beti vzel v najem gostišče na Veselici in ga 8. februarja, se pravi za slovenski kulturni praznik, odprl.

»Jaz sem že od nekdaj rad hodil po gostilnah in sem bil doma vedno špotan, sedaj sem pa cel dan v gostilni, pa mi nič ne rečejo. Kaj mi je lepo!« se pošali Bojan, bivši tajnik metliške kulturne skupnosti, sicer pa znani konjerejec, lovec in še kaj. »Zame je gostinstvo izziv, vse nekaj drugega kot suhoparna služba. V gostinstvu imaš ogromno možnosti, da uresničuješ svoje zamisli. Gostilna je gostilna — če ima svojo vsebino, je pa nekaj drugega.« In prav gostilno z vsebino bi Valenčič rad naredil na Veselici. »Prizadeval si bom, da bo na Veselici stalna in razpoznavna kulturna vsebina, da se bodo ljudje spraševali, kaj je novega na Veselici!«

Bojan Valenčič

Seveda gostilna ne more živeti samo od kulture. »Za začetek ponujam prvovrstno belokranjsko vino z Veselice, imam pa seveda tudi znana slovenska buteljčka vina. Kuharico sicer že imam, a kuhinjo bom prav uredil te dni, ko dobim novo opremo; za sedaj nudim hladne domače narezke, ob nedeljah tudi tatarski biftek in domače sladice. Kasneje pa bom imel vedno na voljo 6 vrst biftekov oziroma steakov, enkrat na teden bo lovski golaž, če bo šlo, pa bom občasno pripravil tedne različnih narodnih kuhinj. V trdni obokani kleti nameravam urediti kmečko zidnico, kjer bo ponudba po načelu: plačaj določeno vsoto, potem pa jej in pij, kolikor ti duša da. V kleti nameravam urediti še stalno vinoteko najboljših belokranjskih vin,« našteva svoje načrte Bojan.

A. B.

Kri darujejo, da se preživijo

Zakaj je na transfuzijski postaji v četrtek več krvodajalcev kot v torek — »Damo kri, potem pa šušmarimo«

NOVO MESTO — Dolenjci smo med Slovenci najbolj radodarni. To se je že večkrat pokazalo. Prvi smo tudi po zbranih litrih krvi. Zadnje čase se dogaja, da je čakalnica transfuzijskega oddelka že premajhna. Narašča tudi število tistih, ki dajejo kri vsake tri mesece in tako tekmujejo z drugimi in sami s seboj. Kar nekaj je že takšnih, ki se bližajo številu sto odvzemov.

Na novomeški transfuzijski postaji delajo ves teden, v torek in četrtek pa odvezemajo kri. Postopek ni enostaven, saj je potrebno darovalca temeljito pregledati. Kri je seveda brezplačna, čeprav njeno konzerviranje ni poceni. Pa se dogaja, da kljub temu večkrat krvi zmanjka. Po besedah predstojnice Ludvike Baraga-Ziberne bi bilo vse brez težav, če bi bilo vsaj približno enako darovalcev tudi v torek. »Kri konzerviramo za tri tedne. Ob četrtkih jo odvezememo še enkrat toliko kot v torek in to se v zalogi pozna. Pred leti so bile

tujino. V Novotoku dajojo krvodajalcem kose blaga, ponekod pa negodujejo celo nad enim dnevom, ko krvodajalca ni na delovnem mestu.

Minuli četrtek smo se z nekaterimi krvodajalci pogovarjali v čakalnici transfuzijskega oddelka. »Žalostno je, da smo prišli tako daleč, da dajemo kri tudi zato, da smo dva ali štiri dni prosti. Ta čas šušmarimo, da lahko preživimo svojo družino in sebe.« Zato tudi ni čudno, da bi krvodajalci radi, da bi s pregledi in odvzemom prišli čimbolj zgodaj, da bi bilo prostega časa še več. »Krvodajalci imajo res te želje. Če bi jim jih uresničili in prišli z delom ob 5. uri jutraj, bi naslednjič zahtevali še uro prej in zahtev ne bi bilo ne konca ne kraja,« pravi Ludvika Baraga-Ziberna.

J. PAVLIN

BRATJE KRVODAJALCI — Minuli četrtek so prišli na odvzem krvi tudi trije bratje Kočijaži iz Mirne Peči. Jože je že 52-krat daroval kri, njegov brat Polde ima v knjižici le eno številko manj, Mirko pa ima za seboj že 34 odvzemov. Z njimi je bila tudi Poldeova žena Darinka, ki se prav tako lahko pohvali, da je 18-krat zapisana med darovalci te življenjsko najpomembnejše tekočine. Skupaj so do sedaj darovali dobrih 45 litrov krvi. (Foto: J. Pavlin)

SDP: od ustave do uprave

METLIKA — Nedavnega zbora članov metliške Stranke demokratične prenovne, ki šteje okoli 100 članov, se je udeležilo kakih 50 ljudi, kot gostje pa so prišli podpredsednika stranke Sonja Lokar in Peter Bekeš ter dr. Ana Barbič, profesorica na ljubljanski biotehniški fakulteti, ki je predstavila program razvoja demografsko ogroženih območij. Peter Bekeš je podal obširen in analitičen pregled razmer v družbi in stranki. Osrednja točka zbora je bila obravnava in sprejem delovnega programa metliške SDP za letošnje leto ter volitve vodstva te metliške stranke. Pri sestavi

delovnega programa so izhajali iz glavnih usmeritev njihovega delovanja, kot so ga zastavili s predvolilnim programom. Moto tega programa ostaja »Za evropsko kakovost življenja.«

»Glede na izid volitev v naši občini imamo precej možnosti za uresničevanje tega programa,« pravijo v vodstvu te metliške stranke. »Se posebej zato, ker program ni zastavljen ideološko, pač pa pragmatično, kot splošno korist in sprejemljiv za najširši krog ljudi.« Tako s predvolilnim kot s programom za letošnje leto so se zavezali, da se bo metliška Stranka demokratične prenovne na vseh ravneh odločanja in močnega vpliva med drugim zavzemala za novo slovensko ustavo, konfederalno Slovenijo, človeku prijazno okolje, prenovlo delovnih organizacij oziroma podjetij, razvoj kmetij, spoštovanje večstranske demokracije, pošten odnos do preteklosti, za vojsko po meri človeka in naroda, za posodobitev občinske uprave, za znanje, podjetništvo, ustvarjalnost, spodbudno davčno politiko, za zdrave, izobražene in kulturno osveščene občane, za javnost dela. Posebno pozornost bodo posvetili tudi pridobivanju novih članov, zlasti mlajših.

Za predsednika metliške Stranke demokratične prenovne za naslednje 4-letno obdobje so izvolili dosedanjega predsednika Branka Matkoviča, od 19 kandidatov, ki so bili na odprti listi, pa so izvolili 13-člansko konferenco, v kateri so tudi 4 ženske.

A. B.

SEMENJ — Nič kolikokrat je bilo zapisano, da kramarske stojnice z lastniki in blagom vred ne spadajo na Glavni trg. Zaman. Semenji neokusa in večkrat tudi blaga sumljive kakovosti pred 8. marcem spet razširja lovke. Mestni očetje doslej še niso zadovoljivo odgovorili, zakaj kramarjev ni mogoče prestaviti na kraj, kjer s svojo podobo in početjem ne bodo kazili mestne vedute in šli na živce večini meščanov. So kramarski in drugi ljubijo močnejši od dobrega okusa?

VABILA — Skupščina občine Novo mesto prireja različne sestanke in seje, skratka deluje. Novinarji poročajo o večini zadev, zanimiv pa je način, kako so objavljani. Iz pisarne predsednika skupščine Marjana Dvornika dobimo papir, na katerem suho piše, da so novinarji obveščeni, predsednik vlade Boštjan Kovačič pa prakticira izraz vabljeni in pomeniški seznanjati novinarjskih hiš ter novinarjev. Vprašanje je, ali tako različna obravnavanja obveščanja s sedmo silo ne skriva v sebi tudi generalnega pogleda ene in druge pisarne na vlogo in pomen novinarstva.

TEST — Pri kapelici ob železniškem prehodu ob kandijski postaji je na cesti jarek, ki vsakemu avtomobilistu pove, ali je njegov konjiček sposoben tudi za terenske vožnje. Če vam kolo ne odpade, imate džip, če gre preč, nimate več avtomobila. Pred tovrstnimi testi prižgite svečo v bližnji kapelici.

Ena gospa je rekla, da bodo Suhokrajinci na prihodnjih volitvah (verjetno ali ne) množično volili komuniste. Tem nikoli ni in ne bo prišlo na misel, da bi bilo v Suhokrajini pametno possekati šmarnico.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 2. do 28. februarja so v novomeški porodnišnici rodile: Renata Škulca iz Srebrnič — Klemenca, Zinka Gustin iz Želebeja — Mihelca, Zdenka Gorišek iz Vratnega — Robija, Martina Grum iz Žužemberka — Petro, Fračiška Jenič iz Vel. Brusnic — Luka, Lidija Gašperič iz Hrastja pri Mirni Peči — Urško, Renata Osrajnik iz Krmelja — Danijelo, Zdenka Kralj iz Velikega Nerajca — Vesno, Anica Jakše iz Semečja — Majo, Mateja Franko iz Šentjerneja — Matevža, Silva Marinič iz Dol. Kamenja — Boruta, Biserka Modrič iz Metlike — Kristijana, Mirjana Markovič iz Črnomlja — Tanjo, Boža Slavnić iz Tržišča — Roberta, Irena Jeršin iz Račjega sela — Klaro, Helena Povšič iz Češnjic — Marka, Anica Pirc iz Krmelja — Matjaža, Angelca Kodrič iz Brezja — Petra, Bernarda Žnidarič iz Roj pri Šentjerenu — deklico, Jožica Rifelj iz Zdinje vasi — dečka.

IZ NOVEGA MESTA: Silva Mitrovič iz Tavčarjeva 1 — Gorana, Fata Kajtazovič iz Šegove 6 — Jasmino, Vladimira Kump iz Šukljeto 18 — dečka. Čestitamo!

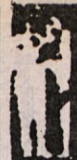
Sprehod po Metliki

VSI, KI MISLIJO, da je Metlika zdaj naša vas na Balkanu, se globoko motijo. Iz vsesplošne sivega v vleče igralnica, ki ima napol ilegalno domovanje v nekdanji Makarjevi gostilni, danes gostišče na Dragah. Tja je nekdo namestil aparat za igranje pokra in posel kar lepo cvete. Po Metliki se v glavnem govori o ljudeh, ki izgubljajo, slišati pa je tudi glasove, da se dajo z igrjo zaslužiti bajne vsote.

RIBIŠKA DRUŽINA KOLPA poziva vse svoje člane zamudnike, naj dvignejo celoletne ribolovne dovolilnice. To lahko storijo vsako nedeljo med 10. in 12. uro, in sicer v Kidričevem naselju 2. blizu lekarni.

OBČNI ZBOR JE IMELO GASILSKO DRUŠTVO z Jugorja, ki je bilo ustanovljeno pred trinaestimi leti. Da se pregledali lanskoletno delo in si zastavijo naloge za letošnje, je že običajno za občne zbore, manj vsakodnevno pa je, da je priprava pionirska desetina kulturni program. Dosedanjega predsednika Francja Zepuharja je zamenjal Peter Malenšek, občnega zbora pa so se udeležili tudi predstavniki bližnjih gasilskih društev ter delegati Gasilskega društva Strmec pri Celju. Slednjim so Jugorci pobrateni že deset let, tesne vezi pa menijo obdržati še naprej. »BREZ STAREGA VOLA NI BRAZDE,« je izjavil Franc Zepuhar, ko so ga jugorski gasilci prosili, če bo pomagal pri delu novoizvoljenemu predsedniku Petru Malenšku.

V PODZEMELJSKI OSNOVNI ŠOLI SO SE ZBRALI nogometaši tamkajšnjega nogometnega kluba Kolpa, da bi dogovorili za delo v prihajajoči tekmovalni sezoni. Fantje imajo veliko načrtov, ki jih kanijo tudi uresničiti, le če bo dovolj denarja. Iz občinskega proračuna bodo dobili 50 tisočakov, drugih 150 pa mislijo zbrati s sponzorstvom, vstopnino in prireditvami.

Življenje ne teče mimo doma

V črnomaljskem domu starejših občanov praznovali obletnico ustanovitve

ČRNOELJ — 1. marca pred tremi leti je črnomaljski dom starejših občanov sprejel prve oskrbovance. Ob tej obletnici so v domu pripravili slovesnost, na kateri so se v kulturnem programu predstavili učenci črnomaljske glasbene šole, oskrbovanci doma pa so na razstavi pokazali izdelke, ki so jih naredili pri delovni terapiji.

Medtem ko je imel dom prvi mesec 60 oskrbovancev in 23 delavcev, danes za 180 stanovančev skrbi kar 65 delavcev. Sicer pa je dom v treh letih sprejel skupno 470 ljudi, a jih je veliko med njimi bivalo v njem le začasno. Sicer pa več kot pol zaposlenih dela v zdravstvenih ustanovah.

• Kot je na slovesnosti potolažil oskrbovance direktor doma starejših Milan Krajnc, je naša družba toliko humana, da kljub številnim težavam, ki jih ima, ne bo dovolila, da ne bi bilo poskrbljeno za stare ljudi. Pa četudi je vedno manj takih, ki lahko s svojo pokojnino poravnajo stroške bivanja v domu.

no-negovalni enoti, kajti le 12 odst. oskrbovancev je normalno ostarelih ljudi, 55 odst. je popolnoma nepokretnih, ostali pa so polpokretni. Med ženskami je največ takih, ki so stare od 80 do 90 let, medtem ko pri moških prevladujejo oskrbovanci med 70. in 80. letom.

V domu bivajo oskrbovanci iz številnih slovenskih občin pa tudi iz Hrvaške, medtem ko jih je iz črnomaljske občine le četrtina. To seveda ni v skladu z načelom, naj bi ljudje tudi na stara leta bivali

v okolju, kjer so živeli vse življenje. Ker pa je črnomaljski dom edini v Sloveniji, ki ima še nekaj prostih mest, je razumljivo, da prihajajo ljudje od vsepovsod.

Sicer pa se v črnomaljskem domu starejših občanov lahko pohvalijo z dobro opremljenim kabinetom za fizioterapijo, imajo dobro organizirano skupinsko in delovno terapijo, skrbijo za družabnost in se nasploh trudijo, da življenje ne bi šlo mimo doma, temveč da se v njem odvija prav tako kot zunaj njegovih zidov. Zato sodelujejo s številnimi institucijami, od novega leta pa

PREGLEDALI BODO STAREJŠE STAVBE

ČRNOELJ — Tukajšnji Demos je predlagal, da bi morali v občini, glede na to, da se je v semiškem domu TVD Partizan zrušil strop, pregledati vse objekte družbenih dejavnosti, ter tam, kjer bi bilo potrebno, ustrezno kaj ukreniti. Na oddelku za družbeni razvoj so objavili, da bodo imenovali komisijo, v katero bodo vključili tudi inšpekcijske službe, ki bo ugotovila, kako varno je delo v omenjenih objektih. Pregledali bodo predvsem starejše stavbe, ugotovitve pa bo sporočil izvršni svet.

Le samohvale liberalcev

Malo konkretnih odgovorov na vprašanja

ČRNOELJ — Podpredsednik Liberalno-demokratske stranke (LDS) Mile Šetinc in delegat v DPZ republiške skupščine Gregor Golobič sta bila konec preteklega tedna gosta na javni tribuni črnomaljske LDS. Govorila sta o aktualnih dogajanjih v Sloveniji in Jugoslaviji, največ časa pa porabila za razlaganje o tem, kaj bo LDS počela na marčevskih zasedanjih republiške skupščine.

Po Šetincvih besedah bo zaradi velikega povečanja izdatkov za vojsko ter proračunske luknje za vzgojo, izobraževanje in ceste, LDS v skupščini rušila proračun, kot se po njegovem tudi spodobi, da opozicija ruši proračun druge strani. »Če bo padel proračun, bo padla tudi vlada, vendar pa bodo v Demosu pred zasedanjem najbrž malo 'poravnali' stvari,« je menil Šetinc.

Na vprašanje, kakšna bodo prizadevanja LDS glede nove jugoslovanske ureditve, je Šetinc pojasnil, da njihove stranke ne veže na Jugoslavijo nikakršna sentimentalnost, vendar je potrebno izbrati tisto možnost, ki se Sloveniji najbolj splača. Dokler pa se je še moč pogovarjati, naj ne bi zapuščali Jugoslavije. Ko je eden od prisotnih želel slišati Šetincovo osebno mnenje o grozeči brezposelnosti in težavah, poveza-

Najprej jasli

Kaj v nekdanji šoli

MIRNA — Potem ko so na Mirni že dlje časa poudarjali, da imajo premajhne in neustrezen otroški vrtec, naj bi se časi za malčke v tem pogledu vendarle izboljšali. Za otroško varstvo bodo postopoma uredili prostore v stari mirninski osnovni šoli, zato iz stavbe umikajo dom za učence mirninske osnovne šole s prilagojenim programom. Gojence iz zdaj že bivšega internata bodo vozili po pouku domov, nekako hkrati z uvajanjem prevoza pa so že stekle priprave za ureditev delavnice za delo pod posebnimi pogoji, ki jo bodo začeli, za tri leta, postavili v del omenjenega starega šolskega poslopja.

S takim načrtom, ki pomeni tako reševanje težav v mirninskem otroškem varstvu kot tudi rešitev vprašanj o delavnici za delo pod posebnimi pogoji, očitno soglašajo vsi sogovorniki. Mirninska krajevna skupnost se strinja s občinskim predlogom, da bodo vrtec v stari osnovni šoli gradili postopno, se pravi, da bodo najprej uredili jaslični oddelek. Tak izid pogovorov o otroškem varstvu ter internatu in delavnici verjetno pomeni tudi dobro opravljeno delo občinskih organov, ki so po vsem sodeč skušali najti rešitev, kar najbolj sprejemljivo za vse strani. Zamisel o ukinitvi internata, postopni graditvi vrtca in začasnemu ureditvi delavnice v stari mirninski šoli, je nedavno tehtala in sprejela tudi trebanjska občinska skupščina.

L. M.

DANES KONCERT NONETA ROG

KOČEVJE — Koncert noneta Rog iz Željna bo danes, 7. marca, ob 18. uri v kino dvorani Kulturnega centra Kočevje. Organizirata ga Kulturni center Kočevje in vodstvo Socialistične stranke Slovenije v Kočevju, posvečen pa bo prazniku žena, 8. marca.

GREGORJEV SEJEM

ŠENTRUPERT — To soboto bo na Veseli gori pri Šentrupertu tradicionalni Gregorjev sejem. Organizatorja krajevna skupnost in Turistično društvo Šentrupert sta na semenj povabila kupce in prodajalce živine, kovaških izdelkov, suhe robe, semen in sadik ter druge blaga.

imajo v domu enkrat mesečno tudi maso. V zadnjem času se odpirajo možnosti, da bi v domu bivalo 20 bolnikov z multiplo sklerozo.

M. BEZEK-JAKŠE

RAZSTAVA IZDELKOV — Čeprav se roke starejših ljudi že precej tresejo, lahko z veliko vztrajnostjo ustvarijo zanimive izdelke. Črnomaljski starostniki so pokazali, kaj zmorejo, na razstavi ob 3. obletnici doma starejših.

BOGATA IZBIRA OKRASNIH RASTLIN

ČRNOELJ — Tukajšnja kmetijska zadruga je v črnomaljski Agrooskribi pričela prodajati tudi okrasne rastline v plastičnih vrečkah oz. kontejnerjih, ki preprečujejo izsuševanje, zato je takšne rastline moč saditi tudi v času vegetacije. V prodaji imajo več kot 70 vrst različnih okrasnih rastlin, med njimi plezalke, ciprese, rastline za prekrivanje grobov, škarp pa tudi javorje, srebrne smreke, omorike, rododendrome. Cene pa so, kot zagotavljajo, bistveno nižje kot v drugih tovrstnih prodajalnah.

MED MILIČNIKI

KOČEVJE — Glede na število otrok je v Kočevju sorazmerno najmanj nesreč, v katerih so udeleženi šolarji. Zato je minuli četrtek republiški svet za varnost in vzgojo v cestnem prometu organiziral izlet za 100 kočevskih šolarjev v Ljubljano in Tacen. V Ljubljani so jim prometni miličniki razkazali križišča in jih opozorili na nevarnosti v prometu. V Tacnu so si ogledali miličniško šolo.

M. B.-J.

Socialisti so krenili v ofenzivo

Na srečanju socialistov s poslanci izrečenih mnogo pikrih na račun Demosa, vlade, dr. Pučnika in Peterleta, kot da se je predvolilni boj že začel

KOČEVJE — Razdruževanje bo za Slovenijo težko, še težje pa za Hrvaško. Zato Socialistična stranka Slovenije (SSS) meni, da se ni treba preveč vezati na Hrvaško, saj ima Hrvaška posebne težave. V domači republiki pa SSS posebno moti premajhna pozornost do gospodarskih in socialnih problemov. Propadajo tudi drobne tovarne. Lani je bilo 45.000 brezposelnih, letos jih bo 85.000. Ni jasne razvoje usmeritve. Slovenska suverena država je draga, posebno obremenjen porast izdatkov republiškega proračuna je načrtovan za vojsko, notranje zadeve in mednarodno sodelovanje. To je nekaj misli iz uvodnih besed republiškega poslanca SSS Jožeta Smoleta na srečanju s kočevskimi socialisti, ki je bilo minuli teden.

Predsednik poslanskega kluba SSS Dušan Semolič pa je menil, da niso pravi naslednji ukrepi slovenske vlade: odprava pravic delavcev, hkrati pa zaščita delodajalcev (direktorjev); znižanje standarda socialnih pravic; prehitra zamrzitev osebnih dohodkov; spodbujanje metanja delavcev na ceste (25 odstotkov prihranka si lahko razdele za posleni, ki ostanejo na delu); pritisk na upokojujence, evropska davčna politika in balkanske plače; neupoštevanje dobrih predlogov in opozoril opozicije, preoptimistična ocena gospodarstva itd.

Miloš Senčur, poslanec SSS iz kočevske občine, pa je opozoril, da pred-

logi novih predpisov predvidevajo, naj bi sedanja družbena zemlja in gozdovi postala državna last, kar bi bilo posebno pogubno za kočevsko občino.

Razgovora s poslanci se je udeležilo preko 30 predvsem starejših občanov, ki so izrekli veliko pikrih na račun Demosa, vlade, dr. Jožeta Pučnika, zdravstva (premalo izkoriščen delovni čas in

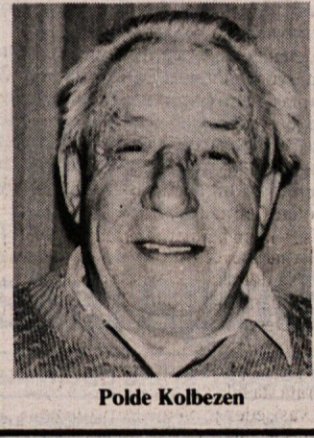
Pomoč ljudem na jesen življenja

V društvu upokojujencev

ČRNOELJ — Tukajšnje društvo upokojujencev ima uradne ure od sredah in petkih, a tisti dve uri ob teh dnevih skoraj ne zadostujejo, da bi ustregli vsem, ki se v društvu zatekajo po pomoč in nasvete. Kako tudi, ko pa je društvo med največjimi v občini, saj šteje letos 1.360 članov, vanj pa so vključeni upokojujenci iz vse občine z izjemo krajevne skupnosti Semič, kjer imajo svoje društvo.

»Pri nas delamo vse, kar je v prid upokojujencem, predvsem pa pomagamo ljudem, da se lažje znajdejo na jesen življenja,« pove tajnik društva Polde Kolbezen, ki se je vedno pripravljen pogovoriti s strankami. »28 let sem bil v službi pri tedanjem zdravstvenem in pokojninskem zavarovanju, zato še vedno spremljam vse spremembe na tem področju in svetujem ljudem, kolikor je v moji moči. Tudi številni tisti, ki se še niso upokojili, iščejo pomoč pri meni. Sicer pa v društvu pripravljamo tudi izlete. Lani smo jih imeli šest, največ zanimanja pa je bilo za tujino. Ko smo želeli pripraviti izlet po Beli krajini, je zamisel propadla. Letos jih načrtujemo pet in ljudje še povprašujejo po njih,« pravi Kolbezen, ki je že 15 let tajnik društva upokojujencev in se je odločil, da konec letošnjega marca konča s tem delom. »Seveda bom še vedno pripravljen pomagati v društvu, vendar menim, da je pri mojih dobrih 82 letih dovolj, da prepuštam mesto mlajšim,« je končal pogovor.

M. B.-J.

Polde Kolbezen

V spomin na začetek krošnjarjenja

Ribniški občinski praznik odslej 1. septembra?

RIBNICA — V občini Ribnica ne bodo več praznovali 26. marca kot praznik občine (v spomin na zmago partizanskih brigad v Jelenovem žlebu). Začel se bo postopek za določitev novega praznika občine, ki naj bi bil 1. septembra, ko je pred 499 leti cesar Friderik podelil od Turkov prizadetim deželam patent za trgovanje (krošnjarnje) po osvojitvi. Če bodo postopki za praznovanje novega praznika dokončani do septembra, ga bodo letos prvič tudi že praznovali. V nasprotnem pa šele prihodnje leto, se pravi, da bo lahko to leto minilo v občini Ribnica brez občinskega praznika. Vsi ti sklepi so bili sprejeti z večino glasov na zadnji seji zborov občinske skupščine Ribnica 27. februarja.

Razprava pred to odločitvijo pa je bila živahna. Predsednik občinske skupščine Franc Mihelič je menil, da datum praznika 26. marec ni sporen za nobeno stranko, saj je bila bitka v Jelenovem žlebu boj proti okupatorjem, se pravi boj za osvoboditev. Svoboda pa je ena temeljnih pravic vsakega naroda in tudi posameznika.

Podpredsednik občinske skupščine Franc Mihelič pa je med drugim poudaril, naj bi ob občinskem prazniku slavili dogodek, ki združuje ljudi in narode, to pa gotovo ni boj in prelivanje krvi. Tudi v pobrateni italijanski občini Arcevie menijo tako. Nobeđen pa ne nasprotuje, da bi 26. marec ostal praznik veteranov, borcev iz Arcevie in Ribnice, ki ga naj praznujejo tudi v opomin vsem, ki bi hoteli zatirati narode.

Razprava je bila zelo živahna in včasih tudi ostra. Končno so bili sprejeti že omenjeni sklepi in še sklep, da bodo z anketo med občani zbrali mnenja in predloge o (novem) praznovanju občinskega praznika.

J. P.

UPRAVIČENA PRITOŽBA

SODRAŽICA, RIBNICA — Delegat iz Sodražice je na zadnji seji občinske skupščine Ribnica protestiral proti postopkom miličnikov. V Inlesu Sodražica so imeli namreč občni zbor sindikata in zabavo, za kar so dobili tudi potrebno dovoljenje uprave notranjih zadev. Miličniki (ki na zakusko po zboru niso bili povabljeni) pa so blokirali vse tri ceste, se pravi obkolili Inles, in vračajoč se s praznovanja zaključka poslovnega leta množično odzvali vozniška dovoljenja, češ da so preveč popili. Odbornik je poudaril, da policija gotovo za tak postopek nima pristojnosti, saj je bilo za občni zbor in zabavo dano ustrezno dovoljenje. Tej kritiki so se nekateri delegati nasmihi in celo sam predsednik občine je nekaj zabundal o neresnosti. Zato so se med odmorom sestali v Merktorjevem bifeju (v okrnjeni sestavi) delegati iz Loškega Potoka in Ribnice ter složno ugotovili, sklenili in sklep zalili: da podpirajo kritiko delegata iz Sodražice.

P.-C.

VOLITVE V OSILNICI

OSILNICA — Na ponovljenih volitvah v vaškem odboru Osilnica so izmed 7 kandidatov izvolili 5 članov vaškega odbora. Med njimi je dobil največ glasov Jože Gašparac, ki je tako postal predsednik VO in član sveta KS Osilnica. Zanimivo pa je, da so na tako imenovanih »prvih večstrankarskih in demokratskih volitvah« izvoljeni v svet KS Osilnica vsi tisti, ki so bili člani tega sveta že v dosedanjem štiriletnem obdobju.

Kako delati v prepočasnih državi?

Seja trebanjske skupščine — Proračun in dajatve — Samoprispevek lahko kot merilo — Kaj posebnega predstavljajo borci? — Sestanek o proslavljanju

TREBNJE — Določeni republiški vladni organi in ustanove delajo prepočasi in to ljudem po mestih in vaseh otežuje delo in jih spravlja v bes. Tako je bilo sporočilo mnogih razprav na nedavni seji trebanjske občinske skupščine.

Delegati na tej seji niso sprejeli občinskega proračuna, ker zaradi nekonzistentnih republiških proračunskih pogajanj niso vedeli, kolikšno vsoto smejo. Zato pa so o njem toliko širše razpravljali. Pri tem so opozorili na možnosti goljufij pri razmeščanju proračunskega denarja, zlasti iz zbora družbenega dela pa so v zvezi s polnjenjem občinske blagajne opozorili, da podjetja nimajo več od kod jemati denar za predpisane dajatve. Zato so naročili Alojzu Metelku, naj kot delegat v zboru občin v slovenski skupščini opozori na preobremenjenost gospodarstva.

Na seji so govorili o načrtovanem delu trebanjskega izvršnega sveta v tem letu in pri tem zadeli na vprašanje, komu bodo po novem prepuščene krajevne

skupnosti. Kako v tej zvezi razmišlja oblast, nemara vsaj v podtonu kažejo besede Cirila Pungartnika. Predsednik trebanjske občinske skupščine je namreč dejal glede možne delitve pčellega

• Na seji so sklenili glede letošnjih praznovanj v občini, da bo predsedstvo sklicalo sestanek z vodji strank, ki se bodo domenili o podrobnostih.

proračunskega denarja, da »bomo morali maksimalno iti na pomoč tistim krajevnim skupnostim, ki plačujejo samoprispevek«.

Nedopustno zamudo slovenskih vladajočih ustanov pomeni tudi denacionalizacija, ki še ni stekla. Marjan Dolenšek je tako stališče na koncu svoje

razprave oblikoval v poziv republiškega pravosodnemu ministru, naj dosto- pi, če ne misli pospešiti denacionalizacije in začne vračati vsakega vsem, brez razlik in brez krivic. Nekako nedokončano delo pomenijo po mnenju Marjana Uhana tudi še neukinjene bo- rčevske ugodnosti. Ta delegat je vprašal, zakaj imajo v trebanjskem zdravstvenem domu člani ZZB NOV poseben dispanzer. Zahteval je poročilo, koliko jih je šlo v zdravilišča, in se zavzel, naj velja enakopravnost, in ne režim posebnih pravic.

Na seji so med drugim razpravljali še o aktualnih težavah trebanjskega kmetijstva, o reševanju zadrževanja otrok in mladine ter sprejeti nekaj osnutkov in predlogov odlokov o plačevanju davkov, zemljiških operacijah in varovanju okolja. Alojz Metelko je pred delegati razgrnil svoje dosedanje predstavniško delo.

M. LUZAR

Drobne iz Kočevja

POPOLN POLOM JE BLIZU — Stečaji so, dela ni, plače kasnijo ali jih ni. Smo že tako daleč, da v nekaterih podjetjih nimajo denarja za nakup venca, če umre član kolektiva.

NAJSLABŠE UREJENA IZLOŽBA — Meščani opozarjajo, da je najslabše urejena izložba tista na Ljubljanski cesti, kjer Melamin ponuja napredaj razne izdelke, ki jih je dobil od kupcev, kateri nimajo več denarja, da bi plačali nakupe. Razstavljeni izdelki so sicer lepi in tudi po sprejemljivih cenah, vendar so razmeščeni po izložbi brez vsakega okusa.

POVSOD SMETI — Ob vseh cestah, ki vodijo iz Kočevja v gozd, so divja smetišča. Pravih ukrepov proti strelom ni, pač pa ima več sitnosti in potov prijavitelj. Zdaj vozijo v gozd tudi že odpadno silažo, češ da bo to hrana za divjad. Ni znano, kje končajo strupeni herbicidni odpadki, ki ne sodijo v kante za smeti.

Ribniški zobotrebci

MLADI KRIMINALCI — Občinski sodnik za prekrške je lani obravnaval 106 mladoletnih storilcev, kar je skoraj 80 odstotkov več kot leto prej. Poleg mladoletnikov so zdaj v postopek predlagani tudi njihovi starši. Tudi mladoletniško sodstvo temeljnega sodišča ugotavlja za območje občin Ribnica in Kočevje rekorden pripad zaved, ki je v primerjavi z lani za preko 10 odstotkov večji, v primerjavi s predlani pa skoraj za 50 odstotkov.

CESARJI IN DAVKI — »Noben cesar ni zahteval, da za isto stvar plačaš dvakrat davke,« je kritiziral davčno politiko odbornik Jože Košmrli in dodal, da ni prav, ker moraš davek plačati pri nakupu avta in nato še pri prodaji.

JAMA IN DIM — Nasproti Inlesa v Sodražici, kakih 25 m od Bistrice, je že več let nezavarovana jama. Je treba čakati na žrtev ali bi jo kazalo prej zavarovati ali celo zasuti? Sodražani tudi niso zadovoljni zaradi dima in predvsem saj iz Inlesovega dimnika, saj sajje počrniijo perilo, ki so ga gospodinje obesile zunaj, da se posuši.

Trebanjske iveri

GRAŠČINSKA — Mala Loka je pravzaprav velika Loka. S tem se menda najbolj strinjajo velmožje, ki morajo od prodaje gradiča naprej veliko poslušati opozorila, da velike starodavne pristave ne smejo pustiti skaziti s kakšnimi telefonskimi in podobnimi novoveškimi opaznimi zadevami. Seveda, slovenski Amerikanci, ki bi utegnili prileteiti v bodoči malološki svetovljanski vrvež, bi se lahko zapletli v kable, po katerih domačini kličejo v Trebnje živinozdravnika.

LED — V mirninskem bazenu je bila v nedavnih hladnih tednih voda globoka enako kot sredi plavalne sezone. Kot se kaže dogaja na ledu, so se tudi na mirninskem zaledenem bazenu drsali. Mirninski led pod drsalci ni počil in nihče se ni potunkal v hladno kopel. Tako so organizatorji rekreacije, otroške pestunje in mestni očetje ugotovili, da je iz programa zimskih dejavnosti pomotoma izpadlo knjanje z utapljanjem.

HIŠICE — Potem ko so si delovni ljudje in občani zgradili t. i. vikende, jim di počitniških hiš sredi vinogradov. Gospodarski del počitniške hišice boja ne bo obdavljen. Baje je nejasno, ali spadajo del hišice v gospodarski ali v rekreacijski del hišice. Ve pa se, da po božji volji omenjeni predel stavbe služi namenu tako ob kopi kot ob praznovanju ali ob visokih obiskih.

Obrat Adrie ostane še naprej

Bo še naprej živel? — Zdaj 20 presežnih delavcev, v juliju še 30 — Adria že čez leto dni načrtuje nov proizvodni program za obrat Brežice

BREŽICE — Obrat sedanje Adrie Caravan v Brežicah se že leta kronično srečuje z enakimi težavami. Res je, enkrat so vzroki tu, drugič tam, a posledice, ki jih čutijo delavci v obratu, so vedno iste. Neznosno nizke plače, slaba organizacija dela, zastoji v proizvodnji, pomanjkanje repromateriala, slabi odnosi v obratu in neresena razmerja z matičnim podjetjem v Novem mestu.

Zadnji sestanek z vodstvom novomeške Adrie je pretekli tork sklical izvršni odbor sindikata v obratu. Zato, ker so odnosi v obratu izredno napeti, saj se že več let, v zadnjem času pa še posebej intenzivno govori o ukinitvi brežiškega obrata. Delavci niso motivirani za delo, ker že od starega leta vedo,

Obrtnikom zares trda prede

Če ne bo konec težav s finančno nedisciplino in novimi davki, bodo iz protesta zaprli delavnice

ČATEŽ OB SAVI — »Dokler še vsaj za silo shajamo, smo tiho. Ni nas pa sestanek niti na zabavo, ker delamo. Če pa se tako množično zberemo, kot smo se danes, potem je jasno, da nas nekaj močno teži,« je na zboru obrtnikov predli teden dejala obrtnica in dolgoletna aktivistka v Obrtnem združenju, Jožica Žagar.

Njena ugotovitev se je potrdila, ko so se po uradnem poročilu o delu združenja, ki ga je podal predsednik Andrej Pavlin, in po razlagi Draga Loperta, direktorja Uprave za družbene prihodke, o novi davčni zakonodaji oglašili še posamezni obrtniki. Ugotavljali so, da obrtnikom ni uspelo priti v nov izvršni svet in so zato še naprej odinjeni od odločanja o zadevah, ki so zanje pomembne. Tako je šlo mimo združenja predstavljanje novih razvojnih programov obrtnikov ob obisku predsednika vlade Lojzeta Peterleta. Prepozno so dobili tudi sporočilo o razpisu za dode-

litev sredstev za pospeševanje gospodarskega razvoja v občini, zato so zahtevali, da se rok, ki se je iztekel dan po zboru, vsaj za pet dni podaljša.

Zaradi odrinjenosti na rob odločanja so se med obrtniki razširile govorice, da je občinska valada že vnaprej razdelila sredstva za razvoj. Zato so obrtniki želeli slišati, zakaj ni v odboru za razdelitev milijona dinarjev za razvoj velikega in 700 tisočakov za razvoj drobnega gospodarstva tudi kakega obrtnika. Menili so, da se je na ta način, čeprav ne gre za velika sredstva, jasno pokazal odnos občinske vlade do obrtništva.

»Ne vidim logike v tem, da nas z davki silijo k odpuščanju delavcev ravno v trenutku, ko bi morala vlada še celo regresirati zaposlovanje,« je menil Franc Sekoranja. Mnoge obrtnike finančne razmere že silijo k odpuščanju, a kako naj si ga privoščijo, če so delavcem še 6 mesecev zatem dolžni izplačevati minimalne osebne dohodke? Pri tožbi nad novimi davki je bilo nasploh največ, zato so obrtniki zagrozili, da bodo v primeru, če se zadeve ne bodo kmalu razrešile, za določen čas zaprli svoje delavnice.

Jernej Zorko je med drugim zahteval, da bi morali kategorizirati obrtnike in tako razvrstitve upoštevati pri davkih, ne pa metati v en koš rokodelce, gostince in proizvajalce. »Tudi stroje, ki so izdelani v lastni režiji, je treba ovrednotiti in jih s certifikati priznati kot patente,« je predlagal obrtnik Lepšna.

B. DUŠIČ

da jih bo 50 izmed njih moralo na cesto, a kljub zahtevam ne morejo zvedeti, kdo bo med njimi.

Kot je pojasnil Drago Reba, v direkciji Adrie poverjen za proizvodnjo, so program razvoja tega podjetja na upravnem odboru holdinga sprejeli že 7. februarja. O tem je sicer pisalo v časopisu, žalostno pa je, da so delavci od svojih vodilnih ljudi to zvedeli šele tri tedne pozneje. »Obrat Brežice po programu ostane. V sezoni 1991 bo proizvodil dotedajni osnovni program, tj. priklovice iz C- in D-programa, ker pa so se potrebe po teh zelo zmanjšale, bodo Brežice skupaj z Novim mestom izdelovale tudi priklovice B-programa,« je dejal Reba.

V tem letu bo obrat v Brežicah, podobno kot tudi proizvodnja v Novem mestu, že po planu delal le s 75-odstotno zmogljivostjo. Prodaja počitniških prikolic se je namreč na tržišču

• Že marca naslednjega leta naj bi v Brežicah začeli proizvajati priklovice D-programa v posebni luksuzni izvedbi, ki jih bodo povsem določenim kupcem ponudili v letu 1993. V obratu, kjer je skupaj s servisom, nakladalno skupino in skupnimi službami zaposlenih 220 delavcev, je trenutno preveč 20 ljudi, v začetku julija pa naj bi jih brez dela ostalo še 30. Kot je razložil Franc Senica, vodja Adriine kadrovske službe, so komisije za ugotavljanje presežkov sestavljali direktor obrata, strokovni delavec in predstavnik sindikata. Osnovni kriterij je bil uspešnost pri delu, upoštevali pa so še vrsto drugih.

skoraj povsem ustavila. Ne samo slovenskih, saj stoji tudi proizvodnja v Veliki Britaniji, medtem ko niti v Franciji ni veliko boljše. Dva obrata s takšno proizvodnjo sta za Adrio trenutno preveč. Po besedah Draga Rebe bi letos prihranili kar 4 milijone DEM neposrednih fiksnih stroškov, če obrata v Brežicah ne bi bilo. Toda sanacijski program predvideva v naslednjem letu povečanje proizvodnje, zato morajo oba obrata obdržati.

B. DUŠIČ

Novolesovci trkajo ob les in upajo na boljše čase

Kako gre Lipi in Boru — Več z manj delavci

KRŠKO, KOSTANJEVICA —

Do določene mere bi bilo povsem logično, da bi v dolenskem lesnem gigantu Novolesu najprej propadli tisti udje, ki so najdalj od telesa. Tudi zato so se nemara razširile govorice, da bodo dislocirane Novolesove enote, ki jih je največ v krški občini, najprej prepustili njihovim lastni sposobnosti za preživetje, kar bi pomenilo tudi, da jih bodo pustili ekonomsko crkniti. Toda direktorja dveh od treh krških Novolesovih družb z omejeno odgovornostjo pravda, da tako sklepanje ne pride v poštev.

Resda sta obe družbi lansko poslovno leto zaključili z izgubo, ki pa je ob nekaterih pogojih lahko tudi ne bi bilo; prav tako so na čakanju delavci iz obeh družb, ampak oboji upajo, da se bodo še vrnila na delo.

Sedanji v. d. direktorja v Boru Peter Pucelj je ugotavlja, da se je produktivnost na zaposlenega v zadnjih treh mesecih povečala za petino. In zdaj je večina delavcev zainteresirana za delo, saj skoraj nikogar ni treba posebej spodbujati. Tako razpoloženje pa so seveda prinesle nove razmere, ko delo spet pridobiva ceno. Seveda v nedogled tako stanje vendarle ne bi smelo trajati, kajti delavci, ki so »na čakalnjaku«, dobijo 70 odst. siceršnje plače. Za delavce za stroji pa to seveda ni stimulativno. Čakanje 25 delavcev traja že tri mesece. »Najhujši pro-

blem je za nas, ker nam manjka materiala. Na domačem trgu lesa ni, zato ga uvažamo iz ZDA in Kanade in ga dobimo po še kar ugodnih cenah. Naj posebej poudarim, da bi lahko izdelali za tretjino več miz, in to v višjem cenovnem in kakovostnem razredu, če bi imeli na voljo dovolj surovine,« razčlenjuje sedanje razmere direktor Pucelj.

V kostanjevski Lipi je bila polna zaposlenost 120 delavcev, zdaj jih je na čakanju 40, v kratkem naj bi se jim pridružilo še 14 delavcev. Prav tako stoji tretjina strojev v tej tovarni. Vzroka za zmanjšano zaposlenost in za zmanjšano proizvodnjo sta najmanj dva. Tudi v Kostanjevici jim manjka surovine, po drugi strani pa potrebujeja manj Lipinih polizdelkov tovarni drobnega pohištva in tovarna stilnega pohištva, ki sta že pod vodo. V Lipi so se morali hitro znajti in najti druge odjemalce, v kratkem pa se bodo izboljšale razmere tudi glede oskrbe z lesom. »Menim, da razmere vendarle niso tako kritične, ampak kmalu bo treba doreči, kako bo z družbami znotraj Novolesa, in tudi, kako bo z delavci, kajti »čakalna doba« šestih mesecev je pre dolga. Seveda bi bile razmere sedaj precej drugačne, če bi imeli denar pred, denimo, dvema mesecema. Tedaj bi lahko nabavili material in bi se daj imeli tudi več dela. Izdelke namreč lahko prodajamo, zdaj pa jih celo uvažamo, in lahko bi izvozili celotno proizvodnjo,« je povedal Silvo Miklavž, direktor Lipe d.o.o.

Medtem ko bodo v Boru poskušali še izboljšati kakovost in še več svojih izdelkov prodajati na evropski trg, ker ameriški zanje ni več zanimiv, bodo v Lipi pričeli proizvajati okna in vrata. V hiši je še nekaj mizarjev, ki obvladajo taka dela, vsi ostali pa bodo delali še naprej na decimiranju, struženju, kopiranju in briketiranju lesa in lesnih odpadkov.

J. SIMČIČ

Silvo Miklavž

KAKO ZDAJ, KO NI VEČ SAMOPRISPEVKA?

VELIKA DOLINA — V tej krajevni skupnosti se je letošnji februar iztekel krajevni samoprispevek, ki so ga poleg občinskega krajani plačevali celih dvajset let. Z zadnjimi referendumskimi sredstvi so izpolnili več kot 100 odst. zadanih nalog. Tako so poskrbeli za novo asfaltno prevleko na 3-kilometrskem odseku Velika Dolina — Ribnica, asfaltni cesti na Cirkov v dolžini 3,5 km in preplastili 1 km ceste na Brezje. V sleherni vasi so zbrali še dodatna sredstva in z njimi asfaltili tudi vaške poti. S posebej zbranim denarjem so tako asfaltili tudi 1,5-kilometrski odsek od Ponikve do Žakovcev. Na Veliki Dolini so urejali tudi pokopališče in javno razsvetljavo, za katero že imajo pripravljen ves material.

NEOSVINČEN BENCIN V BOŠTANJU

BOŠTANJ — Petrol je na bencinskem servisu v Boštanju začel skrbeti tudi za vse številnejše lastnike jeklenih konjčkov, ki imajo vgrajene katalizatorje. Neosvinčen bencin, bolj prijeten do okolja, je tudi cenejši od supra, zeleni pa bodo morali pri nas storiti še kaj več, da bo razlika v ceni osvinčenega in neosvinčenega bencina občutnejša in ne zgolj simbolična, pri čemer bi se lahko zgledovali po sosedih, denimo v Avstriji.

Studenec začasno središče občine

V tej krajevni skupnosti računajo na izdatnejšo pomoč sevniške občine

STUĐENEC — Letos bo krajevna skupnost Studenec gostitelj praznovanja sevniškega občinskega praznika. Seveda krajani pričakujejo, da se bodo ob tej priložnosti lahko skupaj z gosti veselili zaradi praznične podobe vasi, ki naj ne bi bile ozaljšane le z zastavami, cvetjem, ampak tudi s posodobljenimi cestami in nekaterimi komunalnimi pridobitvami.

»Moram se zahvaliti sevniški občinski skupščini in izvršnemu svetu za dosedanja pomoč pri razvoju naših krajev. Odkrito pa povem, da smo naš letošnji načrt cestne in komunalne dejavnosti nekoliko razširili, upoštevajoč ravno to, da bo letos krajši čas središče občine pri nas. Kolikor vem, so povsod imeli nekaj od tega gostiteljstva in tudi mi računamo na podporo občine, saj brez teh zastavljenih ciljev nikakor ne bomo mogli uresničiti,« je povedal predsednik sveta krajevne skupnosti Alojz Pavkovič.

Na Studencu pričakujejo pomoč pri dograditvi mliške vežice, saj jim kljub krajevnemu samoprispevku in udarnemu delu še veliko manjka do potrebnih 500 tisočakov. Ker bo ravno letos

Alojz Pavkovič

Med največje zalogaje v letošnjem načrtu komunalne dejavnosti studenške krajevne skupnosti spada rekonstrukcija vodovodnega omrežja Zavratec — Lepa gora z zajetjem. Na Studencu računajo še na izgradnjo 200 metrov kanalizacije v naselju, z vtočnimi jaški za meteorno vodo. Pričakujejo, da bodo posodobili krajše krajevne ceste v Roviščah, na Hudem Brezju, Studencu — Metelko in Prevalje — Križe. Studenčani pa se bodo pač morali sprijazniti z dejstvom, da letos ne morejo računati na pomoč iz občinske malhe za 13.700 kvadratnih metrov asfaltno prevleke na Studencu, na Hudem Brezju, v Roviščah in na odseku Zavratec — Vrh. Sevniška županija Breda Mijovič je namreč med nedavnim obiskom Studenčanom položila na srce, da so v občini pač še mnogo pomembnejše ceste, kjer ni denarja za prepotrebne preplastitve.

P. PERC

OBRTNIKI NE ZDRŽIMO VEČ — Predsednik Obrtnega združenja Andrej Pavlin (levo) je Toneu Zorku, edinemu predstavniku občinske vlade na zboru, končno lahko pokazal, da tako ne gre več. (Foto: B. D.)

PRIPRAVE NA PREGLEDE IN TEKMOVANJA

SEVNICA — Na sestanku operativne GD Sevnica so se pretekli petek sevniški gasilci pogovorili o pripravah na občinsko gasilsko tekmovanje, ki bo 18. in 19. maja v Šentjanžu, nadalje o izobraževanju članov društva za pridobitev naziva »izprašani gasilec« in »strojnik« ter pregledali razpored operativne po orodjih in vozilih. Dogovorili so se tudi o letošnjih preventivnih pregledih po gospodinjstvih in si na koncu ogledali še film o sektorskih vajah v letu 1990.

DOKONČANJE CESTE BLANCA — ČANJE

BLANCA — Krajevna skupnost na Blanci je lani veliko pomagala pri posodobitvi kategorizirane ceste Blanca — Čanje v dolžini 3 km, tako pri dobavi 5000 kubikov gramozu, kakor tudi pri nabavi betonskih cevi za izdelavo propustov. Krajani so pridno pomagali pri raznih pripravljavnih delih. Za dokončanje tampona in asfalt so ljudje še pripravljali prispevati, prav tako bodo uporabili denar, zbran s krajevnim samoprispevkom, nujno pa bo potrebna tudi pomoč občine.

PLANINSKI PLES

SENOVO — Planinsko društvo BOHOR Senovo pripravlja za soboto, 9. marca, »PLANINSKI PLES«, ki bo v Domu XIV. divizije na Senovem s pričetkom ob 20. uri. Tudi tokrat se bomo lahko zavrteli ob zvokih priznanega ansambla Štajerskih sedem in se poveselili ob srečlovu. Prijazno vabljeni!

PD BOHOR Senovo

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 8. do 15. februarja so v brežiški porodnišnici rodile: Olga Miler iz Mrtvic — Blaža in Jerneja, Nevenka Glušič iz Hrastine — Gorana, Ana Ocvirk iz Sevnice — Saro, Mara Lalič iz Brezic — Dina, Štefica Setinšek iz Dobrave — deklico, Jasna Gregorič iz Samobora — deklico, Cvetka Kunjč iz Senogave — Tamaro, Anica Grilc iz Grčice vasi — Tilna in Hedvika Škof iz Pristave — Silvestra. Čestitamo!

LETNA SKUPŠČINA LOŠKE GODBE

DOBOVA — Člani Gasilske godbe na pihala Loče so se v soboto zvečer zbrali na letni skupščini. Kot je za take dogodke običaj, so pripravili poročilo o delu godbe. Letos so še posebej prisluhnili poročilu predsednika odbora za proslavitev 70-letnice godbe, ki so jo dostojno obeležili v minulom letu. Na skupščini so opravili tudi volitve vodstva godbe ter sprejeli program dela in finančni plan. Zbor so zaključili z družabnim večerom.

BREŽIBNO — Franc Šetina, vodja kadrovske službe v Adrii, se je močno začudil, ko so delavci brežiškega obrata pokazali, da so med drugim nezadovoljni tudi z osebnimi ocenami. »Kako je to možno,« se je glasno spraševal, »saj imamo v Adrii brežibnen sistem osebnih ocenjevanja?« Včasih bi temu rekli, da je sistem čisto dober, samo delo slabo.

POZDRAV IZ LJUBLJANE — Obrtniki so se na svojem nedavnem zboru precej razčakali, ker jih z obiskom ni počastilo nobeno zveneče občinsko ime. Z malozamude je na zbor prišel le namestnik sekretariata za gospodarstvo, ki pa se je oglašal šele po večkratnem izklicanju. Obrtniki so tako dobili še en dokaz več, da tudi po volitvah ostajajo na robu dogajanja. Sicer pa predsednik Ciriil Kolesnik kljub vsemu misli nani, saj se je zadal obveznosti v Ljubljani. Vredno opravilo. Obrtniki so zato namreč odgovorili na mnoga odprta vprašanja, ki jih iz dneva v dan bolj žulijo, dobili so tudi pozdrav iz Ljubljane.

V KRAJU LEPIH SPOMINOV — Ob zadnjem obisku v Brežicah se je dan Dimitrij Rupel, republiški zunanji minister, na pogovoru z demokrati zadrl precej manj časa kot pozneje na kletu v gradu Orešje na Bizeljskem. Tam je močno zaposlenega veljaka zadržala predvsem bližnja vinska klet z vrhunsko vinsko kapljico. Očitno se mu je Bizeljsko po tistem močno vtisnilo v spomin, zakaj bi si ga sicer izbral za kraj srečanja s hrvaškim znanim ministrom.

Krške novice

ZELENI — Odkar je zeleni Silvo Miklavž alias Rasputin krške občinske politike sklenil, da si ne bo pridobival popularnosti s postavljanjem »tečnih« vprašanj na sejo občinske skupščine, se nekateri sprašujejo, kam bo krenil. Zelenega Silva namreč ni bilo tudi na predavanju o dekomisiji Fina Krško, ki ga je imel mag. Krešimir Finka. Zlobni opazovalci pa ni opazil samo tega, da na predavanju ni bilo Mavsarja, tam ni bilo pravo pomanjkanje zelene barve, dvoran je bila zelena samo krška občinska »fana«. Če seveda izvajamo mag. Finka, ki se tudi proklamira kot zelen.

ABRAM — Gospod občinski poslanec Janez Abram vse večkrat posega v skupščinske razprave, kadar pa je prilika, v o moru osvrkne tudi kakšnega novinarja. Nazadnje je novinarju DL očital, da pravi laži, češ da je gospod Toni Koršič še vedno kmetijski minister. Do napake v novinarskem pisanju je po dopustu res prišel, ampak zaradi logike. V normalnih obdobjih imajo namreč samo enega kmetijskega ministra, v krški pa imajo kar dva. Se pa bo moral gospod Janez Abram pogledati, če kar precej skupščinskih žganecov, če hotel z retorično spretnostjo doseči, da mirja Grosa iz republiške skupščine. S mo volja do pogostega oglašanja in praviljanja namreč ni dovolj.

LUČKA — Kot najbolj delaven občinski uslužbenec še vedno slovi tisti referent, ki mu delovni čas teče tudi med zasidranje občinske skupščine. Glede na to, da se redno udeležuje sej in da se trajajo manj kot večnost, bo omenjeni uslužbenec lahko kmalu odšel na enoletni dopust, pa bo šel kar v prečdasno penzijo. Občinska komisija za inovacije pa bi mu lahko prej podelila še kakšno nagrado za inovacije.

Sevniški paberki

SREČA — Ako Posavcem že crkne gospodarstvo, je Sevnčanom, Krčanom in Brežičanom v zadnjem času sreča vsaj pri igrah na srečo. Potem, ko so sreča nasmešnila Janezu Toriju z Mladimi Cirkni v igri 3 x 3 in mu je izrebrana tatica prinesla srčkan avtomobilček Dacia su Cuore, se je že v naslednjem kolu srečala z godba, tokrat v Krškem, nameček pa je na nedeljskem žrebu akcije Podarim — dobim dobil avto, avto cer Citroenov AX 11 TE, še Brežičani, ko je torej Posavcem, iz vsake občine, emu srečnežu (da ne bi bilo zamerje Fortuna razdelila darove. Zdjaj pa se gospodarstveniki in podjetniki gorče upajo, da bo morebiti uslišala tudi njihove klicave, še predno dokončno potonejo.

DEVIZE — Ekspozituri Ljubljanske banke v Sevnici je končno le uspelo priti liti se pod streho mastodontskega Hrvatskega Sevnčanov, da ta kratka pomeni Sevnčan tiskovni center, ki pa bo, kot kaže, lep čas ostal nedograjena kot nekakšen megalomanija, prevelikih apetitov porušeni načrtov o gradnji savskih cest. Banka je ostala pri dosedanjem vrtilu zaposlenih, z denarjem od prodaje dosedanjih prostorov pa naj bi se še tehnološko opremila. Ko smo se zadnji zgodaj jutraj pojavili v novih prostorih LB, smo opazili podobno dolge vrste na stari lokaciji. Ljudje so seveda priti do svojega denarja, do svojih zalog, le maloštevilni, tisti, ki so čakali na od 5. ure, so lahko prišli do omejenega 500 DEM. Neki upokojenec, ki je spet tal praznih rok, je komentiral: »V tej goslaviji nobeni banki ne bom več svojega težko prisluženega denarja vprašanje, ali bi devize zaupal s samostojno državi Sloveniji, je le skromniški odprl lokal s tem imenom je pretekli odprl Franci Meke v bližini Plautenstein. Več sledi.

SLIKE IZ ZIMSKE KOLONIJE — Razstavo slik v salonu gostišča Žolnir v Kostanjevici, nastalih na 2. zimski slikarski koloniji, so si obiskovalci ogledali z velikim zanimanjem že takoj po otvoritvi v soboto, 2. marca, zvečer, kar je videti tudi na pričujočem posnetku. (Foto: M. Vesel)

Druga Žolnirjeva kolonija

Ustvarjalo sedem slikarjev — Na otvoritvi razstave nastop igralca Jurija Součka in pevke Stanke Macur

KOSTANJEVICA — Okoli 30 slik, nastalih minul teden od torka, 26. februarja, do sobote, 2. marca, na 2. zimski slikarski koloniji Žolnir, sestavlja prodajno razstavo, ki bo v velikem salonu tega znanega kostanjeviškega gostišča na ogled še do vključno nedelje, 17. marca. Na slikah, ustvarjenih v različnih tehnikah, so upodobljeni motivi iz Kostanjevice in okolice. Že prvi pogled na slike pove, da letos spet ni bilo prave slikarske zime s snegom, ki pa so si jo nekateri udeleženci kolonije prav gotovo želeli.

Na letošnji Žolnirjevi zimski slikarski koloniji so ustvarjali akademski slikarji: Mirna Pavlovč, Martina Koritnik-Fajt, Wang Huiqin, Tomaž Perko, Alojz Konec, Jože Kumer in Jože Marinčič. Vsi so se udeležili otvoritve razstave v soboto, 2. marca, zvečer, ko jih je obiskovalcem predstavil in na kratko spregovoril o njihovem delu umetnostni zgodovinar Jožef Matijević iz Dolenjskega muzeja v Novem mestu.

VEČER S KOVIČEM

NOVO MESTO — Danes, v četrtek, 7. marca, ob 19. uri bo v veliki čitalnici Študijske knjižnice Mirana Jarca literarni večer in srečanje s pesnikom Kajetanom Kovičem. Pesmi iz svoje zadnje pesniške zbirke Poletje bo bral pesnik sam. Popoldne ob 17. uri bo imel Kajetan Kovič srečanje z mladimi bralci v Pionirski knjižnici.

Deset let pevske »prahe«

Trebanjski oktet proslavlja jubilej s koncertom

TREBNJE — Trebanjski oktet je desetletnico svojega delovanja proslavil s petkovim celovečernim koncertom v domačem kulturnem domu. Predstavil se je s programom, ki je obsegal šestnajst zborovskih pesmi, v glavnem slovenskih skladateljev. Na odru so se mu kot gostje pridružili še pevci cerkniškega zbora Tabor, oktet Škofije in mladinski oktet trebanjskega KUD Pavel Golia. Članom Trebanjskega okteta so za njihovo dolgoletno zvestobo zborovskemu prepevanju podelili Galusove značke in druga priznanja. Večer sta povezovala Zvonka in Jože Fakner, spremljevalca Trebanjskega okteta od njegovega začetka.

Trebanjski oktet se je razvil iz kvarteta 4F, ki so ga leta 1978 osnovali in v njem začeli prepevati štirje občinski uslužbenci. Prvi tenor je pel Tone Zidar, drugi tenor Franci Kravcar, prvi bas Ivan Zajc in drugi bas Slavko Podboj. Kvartet je našel preložen petindvajset pesmi, samostojno pa ni nikoli nastopil. Že dve leti kasneje so se člani odločili, da iz kvarteta naredijo oktet, pa tudi, da bo ta javno nastopal. Prvi umetniški vodja novega Trebanjskega okteta je bil Ivo Matoš. Oktet se je dokončno oblikoval leta 1981; se vključil v KUD Pavel Golia in začel resno delati. Več članov se je zamenjalo, tako da je oktet dobil današnjo podobo sredi osemdesetih let. Takrat je mesto umetniškega vodje prevzel Tone Strmole, inženir elektrotehnike, ki vodi oktet še danes.

SLIKARSKA RAZSTAVA H. MUALA

SEVNICA — Sevnška zveza kulturnih organizacij vabi drevi (7. 2.) ob 17. uri v galerijo na sevnškem gradu, kjer bo otvoritev razstave likovnih del akademskega slikarja Henka J. Muala iz Nizozemske. Razstavo je posredoval Posavski muzej iz Brezice. V kulturnem središču ob otvoritvi bo sodeloval Silvester Mihelič s polkoncertom na elektronski harmoniki »Amerika po Ameriki«.

Novomeški Kres je tudi gledališče

Ob 15-letnici skupina v dolenjskih nošah — Kres dobil Maroltovo listino

NOVO MESTO — Folklorna skupina Kres se je s petimi pari prvič predstavila občinstvu pred petnajstimi leti. V soboto, 2. marca, je v Domu JLA proslavila jubilej z večerom ljudskih pesmi in plesov pod naslovom Pušelj dolenjskih. Skupina je prerasla v mogočno društvo, ki ima danes že več kot sto aktivnih plesalcev, za seboj pa osem samostojnih celovečernih nastopov, mednarodne nastope v Franciji, Italiji, Nemčiji, Čehoslovski, Grčiji in vrsto nastopov na festivalih. Največje priznanje ji pomenita prvo in drugo mesto na med-

GOSTOVANJE MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

ČRNOMELJ — Tukajšnji Zavod za izobraževanje in kulturo organizira v četrtek, 7. marca, ob 19. uri v črnomaljskem kulturnem domu gostovanje Mestnega gledališča ljubljanskega s komedijo Lažnika. Vabljeni!

LUTKOVNA PREDSTAVA ZA NOVOMEŠKE OTROKE

NOVO MESTO — V torek, 12. marca, bo v tukajšnjem Domu kulture gostovalo KUD Kobanci iz Kamnice z lutkovno igro Janko in Metka. Predstava, ki se bo začela ob 16. uri, bo za novomeške otroke.

NOVA FOTO RAZSTAVA

NOVO MESTO — V novomeški Fotogaleriji Vista 21 bodo jutri, v petek, 8. marca, ob 19. uri odprli novo fotografsko razstavo. S ciklom umetniških fotografij se bo obiskovalcem predstavil italijanski avtor Andrea Abati.

narodnem folklornem festivalu v Trentu in Gorici. Društvo od vsega začetka vodi Branka Moškon, ob njej pa še Marija Nemanič, ki skrbi za kresov podmladek. »Sproščeni aplavzi na nastopih, mnoga priznanja, laskave ocene strokovnjakov, občinstva in tiska uvrščajo Kres enakovredno med ostale folklorne skupine naše ožje in širše domovine. Dosedanji uspehi spodbujajo skupino, da bo v prihodnje še prizadevnejše razvijala svoj umetniški čut, da bo dosegla nove uspehe in tako ohranila ljudsko pesem in ples bodočim rodovom«, je v barvni almanah zapisal Boris Savnik.

V soboto zvečer so prvič javno predstavili pravo dolenjsko kmečko nošo iz prve polovice 18. stoletja in praznično nošo mestnih prebivalcev iz obdobja med obema vojnama. Tokrat so dokazali, da je Kres tudi gledališče, saj so poleg dolenjskih plesov »igrali« tudi pristne običaje. Na primer metev prosa in svatbene običaje pod Gorjanci. Slednji so bili za gledalce še

posebej zanimivi in do solz so se nasmejali ob spremljanju dogodkov ob šrang in obisku maškar in kamele na ohceti, kar so kresovci pripravili skupaj z originali iz Cerovca. Navdušili so tudi ljudski pevci iz Rateža in najmlajši z igralnimi plesi.

Društvo je prejelo najvišje priznanje ZKO Slovenije — Maroltovo listino, dolgoletni plesalci pa Maroltove značke za 5, 10 in 15-letno delo v društvu. Bronaste značke so prejeli: Marija Berkopec, Drago Prešeren, Danja Repar, Irena Zupančič, Mitja Cerovšek, Nataša Džudovič, Damjana Miklič, Branko Zupančič, Cveta Falkner, Barbara Pust, Toni Vovko, Tanja Džudovič, Lea Možina, Matej Kukman, Klemen Gutman, Miha Bukovec, Adman Bešo, Petra Bukovec, Miha Kokalj, Nataša Arabadič, Mojca Drgan in Saša Mungotič; srebrne značke Katerina Udir, Pavla Kralj, Brane Mitag in Marta Petric, zlate pa Milorad Džudovič, Toni Luzar in Branka Moškon.

JANEZ PAVLIN

KRESU MAROLTOVA LISTINA — Prestavnik Zveze kulturnih organizacij Slovenije izroča umetniškemu vodji društva Kres, Branki Moškon, Maroltovo listino kot najvišje priznanje za skupine in posameznike. (Foto: J. Pavlin)

Slike iz ujetosti v potrošništvo

V Dolenjski galeriji (do 31. marca) na ogled slikarska razstava Marka Butine

NOVO MESTO — Minuli petek, 1. marca, so v Dolenjski galeriji — po krajšem nastopu Dolenjskega okteta in spremni besedi umetnostnega zgodovinarja Jožefa Matijevića, ki jo je prebral ravnatelj Dolenjskega muzeja Bojan Božič — odprli razstavo slik akademskega slikarja Marka Butine, kjer je zaposlen kot slikar — specialist restavrator na Restavratorskem centru Republike Slovenije.

Novo mesto je ena od štirih postaj razstave, ki jo je slikar Butina pripravil že lani, ko je praznoval 50-letnico svojega življenja. Najprej so jo postavili v Galeriji Veronika v Kamniku, potem v Kulturnem centru Ivan Napotnik v Velenju, potem ko se bo 31. marca iztekla

v Dolenjski galeriji, pa bo na ogled še v Mestni galeriji v Ljubljani. Omenjene galerije so sodelovale tudi pri izdaji barvnega kataloga, ki spremlja razstavo.

Slik, kakršne sestavljajo pričujočo razstavo, v Dolenjski galeriji še nismo videli. Osrednji motiv je človeška figura (ali več figur), postavljena v ospredje slike, medtem ko njeno ozadje sestavljajo časopisni izrezki, reklamni slogani, zaščitni znaki, nalepke, telefonske številke in druge podobne sestavine sodobne potrošniške »ikonografije«. V tej množici najrazličnejših znakov, ki delu-

jejo na moč agresivno, se sicer poudarjena človeška figura kar stopi.

»Slikar nas nedvomno hoče soočiti z dejstvom,« pravi v katalogu Brane Kovič, »da nismo več to, kar bi hoteli sami narediti iz sebe, ampak nas usodno določa okolje, v katerem bivamo. To okolje postaja v sodobnem urbanem kontekstu vedno vedno bolj banalno, in izpraznjeno pa je tudi človekovo bivanje, zaznamovano z odtujenostjo in brezizhodnostjo. V tem predmetenju, preobrazbi v minljiv potrošniški objekt ostaja prostor za ironijo, za duhovito domislico.«

»Gledalca Butinove slike nehoti ostanejo v spominu, mu spontano dovoljujejo, da se poistoveti z liki ali z lastno domišljijo dopolnijo njihovo vsebino,« dopolnjuje razmišljanje Josip Korošec, tudi v katalogu.

I. ZORAN

BELA KRAJINA NA STARIH RAZGLEDNICAH

METLIKA — Član Predsedstva Republike Slovenije dr. Dušan Plut, belokranjski rojak, bo jutri, v petek, 8. marca, ob 17. uri v Ganglovm razstavišču v metliškem gradu odprl razstavo z naslovom Bela krajina na starih razglednicah. Razglednice so iz zbirke profesorja Alojza Cindriča iz Črnomlja in Belokranjskega muzeja iz Metlike. Po otvoritvi razstave, ki bo na ogled do 31. marca, bo zgodovinar dr. Peter Vodopivec govoril o pomenu razglednic na prehodu iz 19. v 20. stoletje.

Orkester obetov

Pihalni orkester Novoles gostoval v Novem mestu

NOVO MESTO — Pihalni orkester Novoles se je že lani 22. decembra, ko je imel prednovoletni koncert v strasškem kulturnem domu in ko je z njim prvič javno nastopil novi dirigent Miro Saje, predstavil v izdaji, ki je morebiti le še od daleč spominjala na obdobje njegovega pretežno koracijskega repertoarja. Temeljito pomlajeni in preurejeni orkester, v katerem zdaj skorodna ni več neolanih članov, je pod taktirko mladega dirigenta pokazal, da lahko izvaja še kaj drugega, sodobnejšega in zahtevnejšega, kot je prej.

V petek, 1. marca, zvečer je takšen Novolesov orkester stopil pred novomeško občinstvo v Domu kulture. Izvedel je devet skladb zabavnejšega žanra oziroma se je predstavil s programom, kakršnega je imel že v Straži, in požel aplavz. Obiskovalci so doživeli lepe glablene trenutke ob posameznih točkah in se tudi prepričali, da je ta orkester res sestav velikih možnosti in obetov.

V MINIARTU NOVA SLIKARSKA RAZSTAVA

ČRNOMELJ — V galeriji Miniart bodo jutri, v petek, 8. marca, ob 19. uri odprli razstavo slik ljubiteljskega slikarja Janka Butale iz Butoraja. Razstava bo na ogled do 22. marca.

V SOBOTO »ŠOPEK BELOKRANJICAM«

ČRNOMELJ — Moški pevski zbor Belt priredi v soboto, 9. marca, ob 19. uri v črnomaljskem kulturnem domu samostojen koncert »Šopek Belokranjicam«, ki bo posvečen 10-letnici dela zbora. Predstavil se bo predvsem z novim programom pesmi, kot gost pa bo nastopil Silvester Mihelič, mojster na elektronski harmoniki. Ob tej priložnosti bo v kulturnem domu odprta razstava Črnomaljske Robije Lozarja, študenta likovne akademije.

kultura in izobraževanje

RAZSTAVA KERAMIKE

NOVO MESTO — Ta teden, od torka, 5., do petka, 8. marca, je v likovnem razstavišču Krkine poslovne stavbe v Ločni odprta prodajna razstava umetniške keramike Melanije Krajine.

MIRNOPEČANI TOKRAT V METLIKI

MIRNA PEČ — Tukajšnja gledališka skupina se odpravlja s Hengovim Večernim ženinom na novo gostovanje. V soboto, 9. marca, ob 19. uri bodo Mirnopečani igrali v metliškem kulturnem domu. To bo že njihovo četrto gostovanje z omenjeno veseloigro. Do zdaj so se namreč že predstavili v Šentjerneju, Kostanjevici in v Novem mestu.

NOVA RAZSTAVA V RAZSTAVIŠČU PRI SLONU

NOVO MESTO — V razstavišču gostišča Pri slonu bodo danes v četrtek, 7. marca, ob 18. uri odprli razstavo slik Borisa Zajca. Slikar bo razstavljal sedem akrilnih platen, ustvarjenih pretežno v zadnjem času. Ob otvoritvi bo krajši kulturni program.

MIRENSKI ŽIVŽGAVCI V GOSTEH NA BUČKI

BUČKA — V dvorani tukajšnjega združenja doma bo v soboto, 9. marca, ob 18. uri tradicionalna kulturna prireditev, posvečena ženskam in ostalim krajanom. Nastopili bodo: kulturna skupina iz osnovne šole, domači ansambel in mirenški Živžgavci s predstavo Ah, prava reč.

PREDSTAVITEV V DOLENJSKI GALERIJ

NOVO MESTO — Založba Opus iz Krškega pripravlja predstavitev nove pesniške zbirke Marjance Kočvar, Pompeji, jutri v petek, 8. marca, ob 19. uri v Dolenjski galeriji. O poeziji Marjance Kočvar bo govoril akademik pesnik Ciril Zlobec, pesniško-glasbeni recital pa bodo izvedli člani Literarnega kluba Beno Zupančič iz Krškega. V mali dvorani Dolenjske galerije bo svoje lesene plastike razstavljal akademski kipar Stane Jarm iz Kočevja, umetnik, ki je zbirko Pompeji obogatil z umetniškimi ilustracijami.

PODOBE NA OPEKI

OTOČEC — V razstavišču Garni hotela so ta teden pripravili zanimivo prodajno razstavo likovnih del Vlada Freceta, ki se je po desetletjih bivanja v Ljubljani udomil v Dolenji vasi pri Otočcu. Frece slika tihožitja in krajinske motive na opeko, in to v oljni tehniki. Njegova dela so skoraj fotografsko natančno izdelana, natančnost pa najbrž izhaja iz njegovega poklica (precizni mehanik). Ko že gre za prodajno razstavo, povejmo, da so Frecetove slike na opekah primerne za darilo.

Šentlovrenčani na odru z dramo svoje rojakinje

Z dramo Mati bodo počastili 100-letnico rojstva Marije Kmet

ŠENTLOVRENC — 100-letnico rojstva svoje rojakinje Marije Kmet, pisateljice, dramatičarke, prevajalke in časnikarke, bodo Šentlovrenčani počastili v nedeljo, 10. marca, in sicer s premiero njene drame Mati. Igro, ki obravnava vprašanje odnosa matere do pohabljenega otroka, so naštudirali člani KUD Marije Kmetove pod režijskim vodstvom Staneta Pečka. S to uprizoritvijo spet oživlja kulturno življenje v tem kraju.

Nedeljska predstava se bo začela ob 15. uri. V vlogah bodo nastopili: Jože Golob, Majda Kužnik, Marija Miklavčič, Tone Strekelj, Jože Grmovšek, Andrej Strekelj, Francka Grošelj in Jana Jarm ter otroci: Damjana Golob, Jernej Golob, Mateja Miklavčič, Simon Jarm in Maja Oven. Organizatorica predstave je Marta Grmovšek, medtem ko so razsvetljavo na odru zaupali Jožetu Gorisku.

Premiera v nedeljo bo po dolgih letih prva domača predstava v Šentlovrencu. Vsi jo z zanimanjem pričakujejo in napovedujejo številno udeležbo. Ob tem povejmo, da so dramo Mati prvič igrali pred 73 leti, in sicer v Trstu, kjer je takrat službovala Marija Kmet kot učiteljica.

I. Z.

Razsežnosti trebanjskega poizkusa

Sporen odvzem krvi 32 otrokom iz prvega in drugega razreda trebanjske osnovne šole ter polemike okrog njega in drugi z njim povezani dogodki so nedvomno slovenska tema. Z njimi se ubadajo slovenski bralci, toda o njih razpravljajo tudi strokovnjaki.

Laboratorijski tehnik Darinka Oštir-Mevželj je za svojo diplomsko nalogo potrebovala informacijo o holesterolu v krvi, zato je vzela potrebne vzorce v obeh razredih v Trebnjem. Učitelji, ki so mislili, da je zdravstveni dom uredil vse potrebno v zvezi z odvzemom, so želji medicinskega osebja ustregli. Vsi po vrsti pa so pozabili vprašati za privoljenje starše izbranih otrok. Vprašanja, ali pomeni tako ravnanje nepravilnost, si sploh nihče več ne zastavlja, saj tako starši kot republiško ministrstvo za zdravstvo, trebanjska šola in Zdravstveni dom Trebnje soglašajo, da je bila s takim odvzemom krvi storjena napaka.

Kdo je kriv za spodrsilaj, je zdaj verjetno tema mnogih internih pogovorov. Trebanjski učitelji sodijo, da šola ni storila napake, in zato so predlagali Zdravstvenemu domu Trebnje, naj se ji kot pravi krivec opraviči za svojo neljubo napako. Zdravstveni dom je kriv tudi po mnenju namestnika republiške ministrice za zdravstvo, ki je ocenil, da gre za veliko strokovno napako. Navsezadnje je s takim mnenjem soglašal tudi Zdravstveni dom Trebnje, ki sicer ne govori o odvzemu kot o svoji »veliki strokovni napaki«, vendar se je staršem pisno opravičil.

Čeprav so zdravniki pozabili vprašati za soglasje starše, so vendar delali poklicno brezhbno, kot zatrjujejo. »Odvzem je bil opravljen strokovno, zato kakršnakoli okužba ni bila mogoča,« so v omenjenem opravičilu zavrnili začetna uganjanja, če se je otrok med odvzemom krvi mogoče okužil z aidsom. To se zdi ta trenutek najpomembnejše, vendar je premalo za pomiritev upravičenega srca. Poleg strokovne medicinske strani dogodka, ki je postal trebanjska nova zdravstvena afer, je namreč nad vse zanimiva tudi etična, moralna plat ravnanja raziskovalke iz trebanjskega zdravstvenega doma in njenih mentorjev na zagrebški višji medicinski šoli. Postopek zdravnikov je bil neetičen in nemoralen, in to kljub morebitnim poizkusom, da so na soglasja staršev preprosto pozabili.

Vsej očitnosti krivde trebanjskega zdravstvenega doma navkljub pa celotna zadeva ni tako jasna. Na pobudo republiškega ministrstva za zdravstvo obravnava republiška etična komisija ravnanje trebanjskih zdravnikov. Toda v ministrstvu so kot preventivni ukrep tudi sprejeli sklep, da bodo morali starši poslej podpisati dovoljenje, preden bodo zdravniki sistematsko pregledali njihovega otroka. Zdravstveni delavci bodo smeli odvzeti kri samo s pisnim soglasjem. V bodoče pa bodo veljala tudi ostrejša merila pri izdajanju dovoljenj za raziskave, kakršni naj bi služil tudi sporen odvzem krvi v Trebnjem. Se pravi, da do sedaj »pravila igre« ni bilo čisto natančna, niti v zakonu ne?

Evropa ne razmišlja o razorožitvi

Slovenska vojska — da ali ne? je vprašanje, ki je Slovence razdelilo na dva tabora. Slednje se nam sicer dogaja dokaj pogosto, vendar je lastna armada primer, ki je tradicionalna delitev še ostrejša in vidnejša, zdi se tudi, da čustva prehitevajo argumente enega in drugega tabora. V razpravo se vključuje tudi naš časnik; za pogovor smo zaprosili Janeza Janšo, sekretarja za ljudsko obrambo Republike Slovenije. Z ministrom Janšo se je pogovarjal novinar Marjan Bauer.

• **Kako si, gospod sekretar, zamišljate samostojno slovensko vojsko in kaj lahko v tem trenutku poveste o njej?**

Janša: »Pred nekaj dnevi je Center za strateške študije, ki dela v okviru našega sekretariata, izdelal delovni osnutek »Zasnove nacionalne varnosti Republike Slovenije«, ki bodo po razpravi v svetu Predsedstva RS za ljudsko obrambo šle v proceduro vladnih in skupščinskih organov. Tudi pri izdelavi zasnove nacionalne varnosti smo se srečali z dilemo, ali naj Slovenija zagotavlja lastno varnost tudi z oboroženimi silami. Izhajali smo iz realnih števil in ne umetne dileme. Zakaj umetne? Zato, ker uporabljamo rezultate raziskav slovenskega javnega mnenja, ki smo jih dali narediti. Te kaže, da se po eni strani ljudje zavzemajo za mir v svetu, po drugi pa, da se v primeru nevarnosti nočejo enostransko odpovedati armadi, če bi s tem ogrozili lastno varnost. To je realnost, ki je ministrstvo ni samo ustvarilo in je tudi ne more spremeniti. Odločitev, ali naj se Slovenija hitro enostransko razoroži ali ne, je samo navidezno nekaj, o čemer lahko sami odločimo. Če gledamo realno, vidimo, da gre pri razoroževanju, ki mu nekateri pravijo demilitarizacija, drugi zagotavljanje varnosti na druge, nenasilne načine, za svetoven proces, ki ne more biti omejen samo na eno državo ali pa celo na eno občino. V zadnjem času imamo namreč tudi take primere.

• **Če drži to, je napaka trebanjskih zdravnikov manjša. Toda še zmeraj je napaka, ker odvzem krvi ni sodil v sistematski pregled, ampak je bil del neke raziskave. Raziskave pa v vseh strokah pomenijo neko poizkušanje in to dejstvo je zmotilo pozabljene starše in bo nemara povzročilo še kaj. Ali bodo to odstopi, se bo pokazalo čez čas, res pa je, da so na seji trebanjske občinske skupščine delegati že zahtevali odstop dr. Franca Žnidaršiča, pomočnika direktorice za strokovne zadeve v trebanjskem zdravstvenem domu. To bi lahko kdo razumel kot tretji, politični vidik trebanjske zdravstvene afere.**

M. LUZAR

Svojim očem najbolj verjamejo

Zahodu do sedaj res ni bilo treba delati posebne reklame za svoj sistem, saj je že v zunanji barvitosti in raznolikosti razodeval človečnost, za razliko od vzhodnega, ki je s svino in enoličnostjo kazal svojo notranjo revščino in neinventivnost. Tja smo po zunanjem zgledu do nedavna sodili tudi mi, čeprav smo se dolgo prepričevali o nasprotnem.

Danes bi že lahko rekli, vsaj za Slovenijo, da kažemo svetu drugačno podobo. Še vedno pa je nekaj sivine, umazanije in nemarščine, ki je pač bližja lagodni balkanski naravi. Kako se sveta kažemo tudi na zunanji, je zlasti pomembno v tem trenutku, ko si tolikanj prizadevamo, da bi pritegnili k nam tuji kapital. Vsaokur mora biti jasno, da ni tu zastoj, ampak se prihaja plemeniti in hoče dobiček. Iz umazanije in nereda pa je le redko prišlo kaj posebno plemenitega in tega se tuji, ki kaj hitro pretipuje naše finančne in tehnične zmogljivosti do obisti, zavedajo, zato se z ostrim očesom ozrejo okoli sebe in takoj jim je jasno, kje se nahajajo in kaj lahko pričakujejo. Z ostrim očesom tudi hitro zaznajo pozitivne spremembe in ugotovitve, v katero smer se družba giblje. Ne bomo trdili, da je to ravno najpomembnejše pri poslovanju, je pa gotovo eden od pomembnih dejavnikov pri odločitvi o tem, ali je nekomu zaupati ali ne.

• **Enega od takih primerov smo imeli priložnost doživeti ob nedavnem obisku nekoga Renaultovega vodstva v Novem mestu. Tovarna Revov je sicer znana po visoki čistoti za naše razmere, in kar gre čisto z roko v roki, tudi produktivnosti. Ob obisku generalnega direktorja skupine Renault Louisa Schweitzerja pa so se še posebej potrudili. Vendar bi se vrli revozovci trudili zaman, če bi bila med tovarno in okoljem prevelika razlika, kar bi izkušeno poslovno okolje kaj hitro ugotovilo.**

»Gospod Schweitzer, ki je bil nazadnje v Jugoslaviji kot turist pred tridesetimi leti na jadranski obali, je videl Slovenijo prvič, ko smo se z letališča peljali na Dolenjsko. Bil sončen dan in videl je lepe hiše z belimi fasadami ter

urejenim okoljem, videl je novo podebeljene cerkve in okolico. Dovolj za razmislek, češ, če je to tako urejeno, potem je to dežela, kjer ljudje v sebi poznajo red. To pa je tudi tisto, kar mi želimo pri naši proizvodnji in pri našem sodelovanju,« je zadovoljen po končanem obisku pripovedoval generalni direktor Revova Pavle Noč in dodal: »Pozneje, po ogledu tovarne, mi je gospod Schweitzer priznal, da prav zato, ker je videl lepo urejene hiše in okoli njih red, ni bil toliko presenečen nad čistoto v tovarni. Seveda sem mu povedal, da smo se za obisk nekoliko posebej pripravili, vendar je razumel, da sta čistota in red pri nas vsakdanja stvar.«

K povedanemu bi res težko kaj dodali. »Morda le to, da so to stvari, ki so odvisne samo od nas. Noben izgovor in nobena zvezna vlada nam našega okolja in reda ne more prav zapovedati, pa tudi ne razdejati. Lepo bi bilo, če bi končno lahko rekli: vse, kar je od nas odvisno, smo storili.

T. JAKŠE

Solidarnostna stanovanjska nadaljevanka

Po letu in treh mesecih je »nadaljevanka« o metliških solidarnostnih stanovanjih ali v zaključni fazi ali pa se lahko zgodi, da se bo vsa zgodba začela od začetka. Sedaj je stanje tako, da je 13 solidarnostnih stanovanj v 22-stanovanjskem bloku v Kidričevem naselju v Metliki, slovesno odprtem za občinski praznik leta 1989, še vedno praznih.

Po številnih zapletih v zvezi s temi stanovanji, o čemer smo v našem časopisu ves čas poročali, je bil lani, skoraj natančno ob prvi obletnici otvoritve bloka, sprejet nov pravilnik o dodelitvi solidarnostnih stanovanj; po njem je nov odbor opravil novo točkovanje in decembra lani izdelal predlog prednostne liste.

• **Za nesrečnih 13 stanovanj se je potegovalo kar 73 interesentov. Zato ni čudno, da je potem, ko je prišel na svetlo predlog prednostne liste, na to prišlo kar 14 pritožb. Pritožbe je odbor obravnaval in potem v našem časopisu konec januarja objavil prednostno listo. Nobena od 14 pritožb ni bila tako »uspešna«, da bi spremenila vrstni red med tistimi 13 prosilci, ki naj bi dobili stanovanja.**

Pred kratkim se je iztekel rok, ko se lahko nezadovoljni s prednostno listo pritožijo na sodišče združenega dela. Sedaj je od sodišča odvisno, kako se bo vsa zadeva iztekla. Če sodišče pri pravilniku, točkovanju in prednostni listi ne bo našlo nepravilnosti, potem bodo stanovanja končno razdeljena in vseljena. Če pa ne, se vsa stvar lahko še močno podaljša.

Seveda je treba vseskozi poravnati stroške za prazna stanovanja. Sedaj znaša stanarina za teh 13 stanovanj okoli 19.000 din na mesec, stroški za ogrevanje pa okoli 13 tisočakov.

A. B.

Bomo slovenske smeti vozili na Luno?

Domala čez noč smo v Sloveniji postali ekološko zgoščeni, celo tako močno, da tu in tam že kar moti. Ta preprosta enoplastna slovenska duša se na vse kripelje brani smeti, ki pa se jih v tej naši smetarski civilizaciji ne da ubraniti. Smeti je veliko, več kot kdajkoli doslej v človeški zgodovini, in treba jih je pospraviti. Slovenec pa bi živel po zahodnoevropskih vzorcih, a brez smeti in smetišč. Tako nekako bi bilo mogoče razumeti vseslovenski upor proti smetiščem, saj jih noče imeti na svojem ozemlju nobena vas, krajevna skupnost ali občina. Očino bi morali naše slovenske smeti izvažati kar lepo na Luno, saj svojih smeti ne moremo dati kar Avstrijcem, pa tudi neuvrščeni so v tem smislu čedalje bolj osveščeni.

Da težave imeli tudi v Posavju težave z lokacijo za novo regionalno smetišče, kaže protest delegata iz krajevne skupnosti Dolenja vas, ki je ostro protestiral zaradi občinske zarote proti tej krajevni skupnosti. Krajevna skupnost je namreč dala soglasje, da se na njenem območju uredi sanitarna deponija. Ampak postavila je nekaj pogojev, med drugim tudi tega, da se prepreči zbiranje Romov ob smetišču. Romi pa so kljub vsemu prišli in bojda jim ne more do živga niti krška policija.

• **Novo sanitarno deponijo pa bodo v Posavju slej ko prej potrebovali. Kaže se celo priložnost, da bodo do nje prišli z izdatno pomočjo republike oz. Svetovne banke za razvoj, ki bo prispevala denar za sanacijo sanitarne deponije, ki so jo prizadele lanske poplave ob vseh svetih. Nova sanitarna deponija naj bi namreč stala okoli 140 milijonov dinarjev, Svetovna banka pa bo prispevala polovico te vsote.**

To je priložnost, ki jo velja zagrabiti in tega se zavedajo tudi člani Sveta posavskih občin, ki so se strinjali, da se zgradi regijska sanitarna deponija. Za to pa morata biti poleg zagotovljenega denarja izpolnjena vsaj še dva pogoja. Ljudje se bodo morali pač sprijazniti, da deponija nekeje mora biti locirana. Hkrati bi se morala oblast zavedati, da ima prisotnost deponije določeno ceno. Če namreč na republiški ravni bodejo boj za ekološko rento zaradi JE Krško, bi morali tako rento priznati tudi KS Dolenja vas. Potreben pa bi bil še korak dalje. Tudi pri nas bi morali poleg smetišč postaviti tovarno za reciklažo in se ne zadovoljiti s preprostim odlaganjem in zakopavanjem smeti. Ampak to je že druga zgodba.

J. SIMČIČ

Belokranjski turizem je fatamorgana

Če bi vse besede o razvoju belokranjskega turizma meso postale, bi bila deželica ob Kolpi

zagotovo med turistično najbolj razvitimi v Sloveniji. Toda kaj, ko je vmes ta nesrečni »če« in zgolj neprestano ponavljanje ugotovitev, da ima Bela krajina glede na ugoden geografski položaj velike možnosti za razvoj vseh vrst turistične dejavnosti. Najhuje pa je, da se pri teh ugotovitvah vse začne in konča. Razumljivo, da je največja ovira pomanjkanje denarja, še zdaleč pa ni edina in tudi druge niso prav zanemarljive. Da bi bila marsikdaj dobrodošla in vabliva že boljše, bolj izvirna belokranjska ponudba, jih pomislite le malo.

In ker mnogi povezujejo turizem in gostinstvo, ne bi bilo napak, če bi se kdo zamislil nad tem, ali je osebje v gostinskih lokalih dovolj strokovno podkovano, prijazno do gostov, ali tamo izustiti tudi kakšno besedo v tujih jezikih. Pa to, ali se gostinski delavci dovolj zavedajo, da ni pomembno le, kakšen vtis pusti na gostu osebje, ampak tudi prostori, v katerih mu postrežejo. In prav slaba vzdrževanost in čistoča gostinskih lokalov, zlasti še sanitarij, je ena pomembnejših pomanjkljivosti. Učinkovito propagando si lahko naredijo gostinci tudi s pravilno politiko cen, saj prav sedaj, še bolj kot kdaj doslej, drži, da je takšna politika lahko dolgoročno naložba. V preteklih letih je bilo namreč glavno vodilo, kako v kratkem času čim več izriniti z visokimi cenami. Da pa se mnogim še vedno ne da potruditi, kaže to, da večina zasebnih gostišč postaja vse bolj obrabljen bifejskega značaja.

V črnomaljski občini so veliko upov stavili na turistični razvoj Gač, vendar dobi človek ob prebiranju zapisa o tem, kaj vse bi lahko turistično počeli na obrobju Kočevskega Roga, kar nekoliko grenak priokus. Pa ne zato, ker bi zaviral tistim, ki jim bo morda nekoč res uspelo uresničiti slikoviti zbir (za enkrat v glavnem se le) želja, ampak zato, ker so prav o takšnih ali na moč podobnih načrtih v Beli krajini dolga leta govorili v povezavi s Kolpo, le da je šlo, za razliko od smučanja na Gačah, ob reki za kopanje.

• **In kaj lahko danes od tistega, čemur pravimo organizirani turizem, ponudimo ob tej še vedno precej čisti reki turistu? Razpadajoče jezove in mlina ob njih, tu pa tam celo kakšen grad, ki ima vse pogoje, da bi v njem strašilo. Pa tri kampe, ki se zdaleč ne premorejo tistega, kar naj bi imel sodoben kamp. Da različnih sprehajalnih, jahalnih in še kakšnih poti niti ne omenjamo.**

Prav tako vsaj zaenkrat še ni videti kakšnih izdatnejših rezultatov o razvijanju kmečkega, obkolpskega turizma ali kakor koli bi se mu pač reklo. O ja, je pa o teh ter še o vrsti drugih — za tiste, ki so že pristali na trdnih tleh pravih pravilnih — stvarih moč prebrati v dolgoročnih usmeritvah razvoja gostinstva in turizma v črnomaljski občini. Če bi se uresničil samo del številnih izhodišč, bi bili Črnomaljši lahko presrečni. Bojim pa se — glede na izkušnje — da so omenjene usmeritve preveč optimistične tudi za največje optimiste.

M. BEZEK-JAKŠE

V osnutku Zasnove nacionalne varnosti predlagamo, naj Slovenija najprej poskrbi za vse tiste instrumente, s katerimi lahko država poskrbi za svojo nacionalno varnost in ki ne vključujejo oboroženih sil. Gre za notranjo stabilnost, mednarodne garancije, mednarodne pogodbe, vključevanje v integracijske procese v Evropi, sodelovanje v mednarodnih institucijah itd. To vsaj v Evropi v visoki meri zagotavlja varnost neke države. Na drugi strani pa kaže, da bodo vse naše sosedje še naprej oborožene, v Evropi še nihče ne razmišlja o enostranski razorožitvi. Zato Slovenci potrebujemo tudi oborožene sile kot dodatek k vsem drugim instrumentom za zagotavljanje nacionalne varnosti. Te oborožene sile morajo biti prilagojene slovenskim razmeram, moči gospodarstva, stati nas morajo manj, kot so nas doslej veljale obrambne potrebe. Prihranimo lahko okoli 30 odstotkov tovrstnih izdatkov v zadnjem petletnem obdobju. Ne nazadnje pa morajo biti slovenske oborožene sile organizirane po modernih evropskih vzorih, torej ne po vzhodnih ali balkanskih vzorcih. Zadržne predvsem zato, ker ti vzorci ne ustrezajo stopnji demokratizacije slovenske družbe.

• **Kolikšna je cena lastne slovenske armade danes in kolikšna bo v prihodnosti?**

Janša: »S postavkami v osnutku slovenskega proračuna ni nihče zadovoljen. Denarja je za vse premalo. Trdim pa lahko, da je pri obrambi narejen največji korak k racionalizaciji. Tako odstotkovno kot dejansko. Lani je Slovenija dala za obrambo — od tega je šlo 93 odstotkov za JLA — preko 10 milijard dinarjev. Letos federacija zahteva od nas 15 milijard. Tega ne bomo dali. Predlagali smo, naj bi tako za federacijo kot lastne potrebe namenili okrog 5,5 milijarde. Financirali bomo samo tekoče vzdrževanje JLA, ne pa njene modernizacije, za kar gre večji del denarja. In sicer iz dveh razlogov. Prvič zato, ker nima smisla, da plačujemo nekaj, s čimer nam potem lahko grozijo, drugič pa, ker nima smisla kupovati orožje in opremo, o katerih se bomo čez pol leta prepirali, čigava sta. Lahko torej rečemo, da je letošnji strošek za armado glede na lanskega za 50 odstotkov manjši. Očitek, da vojska drugim odzira denar, je nesmiseln, razen če seveda menimo, da je za armado škoda dati en sam dinar. Gledano realno, je to doslej največje zmanjšanje vsote, namenjene za armado, čeprav moramo priznati, da bomo naslednje leto potrebo-

vali nekaj več sredstev. Med drugim bomo morali vpeljati lastno vojaško usposabljanje itd. V vsakem primeru pa bo slovenska armada stala 30 odstotkov manj, kot nas bi stala JLA.

• **Kako si razlagate, da se del slovenske oblasti — mislim tako na vlado kot na predsedstvo in parlament — zavzema za samostojno slovensko vojsko, del pa za demilitarizacijo? Menite, da je kakorkoli produktivno, da so kar štirje člani slovenskega predsedstva podpisali izjavo za Slovenijo brez vojske? Kako naj si ljudje razlagajo njihovo odločitev, gre za gesto posameznika ali dejanje dela slovenskega predsedstva? Ali ne mislite, da bi moralo biti poveljstvo slovenske armade glede tega bolj enotno, saj take poteze škodijo slovenski enotnosti?**

Janša: »Moje stališče o tem najbrž poznate, menim, da gre za veliko politično napako. To sem tem ljudem tudi osebno povedal. Javnost namreč večinoma ne loči med zasebno opredelitvijo nekega funkcionarja in njegovo opredelitvijo kot nosilca pomembne družbene funkcije. V primeru predsedstva gre celo za vrhovnega poveljnika oborožene sile, ki jo Slovenija ima. Če tako misli vrhovni poveljnik, menijo ljudje, nima smisla, da s tem izgubljam čas. Da je do tega prišlo, je več razlogov. Ljudi, ki so podpisali deklaracijo za mir, delim na tri skupine. V prvo štejem tiste, ki se iskreno zavzemajo za to, da se Slovenija hitro enostransko razoroži. Mislijo, da ni možno, pametno in smiselno graditi lastno varnost na oboroženi komponenti. V normalnih državah misli tako 15 odstotkov prebivalstva, vse ankete kažejo, da je tako tudi pri nas. V drugo skupino sodijo tisti, ki za to deklaracijo stojijo iz političnih razlogov. Mislim predvsem na nekatere opozicijske stranke in njihove vodje. Ti so ocenili, da ena stranka, ki propagira to deklaracijo, to so Zeleni, sodeluje v Demosu in da brez ene stranke Demos nima večine. Na temelju deklaracije za mir je z Zelenimi mogoče zgraditi nek odnos, zaradi katerega pade vlada, pade ta koncept in tako naprej. Ko to pade, bodo stvari že nanovo ali znova postavili, javno mnenje se da hitro obrniti, zlasti če obvlada medije. To so bili na nek način še vedno normalni strankarski računi. To se dogaja povsod. Tretja skupina je po mojem mnenju najbolj problematična. Gre za tiste, ki po plebiscitu ne morejo več javno nastopati proti osamosvojitvi Slovenije, oziroma ne to teje. Ti delajo na konkretnih zadevah, se torej zavzemajo, da Slovenija sicer je samostojna, nima pa učinkovite oblasti na celem svojem ozemlju, kar dejansko pomeni, da ni samostojna.

Moram pa povedati, da je v obrazložitvi deklaracije za mir cela vrsta obrazložitve, ki so zgodovinsko netočne in nestrokovne. Večina tistih, ki so deklaracijo podpisali, je sploh niso prebrali. To je bilo tako, da je dr. Dušan Plut, član predsedstva nosil deklaracijo naokoli po pisarnah in ljudje so podpisovali. To je neodgovorno ravnanje človeka, ki je po ustavi zadolžen tudi za obrambo, vendar se v to ne bi globlje spuščal. Moram pa povedati, da predsedstvo te deklaracije ni podpisalo kot predsedstvo, podpisovali so kot posamezniki. Vsekakor pa je to v tem trenutku zelo neproduktivno in v določnem smislu tudi usodno, pade lahko nekaj po-

stavk, ki so za osamosvajanje Slovenije ključnega pomena.

• **Domnevajmo, da bo Slovenija povezana z Jugoslavijo bolj kot si želimo v tem trenutku. Kako v tej luči vidite povezavo med slovensko vojsko in JLA oziroma tistim, kar bo nastalo iz nje? Je mogoč neke vrste obrambni pakt?**

Janša: »Možen je. Od vseh problemov, ki jih bo treba razrešiti v morebitni konfederaciji, je to vprašanje še najlažje rešljivo. V svetu obstajajo zgledi, recimo pakt NATO, politična in vojaška zveza suverenih držav, ki zelo dobro funkcionira. Seveda ga ne poveljujem, dajem ga samo kot primer učinkovitega delovanja zveze suverenih držav. Preden pa se bomo v Jugoslaviji pogovarjali o samostojni, skupni ali kombinirani obrambi, bo treba razvozlati celo vrsto neprimerno zahtevnejših političnih in ekonomskih vprašanj. Vsekakor pa bi bila skupna jugoslovanska učinkovitost samo v primeru, če bi se obrambno združevale republike s približno podobnim političnim in ekonomskim sistemom. Zaenkrat tega ni.«

• **Menim in v tem najbrž nisem osamljen, da bi morala Republika Slovenija ob spopadu v Zlivi konkretno pomagati zavezniški koaliciji protiraških sil. Navsezadnje gre za uresničevanje resolucije OZN. Tako dejanje bi med drugim dokazalo, da res hočemo v Evropo, Sloveniji bi koristilo tako kratkoročno kot dolgoročno.**

Janša: »V veliki meri se strinjam. Ni šlo za podporo tej ali oni vojaški zvezi, šlo je za podporo, uresničitev resolucije OZN ne glede na to, s koliko in kakšnimi sredstvi je kdo sodeloval. Slovenska vlada je predlagala nekatere ukrepe, ki pa so bili s strani opozicije zavrnjeni. V mesecih, ki prihajajo, se bo pokazalo, kdo je imel prav. Kot veste, so nekatere vzhodne države poslale v Zlivi reševalne ekipe, ki zdaj pomagajo predvsem Iraku, ta ima največ ranjenec. Za reševalnimi ekipami bodo nastopile gospodarske. Tisti, ki so pomagali, si bodo razdelili potico ekonomskih poslov. Samo obnova Kuvajta je ocenjena na več kot 100 milijard dolarjev. Čez en mesec bo poslanec Franco Juri, ki je najbolj žolčno napadel predlog vlade o pomoči koaliciji, stopil za skupščinsko govornico in vprašal, zakaj slovenska vlada ni udeležena pri ekonomskih poslih v Zlivi.«

Še o potu belokranjskih vinogradnikov

Ob nezadovoljstvu z Vinsko vigredjo: »Ne dovolimo, da nas v trenutkih slabosti naša majhnost razdruži!«

V rubriki sprehod po Metliki sem se zdržnil ob stavku: »Če bi prihajali belokranjski vinogradniki od vsega tega z več potu, verjetno takšnih in podobnih pripomb ne bi imeli.«

Dovolj sem si v tem primeru posredovati s popolnoma dobranovestno koto, da bi pomagal eni in drugi strani razumeti drugo stran. Menim, da eno stran zastopajo belokranjski vinogradniki, drugo meščani Metlike. Med tema dvema poloma gre za prestiž. Kot član skupine, ki je pred 10 leti »postavila na noge« turistično-kulturno prireditve Vinske vigrede in še vedno aktiven član že močno obnovljene skupine, poznam razmišljanja v zvezi s prispevkom in zašlugami za to privlačno prireditev. Glede na to, da sem sin vinogradnika in že 25 let meščan Metlike, sem lahko realen in objektivno.

POPRAVEK

8. številki Dolenjskega lista je v zapisu z naslovom »Še o kravi, ki daje največ mleka« zagoledil skrat. Zapisano je bilo, da se je pri Kočjanovih zmanjšala oddaja mleka, in sicer od 20.000 litrov v novembru na 9.000 litrov v decembru. Vendar ne gre za litre, ampak za dinarje, ki so jih Kočjanovi v teh dveh mesecih iztržili za oddano mleko. Torej so decembra dobili za mleko le še 9 tisočakov.

Kolesarji Krke so se poigrali s tekmeči

Ugovor na poročilo

V Dolenjskem listu ste 28. februarja objavili na športni strani članek z naslovom »Kolesarji Krke so se poigrali s tekmeči« brez podpisa avtorja.

Na dirki v Poreču sem bil kot eden izmed organizatorjev tudi sam prisoten in ugotavljam, da je avtor članka očitno spremljal neko drugo dirko. Toliko nepravilnosti je v tem članku, da si bralci Dolenjskega lista takega informiranja ne zaslužimo.

Ne bom se spuščal v poveljevanje zmage Krkinih kolesarjev, tudi sam sem jim čestital, vendar je bilo v resnici na dirki vse drugače, kot je zapisal neznan avtor.

Na dirki ni nastopil noben tekmovalac iz Italije in Nemčije in je te tekmovalce videl le vaš dopisnik. Ne vem, kako je zmagovalac 1. dirke Pitacolo Michele iz italijanske Canave zaostal za 6 minut, ko pa sploh ni nastopil. Iz uradnih rezultatov je razvidno, da je zmagovalec imel 20 sekund prednosti in ne toliko, kot je bilo zapisano v vašem časopisu.

O poigravanju Krkinih kolesarjev s tekmeči pa le toliko: med desetim tekmovalci, kateri so dobili točke, so bili 3 iz Krke, 3 iz Roga in Ljubljane, 2 iz Save Kranj in po eden iz Ptuja in Metaliomerceja iz Zagreba. V rezultatih je zapisana uvrstitev do 14. mesta in v tem primeru je izkupiček po družstvih naslednji: 5 tekmovalcev iz Roga, 4 iz Krke, 3 iz Save in po eden iz Ptuja in Metaliomerceja iz Zagreba.

Bogdan Ravbar je zmagal v lepi dirki, ki je potekala na krožni progi (10 krogov), in ne tako, kot je zapisano v DL, ter ne potrebuje takega poročila, kot je bilo objavljeno.

Športni uspehi zasluži korektno predstavitev, ne pa članka, polnega neresnic, ki dosežen športni rezultat le razvrednoti.

JOŽE NERED
Grosuplje

Pripis: Rezultate in opis sporne kolesarske dirke v Poreču nam je — kot je v takih primerih pač običajno — telefonsko sporočil Jože Majes, vodja novomeških kolesarjev, ki je na tekmi bil prisoten. O tem, da je bila dirka mednarodna, pa je pisal tudi Zvone Zanoškar v Delu.

Kot vinogradnik sem ponosen, da je uspelo združiti interese in si občanov Črnomlja in Metlike v Društvo belokranjskih vinogradnikov. Del društva, vinogradniki iz Semiča, so zaslužni, da imamo Belokranjci sedaj tako odmevno turistično prireditev v Metliki. Metličani, že tradicionalno nadarjeni kulturniki, smo se izkazali in iz belokranjske vinske razstave, ki je pet let v Semiču uspešno privabljala goste, naredili prireditev močnejšo po programu, odmevnejšo v domovini in skoraj mednarodno.

Zasluge so na obeh straneh, ni kaj! Ako ena stran odneha, Vinske vigrede ni več. Prepričan sem, da v Beli krajini ni »junaka«, ki bi si upal razbiti to perspektivno prireditev. Dejstvo pa je, da so z organizacijo prireditve težave. Naj jih navedem:

Društvo vinogradnikov si ne upa zaračunati predvsem ljubiteljskim vinogradnikom stroškov v zvezi z ocenjevanjem vina in izdelavo medalj. Mnogi od njih res dobijo zaslužno za svoje vino zlato kolajno, za prireditev pa niti ne mignejo. Niti jih nihče ne more prisiliti, da bi počakali v vinom in ga ponudili za točenje na Vigredo. Ti vinogradniki res samo profitirajo.

Ana Ogorelec

NASVETI VRTIČ KARJEM IN KMETOM — Predavanja z naslovom »Urejenost kmečkih dvorišč« potekajo te dni po kočevski in ribniški občini. Bila so že v Kočevju, Predgradu, na Brezovici, Velikih Poljanah, v Nemški vasi in Dolenji vasi. Predavateljica je dipl. ing. agronomije Ana Ogorelec iz Kočevja (na sliki), zaposlena kot svetovalka za dopolnilne dejavnosti in delo s kmečkimi ženami za to območje. V predavanju, spremljanju s skioptičnimi slikami, je bil dan poudarek ohranjanju kmečkega videza naših vaških domačij. Razen o dvoriščih je predavateljica seznanjala poslušalce še z drugimi značilnostmi kmečkih domačij, ki jih kaže ohraniti, npr. ganke, plotove, kozolce in drevje.

Še: Zato, ker je Cigan

Smisel pisanja je le blatenje socialne službe

Že večkrat smo v minulih mesecih prebirali v rubriki Pisma in odmevi tekste, podpisane z Marjana Hudorovec, slednjega z dne 28. februarja pa je podpisal njen mož Tone. Osnovni smisel teh pisanj je blatenje socialne službe v Črnomlju in prikazovanje nenehnih krivic, ki se baje vseskozi dogajajo tej

• **GRE ZA ČRNOMELJ** — V prejšnji številki Dolenjskega lista je z naslovom »Zato, ker je Cigan« izšel sestavek, ki ga je podpisal Anton Hudorovac iz Kanižarice 64. Ker zapis omenja OŠ Milka Šobar-Nataša, tako pa se imenuje tudi šola v Novem mestu, povejmo, da se piševe trditve nanašajo na črnomaljsko šolo s tem imenom.

družini. Poslednja se ji je pripetila na OŠ Milke Šobar-Nataše v Črnomlju, kjer menda rasistično ravna jo z njenim sinom.

Izmišljanje dogodkov je lahko čisto prijetna ustvarjalnost, kadar pa laži v objavo v časopisu postanejo javne, ni druge izbire, kot stvari dokazati. To bo Tone Hudorovac moral storiti na ustreznem mestu, ali pa se opravičiti in

Organizatorji preskrbe imajo težave, ker ni na razpolago dovolj vina z najvišjimi odličji, veliko zlato in zlato medaljo. Vina so prodana že do maja. Ocenjevanje je ponavadi marca ali v začetku aprila, časopisi objavijo rezultate in najboljša vrste zaprosijo takoj. Sploh pa je dejstvo, da belokranjski vinogradniki z lahkoto prodajo svoja vina, ker vina s slovenskim poreklom na našem trgu primanjkuje. Kratkovidneži bi rekli, da sploh ne potrebujejo reklame.

Veliko breme prireditve pa nosijo tiste krajevne skupnosti, ki imajo svoje stojnice. Najmanj 4 delavnice po 15 ur izgubijo oziroma žrtvujejo za Vinsko vigredo. Vse to delo opravljajo zastojni, saj imajo pravico samo do dveh malic na dan. Prispevek 15% od prometa gre v vaško blagajno za potrebe krajevne skupnosti. In velika večina teh pridnih ljudi niti ni dala vina v ocenjevanje, ker so grozdje prodali Vinski kleti.

Prvi dve leti je bilo celotno breme na glavnem prireditvenem odboru in takrat so se mnogi Metličani zelo izkazali. Zadeva se je vpeljala in naloge so se prenesle ne podobore, ki morajo res pridno delati, da bi prireditev potekala čim boljše. Ne podcenjujem dela nobenega odbora, prispevek vseh je nepogrešljiv. Povedati želimo, da ne sme biti na nobeni strani občutka, da dela usluge drugi strani. Vsi delamo za dobro ime našega kraja, to pomeni za nas. Eni pripevajo več, eni manj, tudi to je normalno. Dobro ime, ki so ga s to prireditvijo dobili Metlika, Bela krajina in belokranjska vina, je dragoceno. Da nam je to uspelo, je poleg našega dela prispevala tudi sreča. V tržnem gospodarstvu je dobro ime vnovčljivo. Prepričan sem, da je med nami toliko podjetniškega duha in iznajdljivosti, da bomo znali to svojo prednost prodajati preko izdelkov drobne obrti, nastopov

Vinske vigrede na drugih slovenskih uveljavljenih prireditvah (vinski sejem...). Dohodek se nam ponuja, zato složno delajmo naprej, ne dovolimo, da nas v trenutkih slabosti naša majhnost razdruži! Ne jadicujmo, Vinska vigred nudi tudi druge vrste zaposlitve, čeprav za kratek čas. Ne čakajmo milosti od države, vsaka država je več vzela kot vrnila. Zato varujmo naše pridobitve in jih razvijamo v skupno dobro.

mag. JULIJ NEMANIČ

KAJ Z GOZDOVI IN GOZDARJI?

KOČEVJE — Informacija o predvidenih novostih v zakonodaji o gozdovih je na zadnji seji občinske skupščine Kočevje podal gozdarski strokovnjak inž. Janez Černač. V imenu gozdarjev pa je predlagal, naj bi bila strokovni in upravni del gozdarstva še naprej združena, v javnem podjetju. Pridobljena sredstva naj se vračajo na območje, kjer so bila ustvarjena. Če pa to ne bi bilo sprejeto, je treba iz republiškega proračuna zagotoviti denar za delavce na čakanju in tudi za delovne invalide, ki jih je v gozdarstvu kar precej. Po temeljiti razpravi, v kateri je bilo izrečenih tudi več ostrih besed in v kateri so nastopili tako zagovorniki republiškega predloga (ena uprava za gozdarstvo in proizvodnjo podjetja) kot tudi zagovorniki predloga kočevskih gozdarjev, je bil z veliko večino glasov sprejet predlog gozdarjev oz. Janeza Černača. Razen tega je bil sprejet še predlog republiškega kandidata Miloša Senčurja, naj bi v primeru podpravljanja sedanjih družbenih gozdov ti gozdovi prešli v last občine, in ne države. Vendar to ne pomeni, da ne bodo dobili vrmenjih gozdov tisti nekdanji lastniki, ki so do tega upravičeni.

J. P.

Potrebujemo klavnico sredi mesta?

Bomo Črnomaljši še enkrat požrli kisló jabolko, ki nam bo obtičalo v grlu?

Širši javnosti verjetno ni znano, da se vodstvo črnomaljske občine s podporo Slovenske kmečke zveze — Ljudske stranke in še nekaterih drugih strank na vse kriplje trudi ohraniti klavnico v Črnomlju. Tej so inšpekcijske službe prepovedale nadaljnje obratovanje, ker nima čistilnih naprav. Kaj to pomeni za

že tako onesnaženo Lahinjo, ki vsako poletje postane rjava, dobro ve vsak Črnomaljec. Pri tem so šli celo tako daleč, da so se ob zadnji obravnavi projekta v februarju odločili za adaptacijo, kljub temu da so pristojne inšpekcijske službe najresneje opozorile, da ne bo mogoče zadostiti strogim zahtevam po zaščiti Lahinje. V očaju je menda denar iz Ljubljane, ki bi ga za adaptacijo dobili, za novo gradnjo pa ne. Zadeva je popolnoma jasna.

Dogaja se nekaj podobnega, kot se je dogajalo nešteto krat po vojni, ko je šlo za razvojna vprašanja. Bolje je pobrati to, česar drugi ne marajo več, kot ne dobiti nič ne glede na to, kakšno škodo si s tem povzročimo v okolju. Po eni strani je to usoda nerazvitega območja, zagotovo pa tudi enostranska in kratkovidna politika. In vse kaže, da bomo Črnomaljši še enkrat požrli kisló jabolko, za katero se bojim, da nam bo vsem skupaj obtičalo v grlu!

Ali res potrebujemo klavnico sredi mesta? Ali jo v občini sploh potrebujemo?

Tromostovje v Črnomlju je posebnost mesta, ki žal ne pride do izraza samo zato, ker je zanemarjeno. Najprej pogled na stari del mesta je prav iz te smeri. Načrt ureditve starega dela mestnega jedra predvideva tudi ureditev brežin Dobličice in Lahinje s sprehajališčem, morda trim stezo. V pripravi je gradnja čistilne naprave pod Vojno vasjo, s čimer se bo čistost Dobličice in Lahinje tako izboljšala, da bo možen ribolov v samem mestu. In kot krona vsega, ravno nasproti klavnice čez Lahinjo stoji na tisočletih temeljih cerkva sv. Duha; arheološka izkopavanja, ki po-

tekajo že tretje leto, so pokazala, da gre za edinstveno arheološko najdišče evropskega pomena. Če bomo pametni in imeli srčne kulture za primerno predstavitev cerkvice in izkopavin, bodo prišli turisti. Kaj čudno bodo poslušali tuljenje živine in cvilenje prašičev na drugi strani Lahinje!

Nihče me ne bo prepričal, da je adaptacija črnomaljske klavnice gospodarsko in ekološko najboljša rešitev.

Tudi o tem ne, da v občini nimamo še kakšnega ekološkega programa, da bi pridobili ekološki dinar iz Ljubljane. Oskrbo občine z mesom je zagotovo možno organizirati še na kakšen ekološko bolj prijeten način. Splošno znano, da so kapacitete klavnice v Metliki dovolj velike tudi za potrebe črnomaljske občine. Ali bo spet ovira dogovoru tradicionalno nasprotje med občino, ki ga je že zdavnaj povozil čas? In končno, kako preživijo Novomeščani, ki tudi nimajo svoje klavnice?

Dragi soobčani, ki boste odločali o usodi črnomaljske klavnice, ko sem na prvih demokratičnih volitvah lani glasoval za vas, res nisem glasoval za nobeno od strankarskih list. Izbral sem med kandidati, za katere sem upal in verjel, da se bodo mogli s potrebno širino duha upreti pragmatizmu in kratkovidnim rešitvam pri sicer odgovornem političnem delu. Tudi v zvezi z bodočnostjo klavnice v Črnomlju upam in verjamem, da bosta prevladala razum in želja po lepšem Črnomlju, kot ga imamo. Zato naj imajo pri tem besedo strokovnjaki vseh vrst ter meščani mesta, ki v njem živimo!

NIKO ŠUŠTARIČ

Človek, glej, glej in se — čudi

Še druga plat medalje ob preurejanju cerkve sv. Lenarta (kloster)

Verniki župnije sv. Lenarta (kloster) smo bili na 3. postno nedeljo preseščeni, saj smo pred našo cerkvijo opazili direktorja Zavoda za varstvo naravnih in kulturne dediščine v Novem mestu (v nadaljevanju Zavod), kako deli nam vernikom svoje pismo. Še bolj pa smo se čudili, ko smo pismo prebrali do konca. Čuden se nam je zdel ta način komuniciranja, saj se nam je s tem zdel izpostavljen ugled Zavoda, ki na ta način komunicira z javnostjo.

Zakaj pravzaprav gre? Ljudje smo zidali in še zidamo svetišča zaradi sebe, da v njih čim lažje ustvarjamo stik z Bogom, v katerega verujemo. Tudi p. Alfonz Furlan v svoji Zgodovini frančiškanske cerkve v Novem mestu (1937, str. 3) pravi naslednje: »Zaradi vernikov, ki so zahajali v to cerkev... so morali cerkev povečati.« (Podčrtala V. S. in J. K.)

Verniki župnije sv. Lenarta smo med zadnjimi, ki po 25-ih letih uresničujemo navodila II. vatikanskega koncila (1962—65) o svetem bogoslužju. Ta navodila govorijo tudi o ureditvi cerkvenega prostora. Naš zgolj za oltar, ki

bo obrnjen k ljudstvu, in za primernejšo ureditev prezbitarija, ampak za funkcionalnejšo preureditev celotnega cerkvenega prostora. Do enakih zaključkov je pripeljala javna predstavitev preurejenih del v župnijski cerkvi med verniki spomladi leta 1990, na kar opozarja tudi pismo direktorja novomeškega Zavoda. To pomeni, da so na Zavodu že takrat vedeli za naša hotenja, in ne šele od 15. februarja 1991, kot direktor navaja v drugem delu pisma vernikom.

Meniva, da bi moral Zavod že takrat samoiniciativno prisločiti na pomoč s svojo neizpodbitno strokovnostjo in usposobljenostjo za reševanje kulturnozgodovinskih objektov. Želiva tudi povedati, da je bil zdajšnji načrt izbran izmed več prispelih. Ta načrt je delo Franceta Kvaternika, arhitekta, ki ima na področju sakralne arhitekture bogate izkušnje. Naše mnenje, da mora biti načrt delo nekoga, ki se na versko vsebino objekta spozna, se je izkazalo za pravilno, saj smo iz pisma izvedeli, da je na Zavodu pripravljen drug načrt obnove naše cerkve, kjer »bi bil kakršenkoli pevski kor odveč«, »spre-

pisma in odmevi

Nismo pesimisti

K fotografiji v DL

Ob sliki in komentarju pod njo, bil namenjen pustnim prireditvam v Kostanjevici, na zadnji strani Dolenjskega lista 14. februarja se nam je zdelo, da moramo tudi mi, ki že leta pripravljamo to prireditev, nekaj povedati. Iz članka veje namreč toliko pesimizma, da tega ne moremo združiti s pustovanjem, ki je klub vsemu še vedno polno dobre volje in smehe.

Povedati moramo, da smo v Kostanjevici tudi letos zelo uspešno in nič manj veselo izpeljali praznovanje »šelm«. Posebej je potrebno poudariti, da štiridnevni program prav vsako leto nesebično podprejo skoraj vsi prebivalci Kostanjevice, saj predstavljajo njihovi prostovoljni prispevki znaten materialni delež, ki je potreben za izvedbo prireditve. To dejstvo tudi najbolj obvezuje slehernega od članov Pforcenhausa, ki v dvomesečnih pripravah žrtvujejo veliko svojega prostega časa.

Vrhunec našega programa je vseskorobni občni zbor Pforcenhausa v ponedeljek zvečer v Kulturnem domu. To je pravzaprav celovečerna predstava s skeči, glasbenimi in plesnimi točkami, ki jih pripravi posebna samostojna skupina v odboru. Prav ta skupina, ki šteje okrog dvajset članov, je dokaz, da jih je »dolenjskih Benetkah« še vedno nekaj, ki imajo čas tudi za te stvari.

Na svidenje na praznovanju »šelm« v letu 1992!

ODBOR
PRFORCENHAUSA

Janez Glad

Pred kratkim so na kočevskem pokopališču položili k večnemu počitku Janeza Glada iz dolnje Brige pri Kočevski Reki. Rojen je bil leta 1889 v vasi Rake nad Kolpo v bližini Dolnje Brige. Skromna kmetija ni mogla preživljati vseh in si je služil kruh s krošnjarenjem po Jugoslaviji. Na Dolnjo Brigo se je preselil leta 1929, kjer se je tudi poročil in ustvaril družino, ki je štela kar osem otrok.

Že ob začetku zadnje vojne se je pridružil domoljubom, ki so se uprli okupatorju. Vse do osvoboditve je Gladova družina nesebično pomagala partizanom in udeležencem osvobodilnega boja. Niso ga ustražovali zverinski poboji partizanov in aktivistov OF na bližnji Preži, v Borovcu in drugod. Po vojni je služboval v enotah narodne zaščite, nato pa je do upokojitve leta 1965 delal kot kmetijski in gozdarski delavec.

Ciril Cimprič, ki se je ob odprtju grobu v imenu KS Kočevska Reka in borcev NOV poslovil od enega najstarejših krajanov, je poudaril, da je bil pokojni Janez priljubljen med krajanji, saj jim je rad pomagal, sicer pa je živel neopazno in umirjeno.

Oči so uprte v vlado

Slabo gre občini, še malo slabše pa tudi delavcem. Občina Krško je s 4. mesta na slovenski lestvici razvosti zdržnila precej navzdol in ta podatek žal potrjuje opozorila analitikov izpred nekaj let. Že tedaj so namreč opozarjali na neugodno sestavo krškega gospodarstva, kajti slaba gospodarska uspešnost je bila tako lepa zaradi obeh gigantov — JE Krško in podjetja Videm.

Pravzaprav bi se morali v krški občini sedaj strezniti, temeljito pregledati stanje in sprejeti tudi ukrepe. Ampak česa takega ta hip ni opaziti, nezadovoljstvo z vlado samo narašča. Aluzija na Černelcevo nekdanje delo v poklicni gasilski enoti je bila v protestni izjavi delegata iz krajevne skupnosti Dolenja vas le preveč očita, da bi jo bilo mogoče prezreti.

Podrobnejši pregled stanja v občini pa pokaže, da gospodarstvo

tone. O tem pričajo tudi podatki. Zdaj je že več kot 10 odst. delavcev »na čakanju«. Število zaposlenih v Brez opuščenju zmanjšalo za 1400 delovnih mest. V Pionirju je na čakanju tretjina delavcev, srečni so odpotovali na delo v Rusijo. Pod pezo razmer je za Kleparjem in Ikonom klonila še SOP Oprema, svoje čase paradna gospodarska organizacija v občini. Slišati je glasove, da jo nameravajo v občini uporabiti kot poskusnega kunca za bodoče stečaje. Da delavcem ni do stečaja, se je direktor Jenžur lahko prepričal v vroči debati z delavci.

Ob tem stoji nekako ob strani tudi sindikat. Direktorji kar po lastni presoji pošiljajo delavce na čakanje, napisana merila pa ne obstajajo. Sindikat prosi edinole, da ne bi v primerih, kjer sta zaposlena mož in žena, obeh poslali na čakanje.

J. SIMČIČ

Krščanski demokrati o svojem delu

Gost konference SKD bo minister Izidor Rejc

NOVO MESTO — V torek, 26. februarja, se je v prostorih SO Novo mesto sestala IO SKD Novo mesto. Obraunal je dve aktualni temi. Prvi del je bil namenjen pripravi na letošnjo konferenco. Člana pripravljalega odbora Lojze Simončič in Jože Grill sta člana IO seznanila s scenarijem letne konference. V kulturnem delu konference bodo sodelovali pevci iz Otočca in družinski trio Novina. Slavnostni gost konference bo republiški minister za industrijo in gradbeništvo ter predsednik sveta SKD Izidor Rejc.

Druga tema sestanka je bila organizacija pogovorov s strankinimi strokovnjaki na določenih področjih. IO je prišel do zaključka, da bi bili ravno taki pogovori najprimernejši za seznanjanje širše dolanjske javnosti s stališči stranke. Dogovorili so se, da bodo na teh pogovorih posebno pozornost posvetili socialni in davčni problematiki, socialni in šolstvu, gospodarstvu, medijem v demokratični družbi, v času Svetovnega slovenskega kongresa pa se bodo dotaknili tudi izseljenjske problematike. Ti večeri bodo potekali v Dolenjskih Toplicah, saj je Zdravilišče za te prireditve odstopilo svoj Mali salon.

V petek, 1. marca, pa se je sestalo vodstvo Mladih krščanskih demokratov. Seznanili so se s stališči starejših kolegov, obravnavali pa so tudi svojo tekočo problematiko.

Novomeški krščanski demokrati želijo svoje člane in simpatizerje ponovno obvestiti, da imajo v prostorih SO Novo mesto, Novi trg 6, svojo pisarno, kjer vsak delavnik od 8. do 15. ure sprejemajo vaše želje in pobude.

J. KRAMAR

Sneg naj se raje sam izogne trgu!

»Opravičilo« Komunalni

Od zadnjega večjega sneženja je že povsod skupnel sneg, in kot je zapisala naša Ena gospa, ga je mogoče videti le še na novomeškem Glavnem trgu. Kdo je pripravil te zaloge snega, se ve. Delavci Komunalne so očistili svoja parkirišča vzdolž trga, niso pa snega odpeljali. Kot navaden prebivalec tega mesta sem že pred tedni vprašal odgovornega delavca pri Komunalni Milana Pergarja, kakšna bo usoda tega snega. Odgovoril mi je, da mora odvoz posebej plačati izvršni svet občine oziroma njegovi organi. Sneg se je zatem topil in spuščal umazano vodo po parkirišču še naslednje dni.

V petek, 1. marca, je bilo na trgu snega še za nekaj samokolnic. V popoldanskem urah sem na obhodu srečal delavca Komunalne s samokolnico, v kateri je imel metlo in lopato. Stikal je za papirčki, kupčki snega ga niso zanimali. Vprašal sem ga, če bi si lahko utrgal nekaj minut svojega čistilnega urnika in proti nagradi z lopato razkopal sneg. Takoj je pristal. Ko je nekajkrat lopato porinil vsneg in ga razgrnil v bližnjo okolico, se je mimo pripeljal njegov nadrejeni Slavko Janežič in dela takoj ustavil. Kričanje nad delavcem so slišali ljudje na trgu, se posebej je bilo omenjeno moje ime. Delavec je ponižno zapustil prizorišče spora, njegov šef pa se je čez čas še enkrat pripeljal na trg, misleč, da ga delavec ne bo ubogal. Sneg je ostal na svojem kupu, delavec pa jih je za nameček še enkrat slišal. Snežne kope je razmetal šele potem, ko je končal svoj delavnik. Na koncu se podjetju Komunalni javno opravičujem, ker sem pomagal, da so kupi snega ob pločnikih hitreje zginili.

J. PAVLIN

- Viada v senci nestrpnosti pričakuje dolgo, vroče poletje. (Petan)
- Usoda vsakega naroda temelji samo na lastni moči. (Molke)
- Kdor noče poslušati z ušesi, bo poslušal s hrbitom. (Finski pregovor)

So Ribničani že zamudili tisti vlak?

Bo rešitelj tujec?

Vrabcu na stehi čivkajo o pomanjkanju nočitvenih zmogljivosti v Ribniški dolini. Glede na hiter gospodarski razvoj občine v zadnjih letih in vse večje število poslovnih partnerjev je to vprašanje vedno bolj aktualno. Vodstveni občinski organi so to vprašanje poskušali rešiti, vendar se je kot ovira (?) vedno pojavljalo vprašanje lokacije bodočega hotela. V Ribnici so svoj čas obstajala tri mesta za bodočo gradnjo hotela. Po eni različici naj bi razširili obstoječi hotel Jelka na 50 letišč, in to z vključitvijo »Johanneve hiše«, oziroma hotel naj bi stal blizu bodoče avtobusne postaje.

M. GLAVONJIČ

Karitas ne prevzema dela centrov

Izpopolnjevanje v prostiškem domu na Kapitlju — Nekateri zmotno mislijo, da bo Karitas prevzela celo naloge, ki jih opravljajo centri za socialno delo

Karitas gre naprej! V soboto zvečer se je v prostiškem domu na Kapitlju na strokovnem izpopolnjevanju zbralo preko šestdeset ljudi, simpatizerjev župnijske Karitas. Srečanje in razgovor, ki je sledil po predavanjih, sta vodila predstavnika škofijske Karitas iz Ljubljane dr. Metka Klevišar in teolog Miro Tržan. Dobre volje in pripravljenosti za sodelovanje je dovolj, primanjkuje pa znanja in izkušenj, so ugotovili prisotni na tečaju.

S pepelnico sredo se začnejo posebni čas priprave na veliko noč. To je postni čas, kateremu kristjani posvečamo svojo pozornost. Za veliko ljudev ima postni čas dejansko predvsem prizvok zdržka od mesnih jedi, vendar to ni bistvo posta. Pomembnejša so telesna in duhovna dela usmiljenja, ki dajejo človeku nove nagibe, nove razsežnosti, novo globino in nov smisel njegovega bivanja. »Ne ljubimo z besedo, tudi ne z jezikom, ampak v dejanju in resnici« (1 In 3,18) je zapisal apostol Janez.

Bistveno Karitas je upanje, ki ga prinašamo ljudem, ki so v stiski in pomanjkanju, je v razgovoru kar naprej poudarjala dr. Klevišarjeva. Upanje je religiozna drža, ki spodbuja, ki pomeni videti možnost za naslednji korak.

POSLOVNOST MED BESEDAMI IN DEJANJEM

Zavarovalnica Triglav je javno objavila razpis za opravljanje del in nalog. Kaže, da je bila pri iskanju novih sodelavcev hitra in kvalitetna. Kakovost v tem primeru najverjetneje pomeni predčasno izbiro ustreznih kandidatov. Lahko, da ni šlo za tako prehitenevanje, toda način, kako so me obvestili, da me izmed kandidatov niso izbrali za razpisano delovno mesto, dopušča tudi domnevo o nekorektnosti postopka. Dopis, s katerim so mi sporočili sklep, so očitno fotokopirali. Da bi nanj napisali še ime človeka, ki mu je sklep namenjen, torej moje, pa je bilo že preveč. Dopis so vložili v ovojnico in napisali nanjo naslov. Sicer z napako, ampak so ga. Zaradi omenjenih pomanjklivosti pa se zastavlja vprašanje pravne veljavnosti omenjenega sklepa. Če je že pravno vse v redu, pa je še zmeraj nekaj narobe. Ni prav, da zavarovalnica, ki ljudi tako zavzeto oblega z visokodonečimi hvalami o svojih menda izjemno kakovostnih storitvah, tako malomarno in začetniško pozabi na neogibno področnost, v tem primeru na ime in naslov človeka, s katerim vendarle povsem uradno komunicira.

T. C.

Minister krši veljavno ustavo RS

Dr. Dimitrij Rupel na Bizejskem s slovensko zastavo brez zvezde

Nenavadno je, če predsednik zakonodajne komisije skupščine — res v vlogi predstavnika stranke — izjavlja, da ne bo spoštoval veljavne ustave in poziva, naj državljani razobešajo zastavo brez zvezde. Toda če tako ravna uradni predstavnik države, to ni le nenavadno, temveč je to celo kršitev ustave, na katero je prisegel.

Včeraj smo na 3. TV Dnevniku RTV Slovenije videli in poslušali tiskovno konferenco ministrov za zunanje zadeve Republike Hrvaške in Slovenije. Minister dr. Rupel je imel pred seboj na mizi zastavo, ki ni uradna zastava Republike Slovenije.

Slovenija je vse manj pravna država. Uporaba zastave brez zvezde je le nov primer kršenja zakonitosti.

Protestiramo proti kršitvi ustavnosti in zakonitosti. Protestiramo proti pravic državnih organov, da od državljanov zahtevajo slepo zaupanje in ubogljivost, sami pa lahko nekažnovano kršijo ustavo in zakone. Protestiramo proti pravici Demosove večine, da si po svoji predstavi prikraja zakonitost.

MIRAN POTRČ, SDP

Izkustvo, da so ljudje osamljeni, bolni in da trpijo, nas v duhu Jezusa Kristusa pripravijo do tega, da postanemo bližnji tistim, ki potrebujejo našo pomoč. Bistvo te pomoči ni v tem, da delamo za bolne, za prizadete, za lačne in osamljene, ampak za bolnike, s prizadetimi, z lačnimi in osamljenimi... Včasih je dovolj, da ni ne storo, ampak da smo samo prisotni in da znamo poslušati. V človekovi naravi je tako, da je nekje lažje dati, kot pa prejemati, kajti miloščina lahko tudi ponižuje, zato je prav, da pri delu v Karitas dopustimo, da tudi nam drugi pomagajo! To je namreč zelo vzgojno in koristno za pravilno razumevanje Karitas.

Slovenska in škofijska Karitas se v svoji skromnosti in komaj začetem začetku delovanja sploh ne more in tudi noče primerjati s svojimi mogočnimi sestrami pri germansko in romansko govorečih narodih. V Sloveniji hočemo biti izvirni, izbrali smo svojo pot in delo, ki temeljita na prostovoljni podlagi s središčem vsega na področju župnije.

Trenutno družba pričakuje od Karitas več, kot zmore. Nekateri mislijo, da bo prevzela celo tiste naloge in dolžnosti, ki jih opravljajo Centri za socialno delo itd. To je popolnoma zgrešeno. Prevenstvena naloga Karitas je, da z dejanji in pomočjo razodevamo božjo dobroto. Zato smo poliklicani! Vse drugo je podrejeno temurcilju. Karitas naj najprej vzgaja ljudi za solidarnost, za odpravo in premagovanje, za sposobnost prenašanja težav in trpljenja. Zato se začne vsaka pomoč najprej z osebnim srečanjem. Pri tem se globoko zavedamo, da pomoč zahteva spoštovanje in da je pomoč lahko sprejeta samo tam, kjer raste zaupanje. Torej gre za metodo upoštevanja sadov sv. Duha, ki so: ljubezen, veselje, mir, potrpežljivost, blagost, dobrotljivost,

TOMO ČESEN NAVDUŠIL NOVOMEŠČANE

Da so Novomeščani navdušeni nad podvigi alpinista Toma Česna, se je izkazalo tudi prejšnji torek, ko se je pred polno dvorano Doma kulture predstavil s svojim multivizijskim predavanjem in posnetki filma o solo vzponu na Lhotse. Lhotse je točka, kjer se združijo, presekajo oziroma staknejo črte zgodovine Himalaje, zgodovine svetovnega alpinizma, zgodovine slovenskega alpinizma in »zgodovine« Toma Česna samega. In mejniki v zgodovini alpinizma je z osvojitvijo južne stene Lhotseja začrtal prav Toma Česen 24. aprila lansko leto. Njegova posebnost so solo vzponi v alpskem stilu in o njih pravi: »Sam si zamisliš, sam plezaš, sam odgovarjaš. Vržeš kamen, svojo željo in mu slediš. Vse, kar boš storil, je tvoje.« Nekaj svojega je podaril v torek tudi nam.

Majda Luzar

zvestoba, kratkost in samoobvladovanje (Gal 5, 22). Karitas torej ni aktivizem, ampak najprej duhovno usposabljanje in poglabljanje.

Poleg graditve zaupanja in moči za samopomoč, izbranega cilja, našega lastnega odnosa in odnosa do uspeha, ki se ne da meriti, obzirnosti in spoštovanja dostojanstva sočloveka je pomembno tudi občestvo. Občestvo lahko doživimo samo takrat, če znamo biti diakonijsko usmerjeni. Kjer posamezniki združujejo svoje sposobnosti, izkustva, znanje in iznajdljivost, bodo možnosti za pomoč boljše izkoriščene. Zato delamo v župnijski Karitas skupaj, si prizadevamo za prijateljsko sodelovanje in gojimo dobro in prisrčno skupnost. Osnova za sleherni dejavnost Karitas je torej župnija, župnijsko oltarno občestvo.

Zdi se, da so danes do temeljev zrahljani medčloveški odnosi, da se v zadnjem času tako pogubno razraščaj v javnosti laži, podtikanja, namigovanja in obrekovanja. Kulture dialoga ne poznamo več. Simpatizerji Karitas v Novem mestu pa mislijo drugače. Ko so se v poznih sobotnih večernih urah vračali na svoje domove, so obogatili z novimi dožitvijo in spodbudami, bili trdno prepričani, da morajo postati ljudje upanja. V zaupanju v božjo pomoč in v prizadevanju za poštenost vseh ljudi bomo preživeli tudi te težke čase.

FRANCI KONCILJA

Upokojenci o pravicah in obveznostih

Dvakrat kritika vladi

Na seji izvršilnega odbora Zveze društev upokojencev občine Novo mesto je predsednik Franc Košmrlj poročal o delu zveze v preteklem letu in predlagal programske usmeritve za leto 1991. V razpravi so ugotovili, da je zveza izvedla vse planirane naloge. Poudarili so, da je bilo najbolj uspešno in obsežno občinsko srečanje na Gorjancih pri Miklavžu, ki se ga je udeležilo okrog 2.500 upokojencev, in naslabe republiško srečanje na Rogli zaradi slabega vremena. Za koristna so ocenili tudi regijska posvetovanja, na katerih so obravnavali jeme, zelo pomembne za upokojence. Navzoči na omenjeni seji so kritično in z ogorčenjem ocenili vladino nezakonito trimesečno zadrževanje izplačila pokojnin v višini 14 odstotkov za november in december. Upokojenci se sprašujejo, ali zadrževanje izplačil ni v nasprotju z ustavo, varstvom človekovih pravic in proklamirano demokracijo v Sloveniji. Pri odtrgovanju davkov država pa ne oklepa. Upokojence moti, da so morali plačati davek tudi na znesek za krajevni samoprispevek, torej na vsoto, ki je upokojenec ne dobi.

RUDI HRVATIN

Mladinski klub?

Anketa med dijaki

Naši starši se mnogokrat pritožujejo nad nami, mladimi, češ da hodimo po lokalnih in pohajkujemo po mestu. Nič pa se pravzaprav ne vpraša, če smo s tem sploh zadovoljni in če si želimo česa novega.

Povprašali sva dijake gimnazije in SŠTZU-ja, kako so zadovoljni s sedanjim stanjem in česa novega si želijo na področju kulture, športa in zabave v Novem mestu.

GIMNAZIJA

TINA, 15 let: »Mladi v Novem mestu imamo pravzaprav le zakotne lokale, kateri marsikomu izmed nas niso všeč. Izvrstno je, da je zdaj odprt plesni center, sicer pa rada hodim k pevskemu zboru. Za kulturo mislim, da je še kar poskrbljeno.«

GASPER, 18 let: »Nisem zadovoljen s tem, kar imamo mladi v Novem mestu. Pogrešam mladinski klub, pa tudi lokal z jazz glasbo. Sicer pa je sramota, da Novo mesto nima lastnega gledališča. Saj imamo dvakrat na mesec predstavo v Domu kulture, vendar mislim, da bi morali narediti boljši izbor.«

IRENA, 17 let: »Za zabavo v Novem mestu ni dovolj dobro poskrbljeno. Veliko stvari bi spremenili. Mi mladi bi potrebovali dom, ki bi imel več prostorov; v nekaterih bi se vrtela različna glasba-disco, rock, na primer. V njem bi bil lahko tudi prostor za balet, standardne ples, fitness center, gledališko delavnico. Moral bi biti tudi poseben prostor, kjer bi se zbirali, vendar bi moral biti ločen: posebej za kadilce in posebej za nekadilce.«

SAŠO, 18 let: »Zabavo si naredim sam, sicer je ni. V mestu grem lahko le v kino. Za šport pa so kar v redu pogostosti, včasih so bili slabši.«

SŠTZU

SANJA, 16 let: »Beda. Želim si kakšno spremembo. Manjka mladinski klub, gledališče... Tudi prodajalna s hamburgerji bi prav prišla, nekaj v stilu RIA, ki je v Ljubljani.«

MARE, 18 let: »Treba je pohvaliti Vovka, ker je odprl plesno šolo in je vsako soboto ples. V Novem mestu bi morali imeti tudi več koncertov znanih skupin, da nam ne bi bilo treba hoditi drugam. Preveč je tudi teh zakotnih lukenj. Želim si kulturnega lokala s kulturnimi cenami.«

JANI, 17 let: »Pustni ples v Športni dvorani je bil kar v redu. Tudi plesi v Pizzeriji so super. Sicer pa me v mestu moti predvsem to, da se skoraj vse zapre okoli 22 ure. Glede športa pa mislim, da je premalo teniških igrišč.«

DUŠAN, 18 let: »Mesto je 'podn'. Mi mladi si želimo kakšnega disca in pa več trgovin, saj imamo res majhno izbiro. Mladi pravzaprav nimamo kam iti. Sam si želim drsališče, boljše športno dvorano, bazen. Sicer pa so mi všeč plesi, ki so v Pizzeriji.«

Vsi upamo, da želje ne bodo naletele na gluha ušesa in bomo končno dobili mladinski klub, katerega si pravzaprav vsi najbolj želimo.

HELENA GABRIELČIČ
BARBARA RIZVANOVIČ

Brežiški liberali so se odločili za odločen odgovor

Sklepi in stališča seje

Izvršilni odbor Liberalno demokratične stranke Brežice je v ponedeljek imenoval novega v.d. predsednika stranke, da bi povečali operativno učinkovitost stranke. To funkcijo bo do rednih volitev opravljal Jože Baškovič, neprofesionalni podpredsednik SO Brežice. Na seji smo sprejeli tudi več drugih sklepov in stališč:

1.) V osnutku občinskega proračuna za leto 1991 so bistveno premalo upoštevanе prednostne panoge v občini. Obrt in drobno gospodarstvo sta zajeta v izredno majhnem obsegu, delež sredstev za kmetijstvo se je v primerjavi z letom 1990 zmanjšal za več kot 100 odstotkov in nasploh je razvoj gospodarstva razviden samo v prvi varianti obsega, ki predvideva izdajo obveznic občine Brežice.

2.) Iz osnutka proračuna izhaja tudi podcenjujoč odnos do političnih strank v občini, saj predlagani obseg sredstev ne zagotavlja primerne delovanja in je zato za občinski odbor LDS nesprejemljiv.

3.) V zvezi z zadnjimi dogodki v občini Brežice se nam nehotе vsiljuje misel oziroma dvom, da nekdo uporablja zelo dvomljive poti za doseg svojih političnih ciljev. Posamezni postopki, ki niso dosegljivi javnemu preverjanju, so verjetno »popolnoma slučajno« usmerjeni zoper posameznike iz določenih političnih strank. Trdno smo prepričani, da je samo skupščina mesto, kjer se rešujejo politična vprašanja. Namerno ustvarjanje negativnega javnega mnenja brez trdnih dokazov je način političnega boja, ki ni vreden demokratskega skupščinskega sistema. Morebitne pobudnike takih nepolitičnih postopkov smo zato dolžni opozoriti, da bomo reagirali odločno in neugodno.

Izvršilni odbor
LDS Brežice

• Politika zmeraj pade na izpitno demokratičnega pri humorju in satiri. (Dekates)

• Vsakršno moč prepoznamo samo prek ovir, ki jih je sposobna premagati. (Kant)

MLADI DOPIŠNIK

KULTURNI TEDEN

Teden kulture. Zanimive ure pouka: zabavno spoznavanje slovenske kulture in dediščine. Igre, smeh, pesniki, ki pišejo svoje verze, in njih zaljubljena srca. Pestrost povsod, glasba, petje prelepih, a mnogokrat pozabljenih ljudskih pesmi, ki so jih peale babice in dedki. Zanimiv likovni pouk. Lepi ornamenti, panjske končnice. Svečanost. Literarni večeri. Proslave. Žalostno spoznanje. Ne pojem več pesmi, ne slikamo lepih ornamentov, ne poznamo kulture govora. Spomini umirajo, ponos hira. Življenje hiti dalje. Kje si, Slovenec?!

ALEŠ PLUT, 8. c
XII. SNOUB Brsljin
Novo mesto

SREČANJE Z MARTINOM KRPANOM

S starši smo šli na romanje na Vrh k Sv. Trojici. Na cesti sem zagledala moža, ki sem ga videla v neki knjigi. Nisem se mogla spomniti, kdo je ta mož. Čez nekaj časa so ljudje okoli mene začeli vzkliskati: »Martin Krpan, Martin Krpan!« Spoznala sem ga. To je bil velik in močan mož z velikimi črnimi brki. Začela sva se pogovarjati. Povedal mi je veselo novico: »Pravkar sem bil na Dunaju, kjer sem se bojeval z Bradovcem.« Rekel je tudi, da mu je odšel glavni in za nagrado dobil možnojo cekinov in pismo, v katerem piše, da lahko preveza angleško sol. Cestnala sem mu za zmago. Na koncu mi je rekel: »Pridi še kdaj na Vrh.« Poslovila sva se in odšla vsak na svoj konec.

ANA TREMPUS, 6. a
OŠ Vinica

NATAŠA PETROV

DAN ŠOLE — Ne glede na vsa ostala dogajanja, življenje v šoli teče po ustaljenem redu. Uram pouka in zbranosti sledijo ure sprostitve in razvedrila. Tako je bilo tudi v sredo, 27. februarja, ko smo praznovali dan šole. (Foto: Borut Pelko)

• Pisma bralcev se nadaljujejo še na 15. strani.

Izmed številnih reševalcev 7. nagradne križanke je imela pri zrebu največ sreče **MARIJA VOVK** iz Soteske. Za nagrado ji bomo poslali pesniško zbirko sodobnega slovenskega pesnika Iztoka Osojnika z naslovom **Roman o roži**, ki je izšla s podnaslovom **Zgodovina nekega mučenja v Državni založbi Slovenije leta 1988**.

Nagrajenki čestitamo! Rešite današnjo križanko in jo pošljite najkasneje do 18. marca na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto, s pripisom **KRIŽANKA 9**.

REŠITEV 6. NAGRADNE KRIŽANKE

Pravilna rešitev 7. nagradne križanke se, brano po vodoravnih vrstah, glasi: **SKOKI, SLON, PRVAK, VISA, PI-RAMIDON, ATO, ARIJA, FRENK, PETEK, RIK, SEL, SARIN, TER, DED, PROTAMIN, LOPA, LAME, ALIZARIN, ERAŽEM, JETIKA, TANA, ANANAS**.

MISLI

V svetu duha in čustev je Prokrustova postelja še bolj nasilna.

Tam, kjer je vsa oblast v rokah enega samega političnega gibanja, se na mah znajdemo v kraljestvu totalitarnega kiča.

Samo bitje, ki je zavestno uprto v prihodnost, se more v sedanjosti tudi zares dolgočasiti.

A. TRSTENJAK

Kdo je pravzaprav komu poslastica?

Človek bo pojedel 350 milijonov let star živi fosil — Znanstveniki bi radi potegnili morskega psa iz požrešnih človekovih ust — Usluge veterana med živalmi

Zgodba je pravzaprav neverjetna. Podobna je tisti epizodi iz nekega italijanskega humorističnega filma o srednjem veku, v kateri je fevdalec upornega kmeta kaznoval tako, da ga je dal zapreti v kletko skupaj z levom. Zjutraj je grajski valpet prišel, da bi pospravil iz kletke še tiste kosti, ki so za kmetom ostale, pa je v njej presenečen zagledal kmeta, ki se je držal za nabrekli trebuh in zadovoljno rigal poleg kupa z levjimi kostmi. Je pač narobe razumel, zakaj so ga, sestradanega kot je bil, zaprli v kletko s tisto veliko mačko.

Povedali pa vam bi radi zgodbo o morskem psu. Prav tako neverjetna je, toda za morskega psa, žal, resnična. Tudi tu bomo morali naše tradicionalne predstave o žrtvi povsem spremeniti. Vse namreč kaže, da bo človek morskega psa pojedel, in to tako temeljito, da mu grozi že skoraj iztrebljenje. Nekateri vrste morskih psov od trispetdesetih, kolikor jih šteje to razvejeno sorodstvo, so že sedaj ogrožene. Od nastanka, tam pred 350 milijoni let, se prvi še pred dinovirji, pa vse do danes jim verjetno še nikoli ni pretela taka nevarnost kot prav zadnje desetletje.

Vsem, ki imajo še v spominu filmsko grozljivko o morskem psu, se bodo pričujoče vrstice zdele morda čudne, saj bi se človek le stežka postavil v obrambo take zverine. Toda dejstva so drugačna in tega se zaveda na stotine specialistov za te živali, ki se prav te dni srečujejo v avstralskem Sydneyu, da bi se dogovorili o ukrepih za njihovo zaščito. Resnica namreč je, da ta strah zbujajoči morski razbojnik pravzaprav ni tako velik človekov sovražnik, kot ga ponavadi prikazujejo. Človeka napada ponavadi le, kadar ga zamenja za tjujenje ali kake druge običajne morske poslastice. Tudi statistika kaže, da je človeških žrtev napadov morskih psov vsako leto na vsem svetu povprečno le 25, torej manj, kot pa jih pohodijo sloni ali napadejo krokodili, če že preštevamo žrtve. Vsi pa se že zavedamo, da je treba omenjeni dve živalski vrsti ohraniti.

Ironija pri vsem tem je, da so ameriške oblasti še pred desetletjem narav-

NAGRADNA KRIŽANKA

JOLJE	ENOTNA SLUŽBENA OBLEKA	VRSTA DRAGEGA KAMNA	VOLOČN	LOGO OTO	PRVA ŽENSKA	LISTNATO DREVO	AVTOR J. UOIF	MOZOLJAVOST	SOVJETSKA TISKOVNA AGENCIJA
							ARARSKI ZREBEC DEL DUBROVNIKA		
	SKRBNICA								
	IRSKA REPUBLIKA KANSKA ARMADA					PREDLUJEM INDUSTRIJSKO OBMOČJE MESTO V TERAŠU			
	LEDVINO MESO						NAPUSTEK NEKO FR TEROR ORGANIZACIJA		
	ORG ZA PREVRATNO IN PO LJEDEL PRIZN								
								FAZA PRI SKOKU	ZVIJACA
DL	GR. ZAKONO DAJALEC	ZNČ. DUHOV. NK JADRANSKA MORSKA RIBA		AVSTR. POROČ. AGENCIJA HUNSKI VLADAR					
SVETOPS. ME. STOR. PRI MIVTEM MORJU				ST. JUD. KRALJ. STAREŠ JAP. TELOVADEC				AVT. OZNAKA ZA DARUVAR ENOVAL. ALKINI RADKAL	
RIM. BOG SMRTI		SVETA GORA SLIKAR SUBIC				DANSKI JEZI. KOSLOVEC (RASMUS) ZDRUŽ. ARAB. REPUBLIKE			
ST. RIM. VARIJI. OGNISKA				TUJKA DROG ZA PAVLJENJE LESA					
OOETEV						NEGATIVNO NALEKTREN ON			
NASEKANO MESO					DL	OTKA			

nost spodbujale lov na morske pse z namenom, da zmanjšajo pritisk na ribe mečarice, ki so postajale vse bolj ogrožene. V ameriških samopostrežnih trgovinah so se trgovci v začetku celo izogibali prodajati meso morskih psov pod pravim imenom, ampak so našli zanj razne sinonime. Danes je ravno obratno, saj so postale nekatere vrste prava specialiteta.

Za morske pse še bolj usodna pa je gurmanska specialiteta, razširjena na Daljnem vzhodu. Tam zelo cenijo želatinsko juho iz plavuti morskega psa, prav tiste trikotne z repa, katere pojave na morski gladini je nagnala že toliko ljudem strah v kosti. Kilogram posušenih plavuti na azijskem trgu vrže 117 ameriških dolarjev, krožnik želatinaste juhe iz plavuti morskega psa pa je v boljši hongkonški restavraciji delikatesa, ki stane kar 50 dolarjev. Prav lov za trofejo je najbolj krut, saj lovci potegnejo morskega psa k ladji, mu odrežejo repno plavut in nato žival spustijo nazaj v morje, da tam počasi pogine. Ta način lova hočejo sedaj Američani prepovedati, prav tako pa imajo pripravljen seznam 39 vrst, katerih ulov bi omejili na določeno letno kvoto. Za ilustracijo navedimo, da se je ulov v ZDA od leta 1980, ko je znašal 500 ton, povečal do leta 1989 na 7144 ton. Lani se je količina sicer za 20 odstotkov zmanjšala, vendar predvsem zaradi tega, ker je postal ulov že redkejši. Od vseh ribolovov ima prav lov na morske pse največji odpadke. Od morskih psov — najmanjša vrsta je velika komaj 15 cm največja pa kar 18 m — je le malo užitnega. Tisti, ki imajo trofejne plavuti, imajo slabo in hitro pokvarljivo meso, tisti, ki imajo okusno meso, pa nimajo uporabnih drugih delov. Skratka, odpadka je kar 89 odstotkov. Nad tem bi se morali zamisliti in primerjati koristi, ki jih imamo od morskega psa kot sestavnega dela življenja v morju, s tem, kar nam daje ulov.

Morski pes je neke vrste morski kumalec, žival, ki pospravi vse živo in mrtvo in na ta način ustvarja potrebno ravnovesje življa pod morsko gladino. Na kratko rečeno, pomaga vzdrževati

ocean zdrav. Nekatere škodljive pojave v obalnem pasu okoli Floride že pripisujejo prav izginjanju nekaterih vrst morskih psov na tem območju, zato poznavačci pravijo, da bo plavanje v svetovnih morjih brez morskih psov za človeka precej manj prijetno kot pa v morjih z njim. Naj se za naše tradicionalne predstave sliši še tako čudno, je vendarle res, da bo treba tudi z morskim psom, tem plavajočim fosilom, ustvariti neke vrste ekološko sožitje. V dobro našega planeta in našega okolja.

Skozi milijone let je morski pes razvil sorazmerno visoko inteligenco in zelo ostre čute, zlasti za vonj, vid in sluh, kar danes še posebej zanima znanstvenike, ki proučujejo te živalske vrste. Kljub

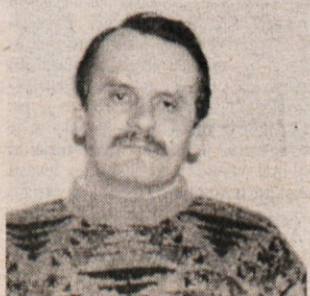
Letno ribiči ulovijo približno 100 milijonov morskih psov. Zahodnjaki bi radi njihovo meso, vzhodnjaki pa juho iz plavuti.

tem sposobnostim pa je za ribiče sorazmerno lahek plen, saj ta strah zbujajoči morski ropar sam ne pozna strahu, zato se pred nevarnostjo ne zna pravočasno umakniti. Poleg tega je prirastek pri morskih psih majhen, saj spolno dozorijo šele pri 10 do 15 letih, samica pa skoti živga mladiča le vsaki dve leti, brejost pa traja eno leto.

Poleg ekoloških in znanstvenih vidikov je še eden, zaradi katerega so si poznavačci edini, da moramo morskega psa ohraniti v zadostnem številu v oceanih. Morski pes je namreč živa zaloga nekaterih prepotrebni snovi za medicino. Tako ekstrakt iz hrustanca morskega psa služi kot obloga in začasno nadomesti kožo pri bolnikih s težkimi opeklinami; prav tako je moč roženico iz oči morskega psa presaditi na človeško oko. Pri morskih psih se tudi zelo poredkoma razvijejo tumorji in znanstveniki sedaj z različnimi metodami raziskujejo, od kod te živali takšna odpornost. Morda pa ravno morski pes nosi ključ do rešitve v dolgotrajni človeški borbi proti raku. Vsekakor vzrokov dovolj, da se človek morskega psa loti drugače, in ne le z nožem in vilicami.

razstavo pasemskih psov, načrtuje predsednik kinološkega društva Marko Kraševac. »Sicer pa smo v društvu vedno pripravljene strokovno pomagati lastnikom psov, predvsem pri izbiri in vzgoji njihovih ljubljencev. Če pa bi se želeli včlaniti v društvo, se lahko prijavijo pri Martini Štupar ali Slavu Bariču,« pove Kraševac ter dodaja, da so v njihove vrste vabljeni tudi tisti, ki sicer ne prebivajo v metliški občini, da so le pripravljene sodelovati z metliškimi kinologi.

M. B.-J.

Marko Kraševac

Ljubitelji psov! Metliško kinološko društvo vabi v svoje vrste

METLIKA Oktobra lani je bilo v Metliki ustanovljeno kinološko društvo, ki se zavzema za izboljšanje vzreje vseh psov v občini, ne le čistokrvnih, za boljšo kulturo ljudi do psov ter za odpravljanje problemov psov v urbanih naseljih. V društvu namreč ugotavljajo, da precej psov živi v neprimernih razmerah.

»Sedaj je v društvu 24 članov, ker pa bi jih radi pridobili še več in tudi bolj popularizirali tovrstno ljubiteljsko dejavnost, bomo v letošnjem letu pripravili tečaj poslušnosti psov, ne glede na to, ali so čistokrvni ali mešani. Vodil ga bo član društva, ki je opravil izpit za inštruktorja. Tisto majsko nedeljo, ko bo Vinska vigrad, pa bomo imeli v Metliki celo republiško telesno ocenjevanje zunanosti za vse vrste psov. Šlo bo za neke vrste

Revščina je leglo aidsa

Bo po Afriki na udarcu aidsa Indija? — Vse danosti so za to, uradna statistika pa jih še ne beleži

Laxmi je prostitutka v indijskem Bombayju že 25 let. Sedaj je stara 50 let in na medicinskem testu o okuženosti z virusom aidsa je bil rezultat pozitiven. Njen edini vir preživljanja je prostituiranje in edina pomoč, s katero so jo socialni delavci lahko oskrbeli, so bili kondomi, ki naj bi jih ponudila svojih klientom. Teh ima v poprečju pet na dan.

»Morda se eden od petih strinja z uporabo kondoma,« pravi Laxmi, »drugi pravijo, da, če so že plačali, hočejo brez.«

Laxmi je le ena od 100 tisoč indijskih prostitutk. Zdravstveni strokovnjaki pravijo, da jih je vsaj četrtina okuženih z virusom aidsa. V enajstimilijonskem mestu Bombayju naj bi bila tudi četrtina vseh indijskih obolenj za to strašno boleznijo. Zanimivo je, da jo Indijci, ki o njej niso dovolj poučeni, jemljejo dokaj zlahka in opozorila zdravstvenih strokovnjakov odpravijo z zamahom roke. To se jim v kratkem zna še kako maščevati, saj vsi kazalci kažejo, da bi to lahko bila dežela, ki bo sledila silovitemu razširjanju aidsa v nekaterih afriških državah, kjer je bilo samo v razdobju zadnjih deset let okuženega med 5 in 30 odstotki prebivalstva.

Predvsem zaskrbljuje primerjava okuženosti z veneričnimi boleznimi, ki so v Indiji že sedaj prav tako razširjene, kot so bile v afriških državah, kjer jim je sledila eksplozija aidsa. Medsebojna povezava je logična, saj nekatere venerične bolezni načnejo kožno tkivo, tako da je ob spolnem občevarju možna ne-

posredna okužba prek krvi, znano pa je, da se prav tako najpogosteje širi virus aidsa. In kjer je kontrola nad veneričnimi boleznimi, zlasti zaradi široko razpredene prostitucije, zelo šibka, tam je velika možnost, da se bo aids širil dokaj nenadzorovano. Podatkov, kako so take spolne bolezni razširjene v Indiji, pravzaprav ni, nekatere raziskave žensk v oddaljenih vaseh države Maharaštra pa so pokazale, da je več kot polovica žensk okuženih. Bolezen prinašajo moški, ki se odpravljajo na sezonsko delo v vlemesta, kakršno je Bombay. Spolne bolezni, in z njimi tudi aids, so tako postale socialna kategorija, kateri se Indija s svojo revščino le s težavo zoperstavlja. Kot neposreden rezultat revščine, ki tudi precej pripomorejo k razširjanju aidsa, se pojavlja še alkoholizem, prodaja krvi in uživanje mamil.

Zdravstveni delavci, ki se borijo proti aidsu, imajo v Indiji težko delo. Do sedaj znanih smrtnih primerov je samo 57, kar samo po sebi nikakor ne vzne-mirja, drugo pa je, če to primerjamo z razvojem v ZDA, kjer je v desetih letih število mrtvih naraslo od nič na 100 tisoč. Pa socialne razmere v ZDA nikakor niso tako v nebo vpjoeče, kot so v Indiji. Seveda pa v Indiji tudi temu uradnemu številu ne smemo povsem verjeti, kajti nič ni znanega o tem, koliko smrtnih primerov, ki jim je pravzaprav botroval aids, se skriva za podatki o smrtnosti za tuberkulozo in pljučnico, ki sta še vedno najbolj pogosti ubijalki v Indiji. To tudi zaradi zelo dolgega inkubacijskega časa, ki jo ima bolezen, saj tisti, ki jim dokažejo, da so okuženi z virusom aidsa, najpogosteje le zamahnejo z roko in pravijo: »Nič mi ni, odlično se počutim.«

ROJSTVA IN ALERGIJA

Statistika pove marsikaj, čeprav sama po sebi še ne odkriva vzrokov. Tako je s statistiko dokazano, da so otroci, rojeni marca in aprila, dvakrat bolj podvrženi alergiji, ki jo povzroča cvetni prah, kot pa otroci, rojeni druge mesece v letu.

TRIDNEVNI PAKET IN PLES Z MODNO REVIJO IN NAGRADAMI

ŠMARJEŠKE TOPLICE — Zdravilišče Šmarješke Toplice je pripravilo za 8. marec posebno gostinsko turistično ponudbo. Najprej je to tridnevni paket, ki vključuje poleg prijetnega bivanja najrazličnejše oblike rekreacije, masaže, zeliščne kopeli, savne itd., izlete v Pletenje in Kostonjevo, zvečer pa ples. Ta paket, ki bo veljal 1.280 din, bo moč izkoristiti od danes, v četrtek, 7. marca, do nedelje, 10. marca. Poleg tega aranžmaja bo še posebej zanimiv večer v soboto, 9. marca. V restavraciji bo od 20. ure dalje ples, igral pa bo ansambel Abadoni. Posebnost bo modna revija, na kateri bodo predstavili modele novomeškega Laboda in modnega salona Vodeb. Tri udeležke plesa, ki jih bo izbral žreb, bo čakalo presenečenje: za nagrado bodo dobile modna oblačila. Vstopnina za sobotni ples in modno revijo bo 60 din.

vaša zgodba — vaša zgodba — vaša zgodba — vaša zgodba — vaša zgodba

VESELA BOLNIŠNICA

Rojstvo otroka je velik dogodek za mlado mamico, ponosnega očeta, za stare starše, strice, tete in še sosedo, znanca, sodelavca. Glas o rojstvu odjekne po vsej sosesčini, novica pa se hitro širi med sorodstvom, znanci in tudi med sodelavci mamice in očka, dokler niso vsi obveščeni o prihodu novega člana družbe.

Še najbolj mirna sta ob vsem tem živčavu mamica in njen novorojenček. Pridno se prilagajata novemu življenju v dvoje in nestrpno čakata na dan odhoda iz porodnišnice. Porodnišnica je prav posebnost. Je najbolj vesela bolnišnica, preporna upanj, pričakovanj in križišč mnogih življenjskih usod. Med svojim bivanjem v nji sem jih veliko spoznala. Zaradi nosečnih težav sem namreč morala preživeti v porodnišnici dlje časa in bolj kot druge nosečnice sem se vživela v porodnišnico vsak dan, predno sem bila tudi sama na vrsti za dolgo pričakovani dogodek.

Pričakuječe mamice, obremenjene s trebuhom različnih velikosti, smo vsak dan z zanimanjem opazovale male štručke, ki so se zbiral v sobi za dojenčke. Točno smo bile obveščene o vsaki podrobnosti poroda. Je bil porod normalen, predčasen ali že po roku. Nekatere mamice so rodile spontano, brez pomoči, druge so se mučile ves dan in vso noč, nazadnje pa so zdravniki otroka rešili s carskim rezom. Neka mamica je rodila v osebnem avtomobilu tik pred vrati

porodnišnice. Otrok ni čakal zavetja in pomoči bolnišnice, kar sam se je skobacal na svet.

Neko noč je završalo po hodniku. Prijelo je nosečnico v sedmem mesecu. Nobena zdravnica niso zaustavila predčasnega poroda. Rodil se je droben otročiček, ki je preživel le s pomočjo inkubatorja.

Nekega dne so v porodnišnico pripeljali mlado dekle z nosečnostnimi težavami v osmem mesecu. Bila je tik pred poroko. Zdravniška roka je začasno preprečila predčasn porod. Bodoči mož in očka se je že dogovoril z zdravnikom, da bo dovolil odhod neveste v soboto na poročno slavo domov. Vendar pa je otrok prekrizal načrte in se odločil drugače: že v petek je prišel na svet. In tako se je poročno slavo odvijalo kar v pritličju porodnišnice.

Bil je res lep in vesel dogodek. Nevesta v poročni obleki s frizuro izpod večše roke medicinske sestre, ženin, svate, priče, harmonikaš in mala živa priča ljubezni, ki sta jo mlada dva še uradno potrdila z zakonom. Bila je prava pravcata poroka, namesto običajnih maškar, ki sodelujejo na kmečkih porokah, pa smo bile me, nosečnice v bolniških haljah. Harmonikar je raztegnil meh, pilo se je, jedlo pa tudi plesalo in vriskalo. In prene-katera solza sreče je stekla po licu.

Spominjam se tudi petintridesetletne ženske, ki se ji je v času močnega bivanja v poro-

nišnici izpolnilo veliko pričakovanje: s carskim rezom je rodila prelepega fantka. Presrečni očka je tri dni stopical okoli porodnišnice in čakal na srečni dogodek. Kot smo zvedele, si je srečni očka kmalu po rojstvu otroka privoščil svoj najljubši šport, letenje z nesmetem. Poletel je v višave... Zmreča, in kratkotrajna sreča družine se je sesula... Drobce-ne ročice fantička se ne bodo nikoli dotaknile očeta.

Še ena nosečnica je preživela veliko časa v porodnišnici. Neka ženska je skoraj dva meseca čakala porod. Obetali so se dvojčki. Po spontanem splavu pred letom dni je bila nosečnost zanj prava sreča, ki pa je ni delila z očetom bodočega naraščaja. Mladi oče se je bolj zanimal za nogomet kot za svojho ženo. Slišala sem, da je stavil s prijatelji, da mu bo dobil sinova. Obljubili so mu voziček za dvojčke. Bil je povsem prepričan, da bosta dvojčka sinova. Rodili pa ste se punčki. Njegovo razočaranje je bilo neznansko veliko, da ga je morala bolničarka, ki mu je otroka pokazala, tolažiti. Razočaranja ni skrivala.

Življenje v porodnišnici piše vsak dan nove zgodbe. Najvažnejše pa je: srečen konec in zdrav otrok, ki je sreča za družino in družbo. Vsa sreča tega sveta je utelešena v malem drobnem bitju, ki zaspano išče mamino toplo zavetje. In pravi dojenčkov nasmehek je najlepši cvet ljubezni.

SMREKA POTRGA LA ŽICE — 21. februarja okoli 8. ure je neznanec podiral smreke v gozdu, Dolenjem Podžembru. Škoda je bila dvojna: ena od smrek je namreč padla tudi na telefonske žice medkrajne linije in jih pretrgala, tako da je bil kar šesturni zastoj.

TAT V SPALNICI — Neznani storilec je v času med 23. in 25. februarjem stopil v spalnico Marije Bizjan v Šentlovrencu in iz omare zmaknil 4 tisočake in osebne dokumente.

VLOM V VIKEND — V noči na 23. februar je nekdo na Lahaj pri Hrastju vlomil v vikend Jožeta Hraštara iz Ljubljane. Odnesel je le namizni prt in kilogram kave. Škoda je za 800 din.

OB DVIGALCO IN REZERVNO KOLO — Na parkirišču gostišča v Gorenjem Vrhpolju je 3. marca med polnočjo in 3. uro stal osebni avto Zdravka Avsa s Pahe. Neznani predreznik je z vozila ukradel dvigalko in rezervno kolo, oboje vredno vsaj 2.000 din.

KJE JE TORBICA? — 3. marca med 11.45 in 12.30 je neznan storilec v gozdu pri Gorenjem Kamenju vlomil v osebni avto Ljubljancina Mirana Bogataja in iz vozila odnesel žensko torbico z dokumenti in denarjem. Škoda je kar za 11 tisočakov.

IZGINIL RADIOKASETOFON — Neugotovljenega dne v letošnjem letu je nekdo na Malem Vinjem vrhu nepovabljen stopil v vikend Novomeščana Janeza Blažiča. Od vseh ponujenih dobrot mu je bil najbolj všeč radiokasetofon, katerega vrednost je med brati polodrig tisočakov.

VZEL TORBICO Z DOKUMENTI — 25. februarja med 17.10 in 17.20 je nekdo vlomil v pred pokopališčem v Smihelu parkirani osebni avtomobil Novomeščanke Vanje Gazdova. Iz vozila je izginila torbica z dokumenti; škoda je za 3 tisočake.

STROJ ZAGRABIL ROKO

ŽUŽEMBERK — Jože Vidmar iz Brezovega Dola pri Žužemberku je 2. marca popoldne na tistem domu s strojem izdeloval zoboborce. Ko je les vstavil v stroj, ga je slednji zagrabil za rokavico leve roke in mu jo poškodoval. Poškodba je bila taka, da je moral iskati zdravniško pomoč v ljubljanski bolnišnici.

MALO VOZIL S KATALIZATORJI

KOČEVJE — Služba za tehnične in preventivne preglede motornih vozil pri prevoznikem podjetju »Avto Kočevje«, je minulo leto izvršila pregled 10.822 motornih vozil. Zaradi tehničnih pomanjkljivosti so odklonili potrditev za 3.115 motornih vozil.

Po oceni te službe se je v minulem letu tehnično stanje vozil znatno izboljšalo (za nekaj nad 30 odstotkov) zaradi tega, ker je bilo v tem obdobju lažje kupiti vozila kot prejšnja leta.

Oproščen po petih letih

Novomeško sodišče je ustavilo postopek zoper bivšega direktorja TZO Žužemberk Franca Gerdena

TREBNJE, ŽUŽEMBERK — Franc Gerden je bil svojčas direktor žužemberškega TZO Suha krajina, ki je deloval v sklopu Mercatorja — KIT Kmetijska zadruga Krka Novo mesto. Časi Gerdenovega direktoriranja sodijo tja v leto 1985, ko se je nadenj zgrnil temen oblak. Obtožbe so se vrstile ena za drugo, naposled so njegovo TZO zajeli začasni ukrepi družbenega varstva. Gerden je bil odstavljen, zoper njega pa celo uveden kazenski postopek. Ostal je brez službe, selil se je zdaj sem, zdaj tja, bil suspendiran, nato mu je bila dana obljuba, kako bo postopek ustavljen, če delovno razmerje prekine kar sam. Gerden je to storil, toda postopek je tekel naprej.

In zakaj sploh te vrstice? Zato, ker je postopek, kateremu je svojčas tudi Dolenjski list namenil nekaj prostora, danes končan; v sklepu preiskovalnega sodnika Temeljne sodišča Novo mesto črno na belem piše, kako se kazenska preiskava zoper Franca Gerdena iz Trebnjega in dve njegovi bivši sodelavki ustavi. Gerdenu je kazenska ovadba očitala nevestno gospodarjenje, »v letih 1983 in 1984 naj bi kot direktor žužemberške TZO očitno za nemarjal svojo dolžnost pri upravljanju z družbenim premoženjem, saj naj bi v odjem kreditov ne dopustil, da sta iz kreditov za obratna sredstva, najetih po 13- do 70-odstotni obrestni meri, sklenili s kmeti skupno 44 pogodb za kreditiranje in vzreje skupno 320 glav živine za ustvarjanje rezerv mesa za potrebe SLO. Kmetom naj bi izplačali skupno 3.200.000 din kreditov po 4-odstotni obrestni meri za dobo petih let, čeprav je Gerden vedel, da TZO teh sredstev od zavoda SR Slovenije za rezerve ni dobila niti ni bila TZO vključena v program vzreje za toliko živine.« Sestavljalci ovadbe so ocenili, da je bila s tem oškodovana TZO Žužemberk, predvsem naj bi šla v njeno škodo razlika med visoko obrestno mero najetih kreditov za obratna sredstva in nizko obrestno mero izplačanih kreditov za pisanje in vzrejo živine.

Kot že rečeno, pa sodišče za kaj takega ni našlo dovolj dokazov in je postopek pač ustavilo, koliko si bo s take vrste moralnim zadoščenjem Gerden, sedaj upokojenec, lahko pomagal, je seveda drugo vprašanje. Malo je verjetno, da bo kdo nanj pripravljen odgovoriti.

B. B.

GOSPODARSKI KRIMINAL NA DOLENJSKEM (1)

Je strokovni sodelavec kradel?

I. P., strokovni sodelavec direktorja žužemberškega Keka, naj bi lani ukradel več sto tisoč kondenzatorjev

Slovenski kriminalisti so napovedali razmahu gospodarskega kriminala neizprosno boj. Tudi novomeška UNZ v tem ni izjema, pričujoči zapisi govorijo o nekaterih v zadnjih mesecih na Dolenjskem odkritih primerih tovrstnih kriminalnih dejanj, katerih »avtorji« so praviloma vodilne osebe delovnih organizacij, podjetij ali trgovin.

ŽUŽEMBERK — Dolgo se je v žužemberškem Keku samo šušljalo, naposled so govorice postale vse glasnejše in prišle na ušesa direktorju tamkajšnje tovarne keramičnih kondenzatorjev. I. P. iz Ljubljane, sicer strokovni sodelavec direktorja Keka, naj bi spretno novčeval svoje znanje in položaj, vse seveda na škodo delovne organizacije. Ko direktorju po nekaj poskusih le ni uspelo razčistiti početja I. P., pri čemer je slednji vztrajno odklanjal sodelovanje, je poklical na pomoč novomeško UNZ. Kriminalisti so imeli kaj videti, dokazi, do katerih so prišli, so bili kmalu dovolj trdni, da so lahko zoper I. P. podali tudi kazensko ovadbo temeljnemu javnemu tožniku.

Ljubljancina I. P., strokovnega sodelavca direktorja Keka, so osuili kaznivnega dejanja zlorabe položaja in pravic odgovorne osebe. Možakar naj bi bil 11. aprila lani iz prostorov žužemberškega Keka na skrivnostnem način odpeljal nič več

in nič manj kot kar 313.700 tehnično oporečnih kondenzatorjev z oznako T7 in K2P v skupni teži 56,6 kilograma, nadalje pa še 126 kilogramov odpadnih kondenzatorjev v obliki čipov in za nameček še 5108 popolnoma brezhibnih keramičnih kondenzatorjev različnih tipov. Vrednost ukradenega blaga je ogromna, v tistih mesecih je znašala 790.843,00 din, ker pa je inflacija znova opravila svoje, prevedimo to število še v nam bližjo valuto: 112.977,67 DEM.

• O opisanem dogajanju v žužemberškem Keku tačas po besedah novomeškega temeljnega javnega tožilca Nika Brčljaja preiskava še teče, ko bo to končano, bo tudi jasno, ali je primer »zrel« za obtožnico in obravnavo pred sodiščem.

S tem pa ovadba še ni končana. I. P. naj bi bil 22. marca 1990 iz skla-

dišča nevarnih snovi, za katerega investicijsko ureditev je bil odgovoren, organiziral odvoz najmanj 170 litrov dušikove kisline. Možakar je bil v svoji stroki doma, vedel je, da takšna količina kisline vsebuje najmanj 12 kilogramov srebra. Vrednost tega početja je bila lanskega marca ocenjena na 16.800 din, prevedeno v marke je to znašalo 2.400 DEM. Ob I. P. pa se je v postopku znašel še J. D., prav tako iz Ljubljane. Kazenska ovadba govori, da naj bi bil 25. aprila 1990 ob 14. uri na željo I. P. oziroma njegove žene vso količino že omenjenih kondenzatorjev odpeljal z osebnim avtomobilom do svoje vrtnice v Ljubljani in jo tam skril. Ovadba pravi, da je J. D. moral vedeti, kako so kondenzatorji ukradeni.

Skrivnost je še, kaj naj bi I. P. s kondenzatorji takšnih in drugačnih tipov počel, eno pa je le na dlani: kot strokovnjak na tem področju se v take vrste tveganje zagotovo ni spustil kar tja v en dan. Morebiti bo končni odgovor prinesel nadaljnji postopek.

BOJAN BUDJA

NOVA MOČ V BOJU S KRIMINALOM — 1. marca je bila v prostorih novomeške UNZ manjša slovesnost, na kateri so »ustoličili« novega načelnika oddelka za zatiranje kriminalitete (OZK). To mesto je namreč v petek zasedel Zdenko Prizmič, v dolenjski policiji ne neznanu ime, še pred leti je bil namreč vodja oddelka za zatiranje gospodarskega kriminala na UNZ Novo mesto, zadnja leta pa je kot direktor splošnega in kadrovskega sektorja služboval pri Cestnem podjetju Novo mesto. Petkovega zamenjava sta se udeležila tudi Robert Rožar, vodja operativne in upravnice zatiranja kriminalitete pri RSNZ, in Mitja Klavara, namestnik republiškega podsekretarja za notranje zadeve. Slednji se je ob tej priložnosti zahvalil tako Zdravku Červu, ki je posle načelnika novomeškega OZK opravljal zadnja dva meseca, kot njegovemu predhodniku Jožetu Perku, ki je to počel zadnjih nekaj let; obema gredo zasluge, da so novomeški kriminalisti že lep čas med najučinkovitejšimi v republiki. Takole sta na posnetku Zdravko Červ (levo), ki se vrača na svoje staro delovno mesto vodje sektorja za zatiranje klasičnega kriminala, in Borut Likar, načelnik UNZ Novo mesto (v sredini), nazdravila novemu načelniku OZK Zdenku Prizmiču (desno). Slednji je v prvi vrsti napovedal neizprosno boj gospodarskemu kriminalu, ki mu tudi na Dolenjskem vse bolj rastejo peruti. (Foto: B. Budja)

OSTAL BREZ PALCA

TREBNJE — 27. februarja okoli 20.15 je prišlo v trebnjskem Trimu do delovne neizgode, v kateri se je poškodoval 41-letni Mihael Lazič iz Trebnjega. Slednji je na krožni žagi rezal letve, pri tem pa je roka zdrsnila pod list žage, ki mu je odrezal desni palec.

DONOSEN VLOM V TRGOVINO

SUHOR — V noči na 28. februar so neznani storilci vlomili v trgovino KZ na Suhorju. Plen, ki so ga našli v skladišču, ni bil od muh. Odnesli so večje količine raznih cigaret in žganih pijač, tako da so trgovci oškodovani za okoli 10 tisočakov.

Slovenija Moja dežela.

Vedno več je nezdrave vode

Onesnažena voda najda prikrito in na daljše obdobje zdravje ljudi — Nujni so ukrepi

RIBNICA — Eden sklepov zadnje seje zborov občinske skupščine Ribnica je bil, naj izvršni svet prouči možnosti za ozdravitev voda v občini in nakaže finančne potrebe ter rešitve.

Razprava o pitni vodi je potekala ob poročilu inšpekcijskih služb. Tako poročilo sanitarne inšpekcije govori o povečanem številu črevesnih obolenj v Loškem Potoku, Lazcu, Podpreski in Dragi (o čemer smo podrobneje že poročali); o vdoru zemljin v vodovod Kočevje-Ribnica, o gnojnicah v vodovodu Zamostec itd. Vodnogospodarska inšpekcija opozarja na nevarnost one-

snaževanja iz Inlesovih lakirnic, in to potokov pa tudi voda, iz katerih se napajajo vodovodi. Podobna nevarnost grozi z divjih in dovoljenih odlagališč odpadkov, saj še nobeno ni primerno urejeno. Veterinarska inšpekcija pa opozarja, da že desetletja ni bil opravljen niti en tehnični pregled novih hlevov, prav odpadne vode iz hlevov pa so možni onesnaževalci podtalnih voda in torej tudi pitne vode.

V razpravi so se vsi strinjali, da je treba preprečiti nadaljnje onesnaževanje voda in ozdraviti že onesnažene vode. Nekateri so zahtevali tudi kaznovanje tistih, ki so v nasprotju z veljavnimi predpisi dovoljevali obratovanje objektov, ki onesnažujejo vode, in ostro ukrepanje proti onesnaževalcem. Kmalu pa se je izkazalo, da hitri ukrepi in rešitve niso možni, saj bi ob zaprtju vodovodov ostalo veliko ljudi, vrčev, šol, podjetij itd. brez vode, z zaprtjem obratov, ki onesnažujejo, pa bi ostalo brez dela in sredstev za preživljanje veliko zaposlenih in njihovih družin.

J. PRIMC

MLADINCI SE OBOROŽUJEJO

RIBNICA — 8. februarja okoli 8.30 je 15-letni D. F. iz Ribnice vlomil v hišo Jožeta Ovna v Gornjih Lepovčah in vzel pištolo ter 67 nabojev zanj, razen tega pa še 50 nabojev za malokalibrsko puško. 10. februarja je bilo med 2. uro in 2.45 vlomljeno v dom JLA v Ribnici. 16-letni B. D. iz Ribnice je vzel službeno pištolo, last vodnika Mitka Spasova, in dva nabojnika s po 8 naboji. Oba »paravojska« mladina s miliciški že po nekaj urah prijeli, pri razorožitvi in orožje vrnili lastnikom. Oba tatitca sta dobra znanca miličnikov in so ju hitro odkrili. Prvi je bil tako neroden, da je na kraju tatvine pozabil dežnik, last stare mame.

PETARDA PADLA ZA OVRATNIK

NOVO MESTO — Nepredvidnost svoje vrste si je pred dnevi privoščil mladoletni Novomeščan G. K. V zrak je namreč vrgel prižgano petardo, slednja pa je padla za ovratnik njegovega sovrstnika D. V. in tam eksplodirala. D. V. je moral zaradi opeklin iskati zdravniško pomoč v novomeški bolnišnici.

Stopiške odplake pretijo vodi

Med največjimi novomeškimi onesnaževalci so tačas odplake iz Stopič

ČRNO MELJ, METLIKA, NOVO MESTO, TREBNJE — Kar težko bi pričakovali, da lahko inšpektor, ki več kot polovico svojega časa porabi za delo v raznih komisijah, lokacijskih obravnavah, tehničnih in obrtnih pregledih, komisijah za registracijo dejavnosti zasebnih podjetij in še čem, zadovoljivo opravi tudi svoje osnovno poslanstvo. Pa vendar rezultati kažejo, da je vodnogospodarski inšpekciji UIS Novo mesto lani to v celoti uspelo.

Uspelo jim je prispevati ne tako majhen del odgovora na vprašanje, zakaj nekaj dolenjska zelena lepota reka Krka cveti. Danes vemo, da so temu vzrok velike količine hranljivih snovi v reki na eni strani in onesnaženje na drugi; najsi gre za umetna gnojila in škropliva ter hidromelioracije ali za odplake iz naselij, ki so vse bolj problematične. Omenimo le Žužemberk, Dvor, Sela, Dolenjske Toplice, Stražo, Prčeno, Mirno Peč, Stopiče, Senternej in Skočjan. Nemara bi lahko na spisek naselij, ki s svojimi odplakami že kar alar-

mantno ogrožajo naravno ravnovesje, dodali še kakšno. Najbolj v nebo vpijoje je danes — tako pravijo vodnogospodarski inšpektorji — primer Stopič, iz katerih se neprečisto odplake zlivajo v vodonosnik in tako najbolj neposredno ogrožajo glavni vir pitne vode v novomeški občini.

Sicer pa je novomeški seznam onesnaževalcev reke Krke že več let več ali manj isti. Ob Novotoku, katerega industrijske odplake niso priključene na »S« kanal in s tem na osrednjo čistilno napravo, ter Krki, za katero je nujno predčiščenje njenih odplak pred priključkom na centralno čistilno napravo, so tu še žužemberški Keko, straški Novoles, Dinos in IMV Novo mesto, Senternejska Iskra ter klavnicna v Skočjanu. Na podobnem seznamu najdemo v črnomaljski občini, kjer je ob pitni vodi najbolj ogrožena reka Lahinja s svojim življenjem, Belt, Belsad, KZ Agroservis, semiško Iskrno in seveda klavnicno KZ Črnomelj, ki slej ko prej ostaja eden osrednjih problemov; z njo je povezan lanski množični pogin rib v Lahinji. In če k vsemu temu pristojejo še mestne odplake, ki so brez čiščenja speljane v Lahinjo, potem ni čudno, da ta nekoč idilična belokranjska rečica vse bolj postaja umazan in zasmrjen kanal.

In kako je v Metliki in Trebnjem? Prvo mučijo neučinkovita čistilna naprava v Rosalnicah, predčiščenje tehnoloških odpadnih vod iz Beti ter seveda

neurejeno, bolje, nedograjeno odlagališče odpadkov s svojimi izcednimi vodami. V Trebnjem se ubadajo z druge vrste problemi. Še zmeraj ni v celoti raziskan pogin rib v Temenici, sum je, da so ga zakrivilo galvanske odplake. Zato pa je jasno, kaj je zakrivilo pogin v reki Mirni. Pomanjkanje kisika in previsoke koncentracije organskih snovi, pripravljenih na razkroj, je pripisati premajhni zmogljivosti čistilne naprave na Mirni. Na dlani je torej, da bosta morali tako Kolinska kot Dana zagotoviti predčiščenje svojih tehnoloških odplak. Sicer bo lanski pomor dobil še kakšnega brata.

B. B.

SOPOTNIK PODLEGEL POŠKODBAM

BIČ — 26. februarja ob 7.35 se je 29-letna Ida Slapšak iz Ljubljane peljala z osebnim avtom po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Biču je zaradi vožnje preblizu desnemu robu ceste zapeljala v vodni predmet, nato na travnati nasip in bankino, trčila v kovinsko drsno ograjo, ki je bila pred mostom, naposled pa zletela prek mostu in v prednjem delom avtomobila tresčila v travnati nasip, kjer se je vozilo prevrnilo. Voznica in sopotnik, 39-letni Jože Slapšak iz Ljubljane, sta padla iz vozila, Jože je hudim poškodbam podlegel na mestu nesreče, Ida pa je bila hudo ranjena. Gmotno škodo so ocenili na 120.000 din.

Rdeči petelin ljubi sobote

Lani v Sloveniji kar 2.601 požar — Že dve leti zapored največkrat gori ob sobotah

LJUBLJANA — Resda so podatki zadnjih pet let kazali, da se bo število požarov bržkone tudi lani povečalo, toda takšnega skoka ni v Sloveniji nihče pričakoval. Predvidevanja so govorila o številu 2.000, kar bi bilo že nad predlansko boro, zato pa je končno število 2.601, kolikor je bilo požarov lani v Sloveniji, osupnilo vse.

Tej številki dodajmo, da jih je bilo 1.303 brez večje škode, v ostalih pa je škoda znašala kar 718,5 milijona dinarjev. Nemara še to, da je v lanskih požarih umrlo 22 oseb, med njimi tudi dva poklicna gasilca, poškodovanih pa je bilo 43 oseb. Med najbolj ogroženimi območji so po številu požarov Maribor, Ljubljana, Celje, Kranj, Koper in Nova Gorica, med tistimi triindvajsetimi občinami, kjer so zabeležili nadpovprečno število požarov, pa najdemo tudi Novo mesto. Lanski podatki kažejo, da so v skoraj 44 odstotkih goreli gradbeni objekti in v 48 odstotkih gozdovi, travniki, polja in smetišča. In sedaj k najpomembnejšemu spoznanju leta za nami: človekova malomarnost je zanesla 46,5 odstotka vseh požarov; za odstotek je enak že nekaj let, med krivci najdemo na naslednjih mestih naravne pojave, otroško igro z ognjem in požige.

In ker smo pravkar zakorakali v mesec marec, naj ne bo odveč opozorilo, da je prav ta mesec že vrsto let tisti, ki največ prispeva k črni požarni beri. Lani so bili marca v Sloveniji kar 704 požari, ali skoraj 28 odstotkov vseh. Zanimivo, da je lani najmanjkrat gorelo

septembra, ko je bilo vsega 99 požarov. Med dnevi je požarno najbolj ogrožena sobota, najmanj torek. Rdeči petelin pa najraje zakikirika med 9. in 24. uro, ko je bilo lani kar 82 odstotkov vseh slovenskih požarov. Gasilci na take vrste statistike dajo bolj malo, še predlani je namreč kazalo, da je požarom najmanj naklonjena nedelja. Zato pa se velja tem bolj zamisliti nad spoznanjem, zakaj je prav sobota tista, ki že dve leti zanesljivo vodi med dnevi, ki je največkrat gorelo.

KRONIKA NESREČ

MED VOŽNJO SE JE PODRLO NASLONJALO — 41-letni Ramiz Amidi iz Velikega Trnovca, začasno na delu v Švici, se je 2. marca ob 18.40 peljal z osebnim avtom Ford Atunus po magistralni cesti iz Zagreba proti Ljubljani. Pri Mokricah si je voznik med vožnjo popravil naslonjalo sedeža, toda ročica je pri tem zdrsnila iz utora in naslonjalo se je podrlo. Amidi je izgubil ravnotežje in oblast nad vozilom, ki je preko levega voznega pasu zapeljal na bankino, trčilo v travnati nasip, nato pa se večkrat prevrnilo. Amidi se je v nezgodi hudo poškodoval, enako tudi sopotnik Isema Isai iz Velikega Trnovca. Oba se zdravita v novomeški bolnišnici, škoda na zviti pločevini pa je za 50 tisočakov.

TRČIL V STOJEČI TOVORNJAK — 40-letni Ivo Lamešič, začasno na delu v Avstriji, je 1. marca ob 23. uri peljal osebni avto Mercedes po magistralni cesti iz Ljubljane proti Zagrebu. Pri Biču je na vozišču zavoljo okvare stal tovornjak s priklopnikom. Prevelika hitrost je bila kriva, da Lamešič svojega vozila na mokri in spolzki cesti ni mogel pravi čas ustaviti. Trčenje je bilo tako silovito, da se je mercedes zagodil v zadnji del priklopnika. Pri tem je bil laže ranjen voznik Lamešič, hujše sopolnica Ika Ulešič, laže pa Ružica Ulešič. Vsi trije se zdravijo v novomeški bolnišnici, materialno škodo pa so ocenili kar na 91.000 din.

odbojka

rokomet

PLAY OFF ZA NASLOV DRŽAVNEGA PRVAKA, 1. KROG: PARTIZAN—PIONIR 3:0 (12, 5, 7). Pionir: Jović, Gavrilović, Povšić, Brulec, Smrke, Petković, Goleš, Tražan, Berger, Marić.

OSTALI REZULTATI: Bosna—Crvena zvezda 3:0, Vojvodina—Spartak 3:0, Mladost Monter—Željezničar 3:0.

Povratne tekme so bile odigrane včeraj, morebitne tretje pa bodo v soboto.

II. ZVEZNA LIGA, zahod, ženske, 11. KOLO: POREČ—LIK KOČEVJE 3:0 (5, 3, 7).

LIK Kočevje: Vernig, Letnar, Ogrič, Turk, Ibrahimović, Klun, N. Brški, Hočvar, Drobnič, M. Brški.

LESTVICA: 1. Pula 22, ...7. LIK Kočevje 8, 8. Celje 6, 9. Nova Gorica 6, 10. Poreč 4.

Kočevje igrajo v naslednjem kolu doma z Jedinstvom Elir.

I. SOL, ženske, 15. KOLO: PIONIR—MEŽICA 0:3 (—7, —5, —4).

Pionir: Barun, Ostroveršnik, Kučera, Hočvar, Fabjan, Koncili, K. Vernig, J. Vernig, Poreber, Hlača.

LESTVICA: 1. Koper Cimos 28, ...5. Pionir 18 itd.

Novomeščanke v soboto gostujejo v Kopru.

namizni tenis

II. ZVEZNA LIGA, moški, 9. KOLO: ILIRIJA—NOVOTEHNA 5:4, 10. KOLO: MERKUR—NOVOTEHNA 5:2.

LESTVICA: 1. Strojna Maribor 26, 2. Bosna 26, ...5. Novotehna 12, 6. Ilirija 10, 7. Jajce 10, 8. Mundus 10, 9. Merkur 8, 10. Vitez Vitkom.

SRL, moški, 15. KOLO: INLES RIKO—FERROTEHNA 34:16 (12:9). Inles Riko: Lapajne, Djokić 2, Mohar, Šilec 3, Marolt, Mihelić 5, Lesar 5, Tomšič 6, Fajdiga 6, Škaper, Jurić 5, Pajnić 3.

KRŠKO—DOBOVA 15:21 (8:10). Krško: Brodnik, Kekić 1, Keše, Verstovšek, Iskra 3, Voglar 1, Rakar 1, Pirc, Urbanč 8, Kozinc, Novak 1, Božić.

Dobova: Jurkas, B. Levec 3, R. Levec, Bratanič, Kranjc, S. Deržić 3, I. Deržić 1, Glaser 8, Blažič 1, Večerič 3, Žibert 1, Škufca.

ST. RUDARJ—LIPLAST GROSUPLE 21:20 (10:11). ST. RUDARJ: 1. STT Rudar 27, 2. Pomurka Bakovci 24, 3. Inles Riko 22, ...10. Dobova 12, 11. Velika Nedelja 10, 12. Ormož 7, 13. Krško 5, 14. Emens Dol — 4.

Pari prihodnjega kola: Ormož—STT Rudar, Liplast Grosuplje—Inles Riko, Pomurka Bakovci—Krško, Dobova—Jadran itd.

košarka

Play off za vstop v I. SKL, ženske, 5. KOLO: LABOD—SENTVID 56:32 (25:15).

Labod: Šetina 3, Zupančič 7, D. Verstovšek 16, Zagar 16, Seničar 1, Počrvina 2, J. Verstovšek 11.

V soboto igrajo Novomeščanke v Celju z Metko.

Play off za vstop v I. SKL, moški, 3. KOLO: SENTJUR—PODBOČJE 58:97 (39:39).

Podbočje: Krošelj 32, Krajcar 24, Vego 18, Rozman 13, Krivokapić 6, Jurečič 4, Gramc, Strgar.

V soboto ob 19.30 igra Podbočje doma s Polzelo.

1. kolo play offa za naslov državnega prvaka: Partizan — Pionir 3:0 — Povratno srečanje odigrano včeraj — Kočevke v nevarnih vodah

BEOGRAD — Novomeški odbojkarji so proti ta čas gotovo daleč najboljši jugoslovanski ekipi, beograjskemu Partizanu, v prvem krogu play offa za naslov letošnjega državnega prvaka drago prodali svojo kožo. Igra resda ni bila kdo ve kako kvalitetna, zato pa vsaj na začetku veliko bolj izenačena, kot je pričakovalo kakih 100 gledalcev v športni dvorani na Šumicah.

Vtis je celo, da so se pionirjevci ustrašili priložnosti za morebitno presenečenje. Slednje bi bilo že, ako bi jim uspelo prvoouvršeni ekipi letošnjega prvenstva A 1-lige odvzeti kakšen niz. V prvem setu so namreč novomeški odbojkarji vodili že z 9:3 in kasneje z 11:8, vendar so v nadaljevanju osvojili še eno točko, partizanovci pa 7 in niz je bil odločen. Preostala dva so Beograjanci dobili brez večjih težav — Novomeščani so skupaj v treh setih osvojili 24 točk — in s tem tudi prvo srečanje play offa, v katerem seveda računajo na osvojitve naslova državnih prvakov. Nič čudnega, kajti pri Partizanu igrajo takšna imena, kot so Tanasković, Čulić, ki je ta čas brčkone eden najboljših podajalcev v Evropi sploh, da ne naštevamo naprej. Povratna tekma med tema nasprotnikoma je bila odigrana včeraj zvečer v športni dvorani pod Marofom. Sicer pa je prvi krog pokazal, da so bolj ali manj zanesljivi potniki v drugo kolo play offa Partizan, Mladost Monter in Vojvodina, veliko bolj negotov je izid dvoboja med Bosno in Crveno zvezdo.

Novomeščani so se včeraj brčkone poslovlili od play offa, kaj več s takšno igralsko

gati prav vsakega nasprotnika. Zadnjih nekaj kol pa dokazujejo prav nasprotno: da jih namreč lahko vsaka ekipa premaga. B. B.

PARTIZAN PREMOČAN NASPROTNIK — Najsi so Jović, trener Leszek in drugi trener Babnik (od leve proti desni) še tako stikali glave, jim proti beograjskemu Partizanu kaj več od častnega poraza ni uspelo iztržiti. Brez dvoma pa je omenjena trojka najzaslužnejša, da si je Pionir sploh priigral nastop v play offu in prihodnjo sezono igranje v A 1-ligi. (Foto: B. B.)

ODBOJKA

OB PETLETNICI

DRAGATUŠ — V počastitev črnomajškega občinskega praznika in petletnici ustanovitve društva Partizan je bil pred dnevi v Dragatušu turnir v odbojki. Nastopile so ekipe črnomajške občine, v finale pa so se uvrstile ekipe Vinice, Loke in Semiča. Zmaga je pripadla slednji, Loka je bila druga, viniški Partizan pa tretji.

MLADI ŠAHISTI ZA OBČINSKE NASLOVE

SEVNICA — ŠK Milan Majcen je pred dnevi pripravil letošnje občinske ekipo in posamično prvenstvo sevnških pionirjev in pionirk. V ekipnem seštevku je med mlajšimi pionirkami zmagala Loka I, pri starejših pionirkah Sevnica, enako tudi pri starejših pionirjih. Posamično pa je med mlajšimi pionirkami zmagala Volaričeva (Loka) z 9,5 točke, sledijo: Vinkler 9, Grlic (oba Sevnica) 8 itd.; med mlajšimi pionirji je bil vrstni red naslednji: 1. Glavač, 2. Zakosek (oba Sevnica), 3. Imperl (Loka), starejši pionirke: 1. Koren (Sevnica), 3. 2. Krošelj (Boštanj), 2. 3. Kunsek (Sevnica) 1; starejši pionirji: 1. J. Radej, 2. A. Radej (oba Blanca), 3. Dernač (Sevnica). J. BLAS

KARATEISTI PREVERILI SPOSOBNOSTI

NOVO MESTO — V novomeški športni dvorani je bilo pred dnevi tekmovanje in testiranje članov novomeškega Karate kluba. Po besedah trenerja Šemse Šehića (pogovor z njim pripravljamo za eno prihodnjih števil) je ekipa dobro pripravljena, delo mladih temelji v prvi vrsti na vzgoji, tako bo načrtno delo še kmalu obrodilo sadove. Poglejmo še rezultate tekmovanja; do 1 kyua je med nosilci rumenega pasu zmagal Jurišić, pred Turkom in Ivandimcem, med dekletki pa Štribarjeva, pred Jankovičevno, Finkovo in Turkovo; do 2., 3. in 4. kyua so po kategorijah zmagali Balaban, Lazar in Djurić, v demonstraciji pa Preskar, Repše, Koljanin in Oklešen.

ZMAGA KOŠARKARJEV ČRNOMLJA

ČRNOMELJ — V prvi tekmi play offa za vstop v II. SKL je ekipa Črnomlja ugnala Etiketo iz Žirov s 95:74 (36:34). Strelci za gostitelje: Žunič 20, Vipavec 18, Gavranović 15, Klobučar 11, Čerčevnik 9, Weiss 8, Kocjan 4. V naslednjem kolu igra Črnomelj v Kranju s Senčurjem.

V obeh nastopih tokrat praznih rok

Namiznoteniški igralci novomeške Novotehne dvakrat izgubili

NOVO MESTO — Po enotedenskem premoru se je v soboto in nedeljo nadaljevalo prvenstvo v II. zvezni namiznoteniški ligi. Igralci novomeške Novotehne so nekoliko nepričakovano ostali praznih rok na gostovanju v Ljubljani in v Kranju; tako Ilirija kot Merkur sta si s temi točkami kar krepko opomogla v boju za obstanek. Pogled na lestvico celo kaže, da tudi Novomeščani nimajo več povsem mirnega sna, čeprav se je zdelo, da jim mesta v sredini lestvice nihče več ne more ukrasti.

Prav to je bilo verjetno krivo, da je vodstvo kluba v ekipo uvrstilo tudi Vertuša, kateremu sta bila nastopa v Ljubljani in Kranju krsta v zveznem ligaskem tekmovanju. Sicer pa pogledimo posamezne izide: **ILIRIJA—NOVOTEHNA 5:4** (Rebič—Jamšek 0:2, Šarlah—Vertuš 2:0, Zajtl—Oeri 0:2, Zajtl—Jakobčič 2:1, Šarlah—Oeri 2:1, Zajtl—Jamšek 0:2 in Rebič—Jakobčič 2:1); **MERKUR—NOVOTEHNA 5:2** (Kuntner—Jamšek 1:2, Tomc—Vertuš 2:0, Jeraša—Oeri 2:1, Tomc—Jamšek 0:2, Kuntner—Oeri 2:1, Jeraša—Jakobčič 2:0, Tomc—Oeri 2:0).

Četrtna dneva oddana triatlonu

Igor Kogoj vsakodnevno vadi od 5 do 6 ur

NOVO MESTO — Šele tri mesece živi in dela novomeški triatloni klub, pa vendar je njegovo ime že seglo izven občinskih in celo državnih meja. Tako vsaj pravi Igor Kogoj, ki živi v Frankfurtu, od nedavnega pa je član novomeškega kluba. »Pritegnil me je pristop do dela v Novem mestu, njihov program, perspektive, osebnost celotne priprave, da bosta Andrej Švent in prof. Tone Strniša s svojim delom dosegla, da bo Novo mesto sčasoma postalo triatloni center Slovenije,« pravi Kogoj, ki ga ljubitelji te športne zvrsti brez dvoma še kako dobro poznajo.

Čeprav se je s triatlonom kot tekmovalcem seznanil šele leta 1985 na Bledu, je odtlej nanizal ogromno uspehov. Povsem se je triatlonu predal v zadnjih treh letih, lani je zavrnil njega celo pustil službo in triatlon mu danes pomeni vse. Že dvakrat je nastopil na svetovnem prvenstvu na Havajih in obakrat dosegel vidno uvrstitev; lani je bil celo edini Jugoslovian in eden redkih vzhodnih Evropejcev, ki je to naporno preizkušnjo opravil do konca in se uvrstil v prvo desetino sodoljivih tekmovalcev iz vsega sveta.

»Pri nas ni pravih možnosti za trening triatlona,« pravi, »zato sedaj vadi v Frankfurtu pri tamkajšnjem klubu. Ta ima kar šest članskih moštev. Sam sem član prve tričlanske ekipe, s katero sem bil lani na kvalifikacijski tekmi za svetovno prvenstvo v Rothu; med 180 ekipami smo zasedli drugo mesto.« Doseči kaj takega ni mudi kašelj. Igor za take in podobne rezultate trenira vsakodnevno 5 do 6 ur, tedensko preplava 12 do 15 kilometrov, opravi 500 kilometrov vadbe s kolesom in preteče 60 do 80 kilometrov. Ta čas je na 10-dnevnih pripravah v Pulju, od tam se bo vrnil na trening v Frankfurt. Že aprila ga čaka nekaj pripravljalskih dualonov (tek — kolo — tek), maja bo nastopil na treh triatloneh v Italiji, junija na tekmovanju parov v Avstriji in Nemčiji.

Igor Kogoj na cilju svetovnega prvenstva na Havajih.

16. junija bo seveda nastopil tudi v Dolenjskih Toplicah, nato ga čakajo še nastopi na tekmi svetovne serije v Rothu, avgusta triatlona v Bohinju in Braslovcah, septembra nastop na finalu jugoslovanskega pokala, najverjetneje na Brionih, za fini pa ga čakajo priprave na svetovno prvenstvo, ki bo sredi oktobra na obali Waikiki pri Honoluluju. Zapišimo le, da svetovno prvenstvo obsega 3,8 kilometra plavanja, 180 kilometrov kolesarjenja in 42.195 metrov dolg tek brez vmesnega premora! B. B.

BREŽIŠKI STRELCI ŠESTI

TRZIN — S sobotnim finalom v Trzinu se je končalo letošnje tekmovanje v republiški dopisni ligi v streljanju s standardno zrčno pištolo. Strelska družina IMV Brežice je s šestim mestom dosegla lep uspeh, njihov najboljši posameznik Robert Kranjc pa je s 567 krogi osvojil bronasto medaljo. Za zmagovalcem je zastal vsega en krog.

E. SEČEN

REKORDNA UDELEŽBA

KOČEVJE — Rednega mesečnega šahovskega vikend turnirja, ki je bil 3. marca v Kočevski Reki, se je tokrat udeležilo kar 36 tekmovalcev, zmagal pa je Jurković (Zavarna Gora) pred Sertičem (Reka) in Ivičem ter Podkoritnikom (Kočevje). Pokrovitelj tega turnirja je bilo Posestvo Snežnik, naslednjega, ki bo 7. aprila v hotelu Pugled, pa bo zasebnik Ivan Čuk iz Kočevja.

I. STANIČ

Odločil je drugi polčas

Košarkarjem Podbočja na široko odprta vrata v I. SKL — V soboto doma s Polzelo — Le papirnatosti možnosti labodovk

NOVO MESTO, PODBOČJE — V soboto so se nadaljevala tekmovanja v play offu za vstop med najboljšimi republiške košarkarske lige. Igralci Podbočja so vse bližje svojemu največjemu uspehu, medtem ko imajo igralko novomeškega Laboda za vstop v I. SKL le še teoretične možnosti.

V tretjem kolu moškega play offa so košarkarji Podbočja gostovali v Sentjurju in premagali istoimensko ekipo kar s 97:58. Resnici na ljubo dodajmo, da prvi polčas ni kazal takšen razplet. Gostitelji so bili Podbočju vseskozi za petami, na odmor pa sta ekipi odšli celo z neodločenim izidom. Toda nadaljevanje je pokazalo pravo razmerje moči: Franc Krošelj in sotovarši so kot za stavo polnili kot domačinov in zasluženo slavili. S to zmago je Podbočje ta hip zanesljivo najbližje I. SKL, zelo verjetno jim bo ta liga po soboti še bližje, saj v srečanju s Polzelo, ki se bo pričelo ob 19.30, pričakujejo zanesljivo zmago. Brčkone bo za Podbočje odločilna tekma v Idriji, katere pa ne smejo izgubiti z več kot dvajsetimi točkami razlike.

Veliko slabše kaže dekletom novomeškega Laboda. Resda so v soboto doma ugnale Sentvid s 65:32; tokrat je njihove upe pokopala zmaga Metke v Murski Soboti proti Pomurju. Možnosti Novomeš-

VSI NASLOVI OSTALI DOMA

STARI TRG — Tukašnji šahovski dom je pripravil še eno nadvse uspešno prireditev, gostil je namreč pionirske prvake dolenjskih občin. Gostitelji se niso pokazali le kot vzorni organizatorji, pač pa predvsem kot dobri šahisti, saj so po desetih letih znova pobrali prav vse naslove. Ekipa Starega trga, za katero so igrali Vukeličeva, Kapševa, Madroničeva, Vergova in Šmalccljeva, je med mlajšimi pionirkami zmagala pred Mirno Pečjo, med mlajšimi pionirji so bili T. Kobe, Butala, Konda, Simčič in Golobar boljši od Kočevja in Mirne Peči, v konkurenci starejših pionirk Miheličeva, Medvedova, J. Kobetova, Obrovnikova in Lindičeva pred Mirno Pečjo in Vjšnjo Goro ter med starejšimi pionirji V. Šterbenec, M. Šterbenec, Starc, Vukelič in Ivkič pred šahisti Kočevja in Višnje Gore.

Medalje tudi za mlade dolenjske atlete

V Celju je bilo republiško dvoransko prvenstvo

CELJE — Minuli vikend je bilo v Celju letošnje republiško dvoransko atletsko prvenstvo za mlajše mladince in mladince ter pionirje in pionirke, ki je v mestu ob Savinji privabilo kar 150 mladih atletov iz štirinajstih slovenskih klubov.

Bera dolenjskih atletov ni bila od muh, domov so se vrnili kar z nekaj medaljami. Tako velja med boljšimi rezultati omeniti pionirko Tratarjevo (Novo mesto), ki je v teknu na 60 m z ovirami dosegla čas 9,96 sek. in tretje mesto, mlajša mladinka Matkovičeva (Novo mesto) je bila s 523 cm druga v skoku v daljino, Brežičan Matije-

• **Gordana Djurić je pred dnevi nastopila v jugoslovanski državni reprezentanci v Veroni in v troskoku z 11,62 metra zasedla odlično četrto mesto.**

vič pa srebrn v troskoku z 12,74 m. Posebej velja ob tem omeniti imenitno boro topliških atletov, ki nastopajo v dresu IBL Olimpije. Osvojili so kar dve zlati medalji: prvo Boštjan Šimunič, ki je v troskoku s 14,27 metra postavil nov osebni rekord in dokazal, da se razvija v imenitnega atleta, drugo pa Gordana Djurić, ki je navzlic boleznim z le nekaj skoki prepričljivo opravila z vso konkurenco; za zlato ji je bil dovolj skok na 5,45 m. V skoku v daljino sta se v Celju poskusila še dva mlada topliška atleta, Turk je med pionirji s 548 cm zasedel 7. mesto, enako kot Blatnikova med pionirkami s 494 cm.

Posavski derbi dobila Dobova

Boleč poraz Krčanov na domačem parketu v 15. kolu SRL — Zanesljiva zmaga Inlesa Rika — Kočevska Oprema tokrat počivala

Igralke Kočevske Opreme so bile v 17. kolu prvenstva II. zvezne lige proste, česar pa njihove največje tekme v boju za obstanek k sreči niso izkoristile. Tako ostaja še naprej na predzadnjem mestu s šestimi točkami, dve več pa imata Burja Centrocoop, ki je v soboto doma ostala praznih rok proti Velenjčankam, in mariborski Branik, ki je prav tako doma izgubil proti Mlinotestu. Prav s slednjim pa Kočevke igrajo to soboto.

Brez odmora so se nadaljevali obračuni za točke v prvi republiški moški ligi. Boj

PO DVEH KOLIH METLIKA

NOVO MESTO — Po dveh kolih kegljaške lige OKZ Novo mesto vodi s šestimi točkami Metlika, toliko jih ima tudi Novo mesto, brez točk pa so se Trebanji in Črnomelj. Med posamezniki trenutno vodi Zeljo Goleš pred Hutarjem in Šimcem (vsi Metlika). V tretjem kolu se bodo pomerili Novo mesto in Metlika ter Rudar in Mercator.

Še bo na stopničkah!

Nataša Bokal na potepanju po Beli krajini

BELA KRAJINA — Klub prijateljev televizije iz Vinice, ki ga vodi Jože Stegne, je minulo sredo za Belokranjce spet pripravil presenečenje: v goste je povabil ta čas najboljšo smučarko Natašo Bokal in njenega trenerja Jožeta Drobniča.

V gostilni Petra Badovinca na Jugorju so goste čakali harmonikaš, pisane, pogača, karampampoli in drugo. Po dobrodošli se je karavana odpeljala v metliško Vinsko klet na pokušnjo poznih trgatcev, zatem pa je pot peljala do Novotekovega obrata v Vinici. Tu so Natašo pričakale delavke obrata in šolarji iz viniške osnovne šole, ki so športnici pripravili tudi nekaj točk kulturnega programa. Sicer pa je imel glavno besedo pokrovitelj potepanja po Beli krajini, Avto-bum iz Kočevja, ki je Bokalovi za vsako letošnjo zmago obljubil lepo nagrado, Natašo so tokrat izročili televizor, Jože Drobnič pa je dobil umetniško grafiko. Potepanje se je končalo

vič zmagala v svetovnem pokalu. Za nameček je bila še druga v veleslalomu in kot favoritinja odšla na svetovno prvenstvo v Saalbach. Tam je bila po prvem teku šele deveta, potem pa srebrna. »Vozila sem na vse ali nič. Sredi proge bi bilo kmalu vsega konec, pa sem dobila impulz trenerja Drobniča, ki je stal ob progi. Potem me je kar neso do cilja, kjer so me pozdravili trije avtobusi navijačev iz Škofje Loke,« se svojega največjega uspeha danes spominja prikupna Nataša. »Škoda, da mi niso dovolili smuka za kombinacijo. Direktor Vogrinc je menil, da je progja prenevarna, pa sem kasneje zvedela, da je še videl ni, meni pa je šla po vodi še ena dobra uvrstitev iz Saalbacha,« je povedala. Njen trener pa je na sprejemu v Vinici o Nataši dodal: »Ponosim sem na Natašo, Veroniko in Katjušo. Te naše tri mušketirke so v svetu velika reklama za Slovenijo. Nataša je ta čas v tehniki vjuganja med količki najboljša na svetu. Žal ne zna biti zvezda, kot je to bila pred njo Mateja Svet.« J. PAVLIN

NATAŠA MED VINIŠKIMI ŠOLARJI — Najbolj so se njenega obiska razveselili viniški šolarji. Kar precej časa je preteklo, da se je podpisala vsem, ki so jo želeli. (Foto: J. P.)

v hotelu Smuk v Semiču, kjer je bila vsa karavana gost tamkajšnjega podjetnika in menedžerja Jožeta Liparja. Tu je bilo tudi nekaj več časa za pogovor z Natašo in njenim trenerjem Jožetom Drobničem, Dolenjec iz Dobregopolja. Nataša, ki je bila rojena 9. maja, bo letos dopolnila 24 let. Že v lanskoli sezoni je šestkrat osvojila točke svetovnega pokala, na začetku letošnje sezone je pokazala odlično pripravljenost. Triumf je doživela na tekmi za Zlato lisico v Kranjski Gori, ko je pri-

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 8. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.20 in 15.05 — 0.50 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
KLUB KLOBUK
SIMENON, TV naniz., 7/13
11.10 VIDEO STRANI
15.20 VIDEO STRANI
15.30 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
TEDNIK, ponovitev
18.10 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
18.10 ZGODBE O POLUHCU,
lutkovna igrice, 4/12
18.25 PASJA PRIPOVED ALI
KAKO JE BILO..., češka naniz.,
5/6
18.55 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 ZRCALO TEDNA
20.20 SKANDALI, angl. dok. serija, 3/4
21.15 POPOLNI VOHUN, angl. nadalj.,
2/7
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA:
DRAGI JOHN, amer. naniz., 3/24
SVETLOBA DNEVA, amer. film
0.40 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Maribor — 19.00 Videomeh — 19.30
Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Oči
kritike — 21.10 Koncert simfonikov
RTV Slovenija, 2. del — 22.20 SP v atle-
tiki (posnetek) — 0.20 Pred Pesmijo
Evrovizije — 0.50 Yutel

HTV 1

9.15 Poročila — 9.20 TV koledar — 9.30
Povejte, kaj naj počnem (oddaja za otro-
ke) — 10.00 Šolski program — 12.00 Po-
ročila — 12.10 Video strani — 12.20 Sa-
telitski program — 15.05 Mali trg (opera)
— 16.10 Video strani — 16.45 Poročila
— 16.50 TV koledar — 17.00 Šolski pro-
gram — 17.30 Hrvaška danes — 18.15
Povejte, kaj naj počnem (oddaja za otro-
ke) — 18.45 Polna hiša (amer. naniz.,
12/13) — 19.10 Risanka — 19.30
Dnevnik 1 — 20.00 Prvi koraki (amer.
film) — 21.45 Dnevnik — 22.05 Ekran
brez okvira — 23.35 Duoptrija (zabavno-
glasbena oddaja) — 0.25 Poročila

SOBOTA, 9. III.

SLOVENIJA 1

8.10 — 2.20 TELETEKST
8.25 VIDEO STRANI
8.35 TV MOZAIK
8.35 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 3. lekcija
9.00 RADOVEDNI TAČEK
9.10 ŠTIRIDESET ZELENIH
SLONOV (1/7)
9.30 ČEBELICA MAJA
9.55 NOVINARSKÉ ZGODBE:
ŠPORTNO POROČILO, češka
naniz.
10.05 ZGODBE O POLUHCU
10.20 ALF, amer. naniz.
10.45 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.45 PERISKOPOV RAČEK
12.25 SLOVENSKA KUHINJA
Z ANSAMBLOM BRATOV AV-
SENIK, 10/10
14.15 VIDEO STRANI
14.55 VIDEO STRANI
15.05 PLAVA TRAVA ZABORAVA,
ponovitev
15.50 ŽARIŠČE, ponovitev
16.20 SOVA, ponovitev
16.50 EP VIDEO STRANI
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 ČUDEŽ V VALBYJU, danski film
18.30 ZDAJ PA PO SLOVENSKO
18.55 ŽE VESTE?
19.05 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
19.59 UTRIP
20.20 ŽREBANJE 3 X 3
20.35 EVROPA 90, zabavnoglasbena
oddaja
20.55 SARAJEVO: IZBOR POPEVKE
JRT ZA PESEM EVROVIZIJE,
1. del
22.00 DNEVNIK 3, ŠPORT, VREME
22.15 SOVA:
NA ZDRAVJE!, amer. naniz.,
2/30
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
8/21
SOSEDA, amer. film
2.10 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

12.55 Videonoč (ponovitev) — 16.55 SP
v atletiki (prenos) — 21.00 Filmske
uspešnice: Pirati (franc. film) — 22.50
Yutel — 23.50 Satelitski programi

HTV 1

8.15 Poročila — 8.20 TV koledar — 8.30
Spored za otroke — 10.00 Izbor šolskega
programa — 11.30 Danes skupaj —
12.00 Izbrali smo za vas — 13.00 Tarzan
in njegova družica (amer. film) — 14.40
Mikser M (zabavna oddaja) — 15.15
Sedmi čut — 15.25 Ciklus kratkih filmov
B. Marjanovića — 15.40 Narodna glasba
— 16.10 TV teden — 16.25 Poročila —
16.30 TV draža — 18.00 Berači in sinovi
(TV nadalj., 8/13) — 18.55 Risana serija
— 19.30 Dnevnik 1 — 20.00 Pogovor
tedna — 20.15 Zabavna oddaja — 20.55
Sarajevo: izbor popevke JRT za Pesem
Evrovizije, 1. del — 22.00 Športna sobota
— 22.20 Dnevnik 2 — 22.40 Izbor po-
pevke JRT za Pesem Evrovizije, 2. del —
23.40 Fluid (zabavnoglasbena oddaja) —
0.25 Poročila

NEDELJA, 10. III.

SLOVENIJA 1

8.25 — 0.40 TELETEKST
8.40 VIDEO STRANI
8.50 OTROŠKA MATINEJA:
ŽIV ŽAV
PASJA PRIPOVED ALI KAKO
JE BILO..., ponovitev češke naniz.,
5/6
10.15 V ZNAMENJU ZVEZD, nemška
do. serija, 1/12
10.45 MUPPET SHOW
11.10 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAM-
BEL KRT
11.40 OBZORJE DUHA
12.05 ZNANI UMETNIKI V CIRKU-
ŠKI ARENI, 2. del
12.55 VIDEO STRANI
13.10 RETROSPEKTIVA ROLLING
STONESOV, angl. dok. film
14.40 SAGA O FORSYTHI, angl. na-
dalj., 8/26
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 CAPABLANCA, kubansko-sovjet-
ski film
18.35 DOLENJSKI SPLET, otroška
folklorna oddaja
18.50 RISANKA
19.00 TV MERNIK
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 DONATOR, nadalj. HTV, 2/3
20.55 ZDRAVO
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.55 SOVA:
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
9/21
0.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 16.55 SP v atletiki
14.00 Športno popoldne — 19.30 Dnev-
nik — 20.00 Okavango - dragulj Kalaha-
rija (angl. poljudnoznan. oddaja, 2/3) —
20.55 Kajkavske popevke — 21.45
Športni pregled — 22.15 Yutel

HTV 1

9.45 Poročila — 9.50 TV koledar —
10.00 Nedeljsko popoldne za otroke —
12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Poroči-
la — 13.05 Daktari (amer. naniz.) —
13.55 Družinska oddaja — 14.25 Nedelj-
sko popoldne — 18.45 Risana serija —
19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik 1 —
20.00 Dramski program — 20.50 Tuja
dok. serija — 21.40 Dnevnik 2 — 22.00
Glasba za lahko noč — 23.00 Športni
pregled — 23.45 Poročila

PONEDELJEK, 11. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 10.55 in 14.25 — 1.00 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 MOZAIK
10.45 VIDEO STRANI
14.40 VIDEO STRANI
14.50 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
ZDRAVO
18.30 SPORED ZA OTROKE
RADOVEDNI TAČEK
ALF
19.10 RISANKA
19.20 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 STRTA MLADOST, drama TV
NS
21.40 OSMI DAN
22.25 DNEVNIK 3
22.45 400 LET SLOVENSKE GLAS-
BE, 10. oddaja
23.35 SOVA:
AVTOŠTOPAR, amer. naniz.,
11/16
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
10/21
0.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
Ljubljana — 19.30 Dnevnik — 20.00 Ža-
rišče — 20.30 Po sledih napredka —
21.05 Sedma steza — 21.25 Rezervirano
za šanson — 21.45 Satelitski programi —
22.45 Yutel

TOREK, 12. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 12.30 in 14.10 — 24.00
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI

9.00 TV MOZAIK

9.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
10.00 ŠOLSKA TV
ZEMLEJEPISNE POSEBNOSTI,
4/14
10.50 ANGLEŠČINA - FOLLOW
ME, 5. lekcija
11.15 SEDMA STEZA
11.35 OSMI DAN
12.20 VIDEO STRANI
14.35 MOZAIK, ponovitev
ANGLEŠČINA - FOLLOW ME,
5. lekcija
15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK - ŠOLSKA TV
18.05 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 VČERAJSNJE SANJE, angl. na-
dalj., 3/7
21.00 NOVOSTI ZALOŽB
21.10 JAZZ FESTIVAL V MONTRE-
UXU, 4. oddaja
22.15 DNEVNIK 3, VREME
22.35 SOVA/FC HAGGARD, angl.
naniz., 2/7
TWIN PEAKS, amer. nadalj.,
11/21
23.50 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

16.00 Satelitski programi — 17.30 Studio
2 Koper — 19.00 Naša pesem — 19.30
Dnevnik — 20.00 Žarišče — 20.30 Žre-
banje lota — 20.35 Umetniški večer: Hol-
lywoodski uporniki (amer. dok. film) —
22.00 Yutel

SREDA, 13. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.50 in 14.35 — 0.40 TELE-
TEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
9.00 ŽIVŽAV
9.50 STRTA MLADOST, drama
TV NS
10.50 VČERAJSNJE SANJE,
angl. nadalj., 3/7
11.40 VIDEO STRANI
14.50 VIDEO STRANI
15.00 ŽARIŠČE, ponovitev
15.30 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK, ponovitev
SLOVENIJA - POČITNICE, dok.
oddaja, 1/6
17.35 SPORED ZA OTROKE IN
MLADE
19.00 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME

20.05 FILM TEDNA

38. avstrijski film
21.40 DNEVNIK 3, VREME
22.00 FLUID, 2. del zabavnoglas-
bne oddaje
22.45 SOVA:
ALF, amer. naniz. 28/39
TWIN PEAKS, amer. nadalj.
12/21
V ZNAMENJU ZVEZD, nemška
dok. serija, 2/12
0.30 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 19.25 SP v umetnostnem
drsanju
16.00 Satelitski programi — 18.30 Slo-
venci v zamejstvu — 19.00 Studio Maribor
— 19.30 Dnevnik — 20.00 Žarišče —
20.30 Opera, balet — 21.50 Mednarodno
delavsko gibanje (6/8) — 23.10 Svet po-
ročila — 23.55 Yutel

ČETRTEK, 14. III.

SLOVENIJA 1

8.35 — 11.45 in 14.35 — 23.55
TELETEKST
8.50 VIDEO STRANI
9.00 TV MOZAIK
11.35 VIDEO STRANI
14.50 VIDEO STRANI
15.00 MOZAIK, ponovitev
15.30 ŽARIŠČE, ponovitev
16.00 SOVA, ponovitev
16.55 POSLOVNE INFORMACIJE
17.00 DNEVNIK 1
17.05 MOZAIK
17.05 ŽIVAL - ČLOVEK, 3/5
17.55 POSLEDEH NAPREDKA
18.35 SPORED ZA OTROKE
IN MLADE
18.55 RISANKA
19.15 TV OKNO
19.30 DNEVNIK 2
19.55 VREME
20.05 SIMENON, TV naniz., 8/13
21.05 TEDNIK
22.10 DNEVNIK 3, VREME
22.30 SOVA:
VSE RAZEN LJUBEZNI, amer.
naniz., zadnji del
TWIN PEAKS, amer. nadalj.
13/21
23.45 VIDEO STRANI

SLOVENIJA 2

Opomba: 19.25 SP v umetnostnem
drsanju
16.00 Satelitski programi — 16.30 SP
v umetnostnem drsanju (posnetek) — 17.30
Studio Ljubljana — 19.30 Dnevnik —
20.00 Žarišče — 20.30 Zda pa po sloven-
sko, 5/10 — 20.55 Mali koncert — 21.10
Svet na zaslonu — 21.40 Komedija na
slovenskem odru: A. Brešan: Hudič na fa-
lozofski fakulteti — 23.50 Yutel

Zakaj

Zavarovalnica Novo mesto, d.d.

?

- ker je dolensko-kočevska zavarovalnica
- ker je zavarovalnica, ki živi s svojimi zavarovanci
- ker pozna potrebe svojih zavarovancev
- ker ni samo zavarovalnica, ampak je tudi drugače prisotna v tem prostoru
- ker gradi poslovanje na zaupanju
- ker razvija korektne poslovne odnose
- ker je vaša zavarovalnica

Vsem ženam čestitamo za 8. marec!

Nosiš posledice, če delaš neumnosti

Odziv na verz

Novinarji so zadnje čase vse bolj na udaru. Ob nezadovoljstvu z njihovim pisanjem se jih toži, vzame se jim akreditacija in podobno. Le redko pa se zgodi, da nezadovoljni posameznik o novinarju napiše pesmico. Nov trend pa je tak v deželi Kranjski ali predvsem trebanjski. Pesmica na moj račun, objavljena v Dolenjskem listu v Trebanjskih iverih 28. februarja letos, je vsa kor kompliment meni osebno in mojemu novinarskemu delu. To torej pomeni, da so mi prispevki v Nedeljskem dnevniku, Neodvisnem dnevniku, PIL-u, GEP-u, Dolenjskem listu in drugih časopisih brani ter odmevni, in sicer tako močno, da se mi že »hvalospeve« v verzih začelo se mi je morda nekoliko le pri mušičkah, kajti mojih sogovornikov zagotovo ni moč označiti s to besedo. Poglejmo si le nekatere izmed sogovornikov v mojih člankih, objavljenih zadnje tri mesece v Nedeljskem dnevniku. Milan Kučan, Lorje Peterle, Miša Molk, Ivan Kramberger, Jože Skočil, Franc Košir, Jelko Kacin, dr. Dušan Plut in drugi.

Kaj čudno luč pa ta iver oziroma v njej podpis »krvosei OŠ Trebnje« meče na trebanjsko osnovno šolo. Ker pesmica ni podpisana, je povsem možno, da si je nekdo šolo pač privoščil za svoje poskuse.

Kar se tiče spornega odvzema krvi v trebanjski šoli (o katerem pa v Neodvisnem dnevniku nisem pisal jaz, ampak sem temo predal našemu novinarju za področje zdravstva, Emilu Lukančiču-Moriju), pa samo to: koliko prstovoljcev bi dobili za to, nemo raziskovalno nalogo, če bi o tem predhodno obvestili starše? Kaj malo, zagotovo pa bi morali posredovati več podatkov o raziskavi in namenu, kot so jih otrokom po že opravljenem odvzemu, in to le zaradi tečnega pisana. Brez vseh papirjev, le na osebnem poznavanju pa se take stvari ne delajo! In v tem je manipulacija z otroki. Zdravstveni dom Trebnje je šolo pač »namočil« in izkoristil. Ampak tudi šola se bo morala odvaditi naivnosti. Pa še to: kot bivšemu učencu OŠ Trebnje se mi je posebej v srce usedel izrek, življenjsko navodilo moje učiteljice Tončke Grandovec: Če si upaš nekaj storiti, potem si upaj tudi priznati. Ali rečeno drugače: če delaš, ali se ti »zgodijo« neumnosti, pač moraš nositi posledice. K vsemu tu napisanemu pa sodi še iskrica, objavljena 27. februarja letos v Delu: Med človekom in muho je velika podobnost. Oba je mogoče ubiti s časopisom.

TOMAŽ BUKOVEC

Sporni zračniki

Kaj meni inšpekcija

Zaradi neodgovornega ravnanja nadzorne organa skupščine občine Sevnica, Mirka Redenška, sva se z ženo obrnili na načelnika medobčinskega inšpektorata Krško, gospoda Mikela, z zahtevkom, da prepreči ponovne napake odločitve nadzorne organa pri sanaciji zračnikov v hiši v NHM 15. Mirko Redenšek je povsem nestrokovno odločil in zračnike iz zidnih tuljav in skupin prostorov v kleti prenesel in pritično stanovanje Ivanke Ključevšek, in to po ceveh, ki niso plinotesne za dovod svežega zraka.

Vprašujem se, ali se še vedno inšpektorji bojijo izdajati odločbe, da zaščitijo ogrožene. Spominjam se, da so se inšpektorji včasih bali nastopati proti občinskim organom, ker potem niso bili ponovno izvoljeni. Vse kaže, da se na tem področju ni pod novim režimom prav nič spremenilo. Če se motim, zakaj potem tako mečkanje glede perečih zadev. Naj odgovorni in inšpektoratu odgovorijo o tem v Dolenjskem listu.

JANKO BLAS

Še o bajnih plačah v zdravstvu

Odmev na članka v DL 14. in 21. 2. o plačah nekaterih zdravnikov v ZD Sevnica

Oglašam se v tej ščemeči in štrleči storiji, morda tudi komični finančni »srhljivki«, kot njen nesojen pravičnik ali njen talec. Krizni časi in razmere preživetja s spremljajočim kolobarjenjem strasti in nespameti tako ne priznajo niti zdravstvu. Pacienti in zdravstveni delavci pa ostajajo še naprej na preizkušnji in strpni trpežnosti oz. v splošnem nezadovoljstvu. Stari samoupravni »gasilsko inkasanti dinovavski« sistem je na področju financiranja in delitve v zdravstvu še leto po svoji formalni ukinitvi (decembra 1989) bolestno opletal in brezumno rogovilil še naprej. Po svoji organiziranosti, vsebini in obsegu ter socialnih ciljih pa ostaja zdravstvo kot družbena dejavnost še naprej prekomplificiran in sploh nepregleden sistem.

Po indeksih rasti osebnih dohodkov iz leta 1988 do oktobra 1990 so OD, prejemki in zaslužki nekaterih zdravnikov v splošnih zdravstvenih domovih, zlasti v manj razvitih občinah, tudi trikrat presegli kolege iz klinik, bolnic, fakultet, dispanzerjev itd. Vse to pa ne glede na obseg in nivo opravljenega dela tako glede na enoto storitev, kakor tudi glede na enoto delovnega časa v rednem delu in izven rednega dela (dežurstvo, komisije, pogodbeno delo). Obstaja pa tudi predlog, da se izračun nadur vključi v pokojninsko zavarovanje. S tem bi se neskladnosti za intenzivnost in obseg rednega dela še nadalje bistveno povečevale. To bi povzročilo in ogrozilo tako javno zdravstvo kot socialno ogrožene, nacionalne programe. Razlika bi se še povečevala, če sistem ne bi uravnavežal javnega z zasebnim zdravstvom in kurativnega s preventivnim.

Preseneča tudi manjša občutljivost in neodvisnost posameznih zdravstvenih delavcev v luči skupne usode, ki je skoraj polovica državljanov v Sloveniji eksistencno ogroženih. Pri tem pa je tako gospodarstvo kot negospodarstvo v raz-

sulu, razvojno zamočvirjeno in še vedno, do popolne osamosvojitve, na balkansko potresnem področju. Slednje najbrž ne potrebuje nobenega komentiranja. Morda bi operacija po jugoslovansko izgledala takole: v zdravstveni ustanovi operirajo tako, da pri pacientu z bulo izrežejo pacienta, ne bulo!

Pravi čudež je, da družba daje za zdravstvo pri nas manj kot 4% bruto narodnega dohodka (medtem ko v razvitih državah do 10%), in to kljub velikim dosežkom v Sloveniji na evropski ravni. Po mojem mnenju pa je nujno potrebno odpraviti ekscese in vzpostaviti sistem, ki bo učinkovit in human. Načelo oz. praksa, da vzameš tam, kjer skoraj ni, in daš tja, kjer je več, a le za nekatere, je nevzdržno. Državljanji Slovenije morajo kot davkoplačevalci poznati usodo in koristi svojega prispevka

TEŽAVE Z DIMNIKARJI

KOČEVJE — Dimnikarsko službo v mestu Kočevje zagotovo opravlja Jože Lavrič in Adolf Jakšič. Žal bo šel slednji kmalu v pokoj. Na ostalem območju občine Kočevje dimnikarjev ni ali pa opravljajo svoje delo slabo, da občani z njihovimi storitvami niso zadovoljni. To velja še posebej za območja KS Kostel, Osilnica, Draga, Predgrad, Struge in Livold, kjer sta ali pa naj bi opravljala dimnikarske storitve dimnikarji iz sosednje Hrvaške. V občini Kočevje bi nujno potrebovali vsaj še tri dimnikarje.

RAZSTAVA V PLANIKI

NOVO MESTO — Društvo invalidov Novo mesto je te dni postavilo v sklopu praznovanja 8. marca razstavo izdelkov svojih članov. Razstava je tudi letos v izloži trgovine Planika na Glavnem trgu in to naklonjenost Planikinega osebja v novomeškem invalidskem društvu posebej pohvalijo. Med razstavljenimi izdelki pridnih rok članov društva invalidov lahko mimoidoči vidijo vezanine, pletenine, košare in podobno. Vodstvo društva bo take razstave pripravljalo tudi v bodoče in želi, da bi se člani odzvali s še več izdelki.

dr. CVETO GRADIŠAR

Prijatelji, vprašam vas: kam?

Ob tragediji v temačnem četrtkovem jutru

Svetle zamisli in velika pričakovanja in mladost. Življenje je lahko s tem ena sama melodija, veličastna in spodbudna. V tem življenju bi se dalo še kaj doseči. Res hodimo na koncerte poslušati divje bende, res žuriramo, vendar ko delamo, delamo. Delamo polni svetlih zamisli in velikih pričakovanj, in ker šele stopamo v dvajseto leto, je delo mnogih izmed nas učenje, delovni dosežek pa je zgleden učni uspeh. Generacija smo, ki pravzaprav šele začnemo živeti.

Tudi ko je eden takih koncertov, zagrebški prejšnjega dne, 7. februarja letos, še polnil uspeha in duše, smo se mi trije z Boštjanom in Albertom podali v šolo, na to naše stalno delo, s katerim rastemo in začnemo živeti. Ko smo tega dne zjutraj sedli pri Albertu v fiat, smo mislili, da se odpravljamo na čisto vsakdanjo pot v šolo. Doslej smo jo premagali že večkrat, skupaj ali vsak zase. Če ne bi bilo snega in če ne bi bilo spolzke ceste smrti in če ne bi bil Mačkovec, bi jo zmogli tudi tisto nesrečno četrtkovo jutro. Toda zla usoda je to troje združila v smrtonosno orodje in z njim usekala v naše svetle zamisli in velika pričakovanja in življenje je prenehalo biti melodija, veličastna in spodbudna. Za Boštjana je bilo tisto jutro zadnje jutro. Albert jih je preživel še nekaj, preden je umrl. Da sta Boštjan in Albert umrli, to žge duha, bolj kakor me boli zaradi enajstih zlojnih reber in omrtvih pljuč.

Enkrat potem, ko smo tistega jutra v Šmarjskih Toplicah sedli v avtomobil in sem pognal proti Novemu mestu, nas je v Mačkovcu začelo ubijati. Potlej so

in davka za zdravstvo in družbene dejavnosti. Skratka, naj bi šlo za odprt račun vložkov in rezultatov v njih. Taka je običajna praksa in logika javnega zdravstva, civilne družbe v razvitih državah, kjer javnost ima vpogled in posredno kontrolo in možnost vpliva na kreiranje sistema in spremljanja v praksi.

Vzrok, da sem odprl temo, ki je bila v časopisu objavljena in sporna, je samo pravica občana in zdravstvenega delavca, da zvejo za kompletne in kvalitetne podatke, ki so pogoj kvalitetnemu odločanju, izbiri tako v praksi kot v zakonodaji. Močno pogrešamo tudi kompetentnost, odgovornost zdravstvenih delavcev in stroke za stanje in razmere v zdravstvu. Stara praksa odgovornih, da vsi počno vse, nobeden pa nič do kraja, je nevzdržna! Posledice so razstavljene povsod, tako, da napredno nazadujemo in vzvratno prehitavamo, tudi tiste v vzhodni Evropi, ki so bili za nami.

Čakajo nas nove naloge in napore, da se uveljavijo racionalne, učinkovite sisteme zdravstvenega varstva in dejavnosti v smislu kvalitete življenja in zdravja za vse. Tudi v zdravstveni dejavnosti mora biti znan titularji in lastnik z imenom in obrazom. Opredelitev se nanaša samo na pristojnosti in odgovornosti, usodo in rezultate zdravstvenega varstva. Nujno je uveljaviti socialnoekonomsko prenovno ter zdravo civilno družbo, ki naj bo zasnovana celostno in finalno (nacionalni programi!). Nadalje kaže ustoličiti profesionalno delo oz. stroko po kriterijih razvite Evrope. V celoti kaže ovrednotiti vlogo in položaj zdravstva ne le v luči etike, ampak konkretne existencie oz. stimulacije za obseg in vsebino dela, po strokovnih načelih in doktrini. Zdravstveno varstvo ne more biti le poslušen privesek družbe, ampak predvsem aktiven udeleženec pri razvoju produktivnosti družbe, socialni varnosti ljudi, organizirano po tržnih načelih konkurence in selektivnosti. Naj bodo zadovoljni pacienti, zdravstveno varen občan ter prijaznejše okolje, mera in kompas skupne in posamične usode občana in zdravstvenega delavca. In sicer takšne usode, ki ne osvobajajo in ne ogrožajo nikogar!

dr. CVETO GRADIŠAR

α ZLATA VERIGA

alpha oglase sprejemamo na tel.: 068/28-121

MERCATOR STANDARD — Prodajna akcija je v polnem teku. Ampak še je čas vse do 16. marca. Mercator Standard je za vas pripravil bogat izbor artiklov, ki so do 40 odst. cenejši. Jajčni špageti samo po 10,60 din, kumare Eta samo po 28,90 din, mini šunka v črevu po 115,30 din, kila vakuumsko pakiranih hrenovk samo po 88,70 din, krače po 52,40 din kila. In potem še gospodinjski pripomočki: ročni električni mešalnik Gorenje samo za 789,20 din, kavni mlinček Gorenje po 399,00 din, strojček za varjenje samo 520 din. Kaj bi še naštevali. Bogata izbira, ugodne cene in vaš zvesti Mercator Standard so kot lepo spomladansko darilo.

PROTRONIX — Računalniški TEČAJI ZA OTROKE od 7. do 10. leta starosti. Vsako sredo po tri ure. 12 ur računalniškega opismenjevanja za 600 din. Vpis od 15. do 16. ure na Metliški cesti v Črnomlju. Pokličite Protronix, tel. 068/51-898.

ZAVAROVALNICA TRIGLAV NOVO MESTO — Še vedno izpolnjujejo svojo obljubo: od 15. februarja dalje dajejo 10 odst. popusta za vsa zavarovanja, ki bodo sklenjena na sedežu poslovne enote v Novem mestu. Popusti tudi v marcu. Naslov je znan: Zagrebška 2, v nekdanjem hotelu Kandija. Oglasite se pri njih in postregli vam bodo s podrobnejšimi informacijami. Delajo vsak delavnik od 7.30 do 18. ure popoldne, ob sobotah pa od 8. do 13. ure. Tel. 068/25-696, 25-602 in 25-167.

VRTNICA — Gospa SONJA ČESTITA vsem ženskam ZA DAN ŽENA. V svoji cvetličarni prodaja vseh vrst lončnice, rezano cvetje, pripravlja aranžmaje po zelo ugodnih cenah. Užitek je obiskati njeno cvetličarno. Cvetje tudi dostavlja. Straža, Ob Krki, tel. 068/84-547 ali 27-691.

LEPOTA CVETJA — Kdor da kaj nase in na svojo ljubo ženo, dekle, mamo, sestro ali ljubico, se bo v teh dneh zagotovo oglašil v cvetličarni. V IKEBANI (tel. 068/57-184) na Otoku v Gradcu in v CVETLIČARNI (tel. 068/59-001) na Mestnem trgu 1 v Metliki vas čakajo ves marec. Holandska zveza.

METRO — Pomlad trka na duri. Čas pospravljanja in zalivanja domov. Barve in laki, za les, kovino in za steno, vseh vrst. Presenetljivo KONKURENČNE CENE v METROJU, v Krškem, na Erijevci 1a, tel. 0608/31-084.

SAT TV — Svet na zaslonu. Dobava in montaža satelitskih in klasičnih ANTEN. 16 programov. Pokličite ROBERT ELEKTRONIK, tel. 068/22-090.

SADJARJI IN VINOGRADNIKI

PRIMEX iz Nove Gorice in **INTERMARC** iz Novega mesta organizirata **PREDSTAVITEV** sadjarskega rezalnega pnevmatskega orodja firme **CAMPAGNOLA**. Predstavili vam bodo tudi vse druge sadjarske in vinogradniške pripomočke ter orodja iz svojega proizvodnega programa. **PREDSTAVITVE** bodo v petek, 8. marca:

SEVNICA, v nasadu Mercator Sevnica na Impoljci ob 10. uri
METLIKA, v Draščih v nasadu Stariha ob 15. uri
PREDSTAVITEV bo v soboto, 9. marca:
NOVO MESTO, na Trški gori v Krkinih vinogradih pri Krkinem hramu ob 10. uri.

»SEME« — Najbolj popolna izbira SEMEN. Prodajalna na novomeški tržnici, Prešernov trg 16. SEMENSKA koruza po 79 din kila, SEME za krmno peso brigadir pol kile samo za 65 din, mamut, blanka in drugo. Vsa vrtna SEMENA po 10 din. Vseh vrst orodje, pribor, gnojila in škropiva za SADOVNJAK, VINOGRAD, KMETIJO in VRT. Vsak dan od 7. do 18. ure, sobota od 7. do 12. ure. Tel. 068/22-283.

UGODNO — PC AT 286 z 2 MB RAM se dobi za 2.200 DEM. Tel. 068/23-122.

SMER — Podjetje za MEDNARODNI TRANSPORT. To se sliši dobro. Še bolje: k sodelovanju vabijo zasebna podjetja in prevoznike za prevoz blaga v mednarodnem transportu. Če imate tovornjak in želite sodelovati, potem se OGLASITE v podjetje: SMER, Novo mesto, C. herojev 48, ali na tel. 068/28-195 in 28-196.

DOLENJSKI LIST

— oglase
— razpise
— licitacije

sprejemamo tudi po telefaxu

068/24-898

terme čatež

POSLOVNI PROSTORI

Izkoristite ugodno priložnost in pridobite lokal v turističnem kompleksu TERME ČATEŽ. V okviru razvojnih načrtov vam nudimo možnost najema poslovnih prostorov. Želimo popestriti ponudbo. Nudimo možnost najema lokalov za specializirane trgovske in poslovne dejavnosti (frizerski salon, turistična agencija, »rent a car«, krzno, obutev, filigran, zlatarna, domača lekarna in drugo). Velikost poslovnih prostorov je 20 m² in več. Pri najemu bodo imeli prednost interesi, ki bodo z nakupom delnic istočasno postali delničarji družbe. Ponudbe zbiraemo do 20. marca 1991. Podrobne informacije dobite na sedežu družbe.

TERME ČATEŽ d.d.
tel. 0608/62-110, telex 35795, telefax 0608/62-721

KOMUNALA

Novo mesto, p.o.
Cesta kom. Staneta 2
68000 Novo mesto

PONOVNO OBJAVLJA

prosti delovni mesti s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

1. VODJE RAZVOJNO KOMERCIALNEGA SEKTORJA

- visoka ali višja izobrazba ekonomske, komunalne ali gradbene smeri
- 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj

2. VODJE FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA

- visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
- 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo svoje vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh od dneva objave na naslov podjetja z oznako »za direktorja«.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

KOMUNALA
Metlika

Cesta XV. brigade 2
68330 Metlika

RAZPISUJE

prosta dela in naloge

individualnega poslovnega organa, direktorja podjetja

Kandidat za direktorja mora izpolnjevati poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, še naslednje pogoje:

- da ima izobrazbo ustrezne smeri, višjo ali srednjo
- da ima 5 let izkušenj v stroki, od tega vsaj 3 leta na vodilnih delovnih mestih
- da ima sposobnost za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanje zaposlitve.

Kandidati naj pošljejo prijave in dokazila o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi razpisa razpisni komisiji. O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po končanem zbiranju vlog.

zavarovalnica triglav d.d.

poslovna enota Novo mesto

Vozniki, pri registraciji svojih avtomobilov zahtevajte zavarovalno polico TRIGLAVA, ki vam s svojo mrežo po Sloveniji, Hrvaški in mednarodnimi pogodbami zagotavlja hitro in kvalitetno rešeno škodo. Prednost zavarovancev Triglava je reševanje škodnih primerov v Novem mestu. Dobri vozniki, TRIGLAV vam priznava vse do sedaj pridobljene popuste; vsem, ki bodo prišli skleniti zavarovanje na sedež Poslovne enote na Zagrebško 2, v bivši hotel Kandija, pa še dodaten 10-odst. popust.

DRUŽBENO PODJETJE

GOSTINSTVO BELA KRAJINA p.o.

Delavski svet podjetja
GOSTINSTVO BELA KRAJINA ČRNOMELJ
Kolodvorska 62 (tel. 51-035)

je sklenil oddati v najem družbenemu ali privatnemu sektorju

gostinski objekt —
restavracijo GRAD — ČRNOMELJ

Kapaciteta: restavracija — 40 sedežev, vrt — 60 sedežev, disko — 80 sedežev, snack-bar in kuhinja za 300 obrokov dnevno

Rok ponudbe je 8 dni po objavi.
Prednost imajo zaposleni v podjetju.

ljubljska banka

Dolenjska banka d. d.
Novo mesto

objavlja

JAVNO LICITACIJO

odpisanih osnovnih sredstev in osnovnih sredstev izven uporabe. Odprodati želimo več miz, stolov, omar, pultov, računskih in knjižnih strojev ter drugo pisarniško opremo. Prodaja bo v petek, 8. marca, ob 15. uri v prostorih poslovne stavbe na Trdinovi 2 v Novem mestu. Ogled opreme je možen dve uri pred pričetkom prodaje. Kupljeno opremo je potrebno takoj plačati in prevzeti. Pred začetkom prodaje morajo kupci položiti 10-odstotno kavcijo. Davčne obveznosti poravnava kupec.

GAMA

KOLESARJI, BLIŽA SE VAŠA SEZONA!!

Velika izbira italijanskih koles
mautain bike, city bike v moški
ali ženski izvedbi,
clasic bike, BMX.

Vseh velikosti za kolesarje
od starosti 1 do 99 let.

Cene že od 2.503,80 din naprej!

Paleta modnih barv!

Obiščite nas v:
GAMA CENTER LJUBLJANA, Titova 64
TEL. 061/326-685, FAX. 061/301-717
GAMA CENTER BREŽICE, Brežina 25a
TEL. 0608/62-336, FAX. 0608/62-976

KMETIJSKA PROIZVODNJA IN TRGOVSKO PODJETJE »BREZA«

Bučka 5/a
68275 ŠKOCJAN

razpisuje skladno s statutom in pravilnikom o notranji organizaciji naslednja prosta delovna mesta:

1. KOMERCIALISTA SAMOSTOJNEGA

2. RAČUNOVODJE

Pogoji pod 1:
— visoka ali višja izobrazba ekonomske ali druge ustrezne smeri
— najmanj 5 let ustreznih izkušenj na komercialnem področju
— aktivno znanje tujega jezika
— organizacijsko-vodstvene sposobnosti za uspešno vodenje svojega področja in raziskava tržišča.

Pogoji pod 2:
— visoka ali višja izobrazba ekonomske oziroma druge ustrezne smeri
— najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj na področju finančnega poslovanja
— organizacijsko-vodstvene sposobnosti za uspešno vodenje svojega področja
— pasivno znanje tujega jezika

Kandidati bodo sprejeti za nedoločen čas, s polnim delovnim časom. Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh na naslov: BREZA, d.o.o., Bučka 5/a, 68275 Škocjan.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 15 dni.

KRKA, tovarna zdravil, p.o.
Novo mesto

ODDAJA V NAJEM

1. **gostinski lokal — diskoteko Otočec**
2. **gostinski lokal — bife Otočec (ob magistralni cesti)**
3. **prostor za opravljanje medicinske kozmetike v Zdravilišču Šmarješke Toplice**

Lokala pod št. 1 in 2 sta opremljena in bosta oddana v najem z gostinsko opremo brez drobnega inventarja. Diskoteka bo oddana v najem v celoti, vključno z gostinskim delom, s tem da najemnik namesti lastno opremo za izvajanje glasbenega in svetlobnega programa.

Od interesentov pričakujemo, da ohranijo dosedanje namembnost prostorov, da prevzamejo v lokalih zaposlene delavce in da izpolnjujejo pogoje za opravljanje posameznih dejavnosti. Izbor med ponudniki bo opravljen glede na predstavljen program in višino ponujene najemnine, pri čemer bodo imeli prednost delavci KRKE, Zdravilišča. Poslovno sodelovanje bo sklenjeno za dobo petih let.

Podrobnejše informacije lahko dobite v vodstvu KRKE — Zdravilišča, tel. 068/22-436 in 22-330.

Vaše vloge z ustreznimi dokazili in s programom pričakujemo v 8 dneh po objavi na naslov KRKA — Zdravilišča, Germova 3, Novo mesto. Vloge naj bodo v zaprtih kuvertah s pripisom »najem lokala«. O izbiri boste obveščeni v 15 dneh po poteku roka za objavo.

ZAHVALA

*Ne jokajte ob mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite,
spomnite se, kako trpela sem,
in večni mir mi zaželite.*

Zapustila nas je draga mama

AMALIJA RAPUŠ

iz Česenc 20 pri Mirni Peči

Iskrena hvala sorodnikom, vaščanom in prijateljem za vso pomoč in pozornost, ki ste jo izkazali v času njene bolezni in v dneh žalosti. Zahvaljujemo se zdravstvenemu osebju kirurškega oddelka Splošne bolnice v Novem mestu, patronažni sestri Slavki in gospodu proštu Lapu za pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in se poslovili od naše mame.

Vsi njeni

Česence, 26.2.1991

V SPOMIN

*Žalost, solza, te zbudila ni,
tiha, nema je gomila,
kjer počivaš mirno ti.*

7. marca minevajo štiri leta, odkar si tiho odšel od nas

OTO VERBIČ

Grob tvoj so naša srečanja s teboj. Ostali sami smo, a kljub temu s teboj. Oto, mi, ki smo te imeli radi. Hvala vsem, ki stojite pri njegovem grobu, in za vsako lepo in pošteno misel.

Mama

Mokronog, 7. marca 1991

Slovenija

Moja dežela.

Ugodno prodamo tovorni avto
TAM 5500 — kasonar, letnik
1972, dobro ohranjen.

BREZA, d.o.o., Bučka 5a,
(068) 76-078 od 7. do 15.
ure

Kupimo karoserijo furgon za
IMV kombi 2200 z nadgradnjo.

BREZA, d.o.o., Bučka 5a
Škocjan
(068) 76-078 od 7. do 15.
ure

OBVESTILO O POVEČANJU STANARIN IN NAJEMNIN V OBČINI NOVO MESTO

Vse imetnike stanovanjske pravice za družbenonajemna stanovanja in najemnike poslovnih prostorov obveščamo o povečanju stanarin in najemnin, in sicer:

stanarine s 1. 3. 1991 za 39%
najemnine s 1. 3. 1991 za 62%.

Odredba o povečanju stanarin bo objavljena v Skupščinskem Dolenjskem listu.

Republika Slovenija
OBČINA NOVO MESTO
SEKRETARIAT ZA VARSTVO OKOLJA
IN UREJANJE PROSTORA

ZAHVALA

Nenadoma nas je v 77. letu zapustila naša draga mama, babica, sestra in teta

FRANČIŠKA JUNKAR

roj. Zagorc

iz Ržišč pri Kostanjevici

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za vso pomoč v težkih trenutkih, za darovano cvetje, sveče in izrečeno sožalje. Hvala vsem, ki ste pokojno v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno pa se zahvaljujemo zdravniškemu osebju ZD Kostanjevica, ZB NOV, Novolesu Lipa ter g. župniku za lepo opravljen obred in obisk na domu. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njeni

V SPOMIN

*Spet bo prišla pomlad,
ko vse bo zacvetelo,
a tebe, Milena, več ne bo med nami,
saj življenje mnogo prezgodaj ti je ovenelo.*

6. marca je minilo leto, odkar nas je tragično za vedno zapustila naša draga komaj 16-letna hčerka

MILENA GRMŠEK

Sotelsko 8, Krško

V tihi bolečini se zahvaljujemo vsem, ki obiskujete njen grob, polagate nanj cvetje, prižigate sveče in se je spominjate kako drugače.

Žalujoci vsi njeni najdražji

ZAHVALA

*Ko pride grenka smrt,
moj hramček bo zaprt.*

V 53. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stric, tast in deda

VINKO VIDMAR

Pod vinogradi 5, Straža

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, sočustvovali z nami, darovali vence, cvetje, sveče in denarno pomoč ter spremili pokojnega na zadnji poti. Iskrena hvala gospej Senica, družini Avsenik, zdravstvenemu osebju Straža, kolektivu Novolesa TVP, TSP, Novoteks-konfekcije ter njegovim sodelavcem. Zahvaljujemo se tudi g. župniku za lepo opravljen obred, godbenikom in govornikom.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

*Niti zbogom nisi rekla
niti roke nam podala,
smrti te vzela je prerano,
v srcih naših boš ostala.*

*Ljubila svojo si družino,
ljubila zemljo si in dom,
ostala grenka nam je bolečina,
ko odšla si v večni dom.*

Mnogo prezgodaj in po dolgotrajni bolezni nas je v 26. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, hčerka, sestra in snaha

VALERIJA ŠALIKA

rojena REŽONJA

iz Mlake 8 pri Kočevju

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in vsem, ki ste jo imeli radi in jo v tako velikem številu pospremili na prerani zadnji poti ter ji poslednji dom zasuli s cvetjem. Posebna hvala osebju ZD Kočevje, PTT Kočevje, Melamin, Avtu Kočevje in ITPP Ribnica. Iskrena hvala velja tudi govornikom za besede slovesa in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Iskrena hvala tudi pevcem in pihalni godbi. Vsem, ki ste jo v življenju imeli radi in jo spoštovali, iskrena hvala.

Žalujoci: mož Marjan, sin Zoran, hči Lea, mama, ata, brata Stane in Franc, sestre Marinka in Bernarda z družinami, družina Šalika in ostalo sorodstvo

V SPOMIN

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
a ostala je tišina, ki močno boli.

na dragega moža in očeta

JANEZA MIHALIČA

z Rateža 44

10. marca bo minilo leto dni, odkar te ni več med nami. Hvala vsem, ki se ga še spominjate in obiskujete njegov grob.

Vsi njegovi

V SPOMIN

Pomlad na vrt bo tvoj prišla
in čakala, da prideš ti.
Sedla bo na rožna tla
in zajokala, ker te ni.

na našega dragega moža, očeta in dedka

FRANCA ŠKOFA

iz Novega mesta

8. marca bo minilo žalostno leto, odkar si nas zapustil. Velika je praznina, ki je nastala za tabo, ko si odšel, in zelo te pogrešamo. Hvala vsem, ki ga skupaj z nami ohranjate v spominu.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Trpljenje si prestal,
zdaj boš v grobu mirno spal.

Po težki, kratki in hudi bolezni nas je v 30. letu zapustil dragi mož, očka, sin, brat, stric in svak

JOŽE MUHIČ

Jurna vas 24

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, pokojniku darovali vence in cvetje in se v tako velikem številu poslovili od njega. Posebno se zahvaljujemo g. župniku za lepo opravljen obred, govorniku za poslovlilne besede, kolektivom SSGT gostišče na trgu, Elektrotehna, TOB, IMV Adrija Novo mesto. Iskrena hvala osebju nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto, nevrokirurškemu oddelku UKC in onkološkemu oddelku Ljubljana.

Žalujoci: vsi njegovi

TRENUTEK ODLOČITVE

POCENI NAKUP BARVNIH BETONSKIH STREŠNIKOV

V PRODAJI SO OMEJENE KOLIČINE
pod posebno ugodnimi pogoji do
vključno 30. marca

— **10% POPUST**
ZA PLAČILO DO 30 DNI

— brezplačen prevoz za nakup
nad 1000 kosov

— kredit 1+5 obrokov

ZA ČLANE STANOVANJSKIH ZADRUG
IN KMETIJSKE KOOPERANTE

VSE INFORMACIJE IN NAROČILA:

Dobruška vas, 68275 Škocjan pri Novem mestu, ☎ 068/76-230, 76-502, 76-102, fax: 068/76-290

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta,
tasta in starega očeta

BOŽIDARJA KRAMARIČA- DARETA

iz ČRNOMLJA

se iskreno zahvaljujemo osebju Internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto. Posebno zahvalo dolgujemo dr. Furlanovi za vso skrb med njegovo boleznijo. Prisrčna hvala vsem sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste z nami sočustvovali, nam izrekli pisna in ustna sožalja, podarili cvetje in ga pospremili na njegovi zadnji poti. Sosedama Vardjanovi in Šnelerjevi se najlepše zahvaljujemo za nesebično pomoč v težkih trenutkih. Naša iskrena zahvala velja Nogometnemu klubu Bela krajina za pomoč pri organizaciji pogreba. Zahvaljujemo se ZZB NOV Črnomelj, SDK Novo mesto in ekspozituri Črnomelj, OŠ Milka Šobar-Nataša, Revov SCP Novo mesto. Iskrena hvala godbi na pihala, pevskemu zboru društva upokoencev ter govornikom za tople besede slovesa. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena in globoka zahvala.

Žalujoci: vsi njegovi

V SPOMIN

5. marca je minilo 10 let, odkar nas je zapustil
dragi mož, oče in stari oče

PETER ŠMALCELJ

iz Dragatuša

9. marca pa bo minilo leto žalosti, odkar nas
je zapustila draga mamica, hčerka, sestra in teta

MIMICA KLOPČIČ

rojena Šmalcelj

Hvala vsem, ki ju ohranjate v lepem spominu.

Vsi njuni

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekla,
niti roke nam podala,
smrt te vzela je prerano
v srcih naših boš ostala.

Delo, trud in trpljenje,
to bilo, mama, tvoje je
življenje.

Nenadoma in mnogo prezgodaj nas je v 66. letu starosti zapustila naša draga žena, mama, stara mama, tašča, sestra in teta

AMALIJA GORENC

iz Česnjekva št. 16
pri Trebnjem

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, sosedom, posebno družini Greznik, Tomšič, Lokar in Bobnar, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli ustna in pisna sožalja, darovali toliko lepega cvetja, sveče, sv. maše in nudili denarno pomoč in se v tako velikem številu poslovili od pokojne. Enaka zahvala kolektivu Temeljnega sodišča Novo mesto za izrečeno sožalje in podarjen venec in obisk na pogrebu. Zahvaljujemo se g. kaplanu za lepo opravljen obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Po težki in dolgotrajni bolezni je v 75. letu starosti prenehalo biti plemenito in dobro
srce naše drage sorodnice, družbenopolitične delavke in prijateljice

ENICE ŠKOF

Zahvaljujemo se nevrološkemu oddelku Splošne bolnišnice v Novem mestu in Zdravstvenemu domu Črnomelj za zdravniško pomoč. Posebno zahvalo smo dolžni Domu starejših občanov Črnomelj za njeno dolgotrajno nego ter organizaciji Zveze borcev NOV Črnomelj za vso izkazano pomoč v času njene bolezni in smrti. Zahvaljujemo se tudi vsem borcem, aktivistom, občanom in prijateljem, ki so ji v njeni bolezni stali ob strani, in vsem tistim, ki so darovali cvetje in se tako množično poslovili od nje na pokopališču v Črnomlju in v Rosalnicah pri Metliki. Hvala pevskemu zboru in godbi ter vsem govornikom, ki so s tako toplimi besedami opisali njeno tmovo življenjsko pot — pot, ki je bila eno samo dajanje sočloveku.

Slava njenemu spominu!

Vsi njeni

ZAHVALA

Ljubil si svojo domovino,
ljubil si svoj rojstni kraj in dom,
ostala nam je grenka bolečina,
ko odšel si v večni dom.

Zahrbtna bolezen nam je nepričakovano in mnogo prezgodaj, v 45. letu starosti, izrgala iz naše sredine dragega sina, brata in strica

PETRA BARIČA

s Sinjega Vrha 23

Najlepše se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam v hudih trenutkih pomagali in z nami sočustvovali, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Prisrčna zahvala tudi GD Sinji Vrh za organizacijo pogreba, govornikom za ganljive besede pred domačo hišo in pri odprtem grobu in g. župniku za lepo opravljen obred. Zahvala tudi DO Integral Črnomelj, Iskri Semič, Mladinskemu prehodnemu domu Ljubljana, kakor tudi »FIRMI HAAS« in pokojnikovim prijateljem iz Nemčije.

Žalujoci: mama Kristina, brata Ivan in Vinko, sestre Štefka in Marija z družinami in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Kamorkoli greš,
vedno in povsod srečaš Boga.
Bog je tisto, kar je pred nami.
In jaz sem to dosegla. (Andre Gide)

Po težki bolezni nas je v 61. letu zapustila naša draga sestra in teta

LOJZKA MAKŠE

z Dol. Dobrave 9 pri Trebnjem

Ob boleči izgubi naša iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom, dobrim prijateljem, nekdanjim sodelavcem in znancem za obiske na domu v času bolezni ter za tako številno spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi za podarjene vence sosedom in sodelavcem. Najlepša hvala tudi dr. Humarju za obiske na domu, prečastiti duhovščini za lepo opravljen obred, govornikom in pevcem za zapete žalostinke. Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: bratje Lojze, Tone in Jože, sestre Justi, Ančka, Ivanka in Vida z družinami

tedenski koledar

Četrtek, 7. marca — Tomaž Petek, 8. marca — Dan žena
Sobota, 9. marca — Frančiška Nedelja, 10. marca — Milan Ponedeljek, 11. marca — Kristof Torek, 12. marca — Doroteja Sreda, 13. marca — Kristina

LUNINE MENE

8. marca ob 11.32 — zadnji krajec

kino

BREŽICE: 8. in 9. 3. (ob 20. uri) ameriški erotični film Nebeške lisice. 10. 3. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film Ameriška Ninja 4. 12. 3. (ob 20. uri) ameriški triler Sodniki mimo zakona.

KRSKO: 7. 3. (ob 20. uri) angleška komedija Nore zgodbe barona Münchhausna. 8. 3. (ob 19. uri) Mestno gleda-

lišče ljubljansko: Ta veseli dan ali Matiček se ženi. 10. 3. (ob 18. uri) ameriški akcijski film Dick Tracy. 12. 3. (ob 20. uri) ameriška melodrama Jeklene mag-nolije.

KRMELJ: 9. 3. ameriški akcijski film Nad zakonom.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 7. in 8. 3. (ob 18. in 20.15) ter 9. in 10. 3. (ob 20. uri) ameriški triler Nedokazana krivda. 9. in 10. (ob 18. uri) ter 11. 3. (ob 18. in 20. uri) premiera ameriške kriminalne komedije Rock and roll detektiv. 12. 3. (ob 16. uri) lutkovna predstava Janko in Metka. 12. (ob 18. in 20. uri) ter 13. 3. (ob 20. uri) ameriška drama Ženska — vrag. 13. 3. (ob 17. uri) Marlizz schow.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 8. do 10. 3. (ob 19. uri) ameriški film Lov na njinje. Od 11. do 13. 3. (ob 19. uri) angleški film Obramba sistema.

SEVNICA: 8. in 10. 3. ameriški akcijski film Nad zakonom. 11. in 12. 3. ameriška risanka Čarovnikov klubok.

kupim

VIKEND ali stanovanje v bližini Šmarjških Toplic kupim. Informacije na 21-294. 1526
MANJŠE STANOVANJE v Novem mestu kupim. (068)23-966. 1560

motorna vozila

R 11 GTD, letnik 1985, ter usnjeno sedežno garnituro »SKAND«, prodam. Soster, Muhaber 45, (068)24-621.
JUGO 45, letnik 1989 (april), prva lastnina, 14.000 km, prodam. (068) 27-445.

128, letnik 1987, prevoženih 36.000 km, prodam. (068) 26-517, po 19. uri.
126 P, letnik 1985, dobro ohranjen, prodam. (068) 23-585

R 4 GTL, december 1988, prodam. Dušan Plut, Zagrebška 12, Novo mesto, (068) 27-348. 1469

JUGO 45 E, letnik 1987, prodam. Bartolj, Vrh 7, Šentrupert. 1470
JUGO 55 AX, letnik 1988, ugodno prodam. (0608)69-649. 1471

R 11 GTL, odlično ohranjen, prodam. (068) 73-079. 1480
OPEL KORZA SVING, letnik 1989, ugodno prodam. Milan Matič, Pod smreko 7, Črnomelj, (068) 51-687. 1491

Z 101, letnik 1976, prodam. (068) 65-681. 1493

JAVO 350, staro dve leti, 1.100 km, kovinsko rdeče barve, prodam. (0608) 69-428. 1494

Z 101 CONFORT, letnik 1982, ugodno prodam. (0608)81-345. 1496

PRODAM R 4 GTL, letnik 88. Informacije na (068)23-585.

NISSAN SUNNY 1,6 SLX, letnik 1987, in ford eskort, starejši letnik, prodam. Nad mlino 57, Novo mesto. 1497

Z 101, letnik 1989, prodam za 6500 DEM. Rifelj, Ždinja vas 49 (pri gostilni Pugalj), Otočec. 1498

Z 128, letnik 1987, in BT 50, letnik 1987, prodam. Smrekar, Zbure 41, Šmarješke Toplice. 1502

JUGO 45, letnik 1986, registriran do februarja 1992, prodam. Pajk, Gorenja vas 23, Šmarješke Toplice. 1503

JUGO KORAL 45, star tri mesece, registriran do 16. januarja 1992, ugodno prodam. Informacije na (0608)33-322, vsak dan po 16. uri. 1504

R 4 GTL, letnik 1989, ugodno prodam za 7200 DEM. (068) 73-720, popoldne. Vinko Šušterič, Šmarjeta 11 b. 1506

FIAT UNO 45 S, letnik 1986, ugodno prodam. (068) 22-861. 1508

GOLF, letnik 1981, prodam. Slavko Novak, Orehoviča 16, Šentjernej. 1509

GOLF DIESEL, rdeč, star 26 mesecev, prodam. Možna menjava za R 4 GTL, do 3 let. Rudman, Gor. Družinska vas 43 d, pri snack baru, Šmarješke Toplice. 1510

Z 128, letnik 1987, prodam ali menjam za cenejši avto. (068) 22-907. 1512

JUGO 45, letnik 1987, ugodno prodam. (068) 73-041. 1514

OPEL KADET 1200, prva registracija 1976, stalno garažiran in zelo dobro ohranjen, prodam. (068)22-398, po 16. uri. 1516

FORD SIERRA 1,6 prodam. V račun vzamem R 4. Cena ugodna. (068) 50-123. 1517

JUGO 45, letnik 1989, registriran do marca 1992, rdeče barve, 21.000 km, prodam. (068) 22-979, 43-794. 1520

Z 101, letnik junij 1987, prodam. (068) 21-356, dopoldne, 25-800, popoldne, Adamlje, Stopiče 93. 1523

ARO, letnik 1989, prodam. Informacije na (068) 23-918. 1527

R 18 TL, registriran do februarja 1992, prodam. Informacije v petek in soboto na (068) 21-971. 1529

JUGO 45, bele barve, letnik 1988, garažiran, prodam. (068) 43-505, Božo Rkman, Stranska vas 59, Novo mesto. 1530

Z 126 P, letnik 1988/11, prodam. Jože Pavlin, Ratež 22, Brusnice. 1532

Z 128, letnik 1989, prodam. Pogačič, Nad Krko 8, Otočec. 1533

R 5 CAMPUS, star eno leto, rdeče barve, ugodno prodam. (068)25-780. 1535

ZASTAVO 101 confort, LETNIK 1982, PRODAM. (068)26-322. 1536

GOLF DIESEL, 4 vrata, dodatno opremljen, svetlo rdeče barve, letnik oktober 1988, prodam. (068)22-348. 1537

Z 128, letnik 1987, prodam. (068) 27-946, Barborič, Slavka Gruma 62, Novo mesto. 1539

TOVORNJAK za prevoz čebel (TAM 5500), registriran, prodam ali menjam za gradbeni material. (068)28-055. 1540

Z 101 GTL, letnik 1986, prodam. Jože Gazdova, Paderšičeva 17, Novo mesto. 1543

Z 101 GTL, letnik 1987, prodam. (068) 42-190. 1544

MOTOR M 15, star dve leti in pol, zelo dobro ohranjen, prodam ali menjam za žrebe, kobilice. Zamenjava je možna tudi v kakšni drugi obliki. Martin Perc, Dolnji Suhor 13, 68343 Dragatuš, (068)57-430. 1546

LADO, letnik 1978, registrirano, motorno žago Husquarna, motorno nahrbtno škroplilnico, stroj za izdelavo strešne opeke, prodam. Cesar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 1552

JUGO KORAL 55, letnik 1989, registriran do marca 1992, prodam. Jože Gril, Dobindol 3, Uršna sela. 1554

OPEL KADET 16 D, letnik 1985, kovinske barve, originalna dodatna oprema, prodam. (068) 20-228. 1556

ZASTAVO 128, letnik 1989, prodam. (068) 73-022. 1557

RENAULT 9 GT, diesel, letnik 1988, prevoženih 37.000 km, rdeč, dodatno opremljen, prodam. (068) 86-107, popoldne. 1558

Z 101, letnik 1984, 48.000 km, dvojna vrata, prodam. (068) 21-602. 1559

JUGO 45, letnik 1989, poceni prodam. (068) 43-675. 1561

JUGO 60, letnik 1989, audi 80, letnik 1980, Z 750, letnik 1981, traktor Deutz, 70 KS, prodam. (0608)34-947. 1562

OPEL VEKTRA, nov, še ne ocarinjen, prodam. (0608)75-664. 1563

GOLF JGL, letnik 1982, in nov motor ATX, ugodno prodam. (068) 42-929. 1564

Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Špec, Stavača vas 5, Dvor. 1566

R 5 KAMPUS DIESEL, nov, še ne registriran, ugodno prodam. Jože Gramc, Podbočje 97, Podbočje. 1567

126 PGL, marec 1988, prodam. (0608)34-628, po 16. uri. 1569

VISO 11 RE, letnik 1985, 90.000 km, prodam za 6.500 DEM. (068) 44-208, popoldne. 1570

126 P, letnik 1988, ugodno prodam. Dušana Hočevar, Pod Trško goro 101, Novo mesto. 1571

Z 101, letnik 1986, prodam. (068) 26-639. 1572

DVA NOVA MOTORJA za R 4 GTL prodam. Cena po dogovoru. (068) 87-388. 1574

JUGO KORAL 45, julij 1989, dodatno opremljen, ugodno prodam. Cena po dogovoru. (068) 73-203. 1575

Z 128, letnik 1987, prevoženih 32000 km, ugodno prodam. (068) 52-098. 1576

JUGO 45 A, letnik 1987, prevoženih 38000 km, prodam. Goran Kulovec, Gaj 15, Straža, (068) 84-702. 1580

JUGO KORAL 45, nov, ugodno prodam. (068) 22-283, dopoldne. 1581

IMV KOMBI MARCEDES, s kaskonom, 2200 diesel, in Z 750, letnik 1980, prodam. (068) 86-181. 1582

JUGO 55, letnik 1989, in golf JXD, letnik 1989, prodam. (068)44-784. 1583

Z 101, letnik 1986, prodam. Anton Redek, Vina Gorica 11, Trebnje, (068)44-270. 1584

BMW 316, letnik 1984, ugodno prodam. (068) 76-362. 1585

GOLF DIESEL, 8/84, in R 4, 5/89, prodam. Mokro Polje 1, Šentjernej. 1586

Z 750 LE, september 1984, ohranjeno, prodam. Becele, Črmošnjice 60, Stopiče. 1587

R 4 GTL, letnik 1989, prodam. (068) 28-320. 1589

Z 101, letnik 1981, ugodno prodam. Raka 84 (Vinji Vrh). 1590

Z 101, letnik 1983, zelo dobro ohranjeno, prodam. Cena po dogovoru. Robert Flander, Podhosta 5, Dolenjske Toplice. 1591

JUGO 45, KOT NOV, 10/89, PRODAM. (068)23-380. 1592

MERCEDES 200 D, oktober 1982, lepo ohranjen, prodam. (0608)61-138. 1593

R 4, star eno leto, prodam za 7.600 DEM. (068) 25-340. 1595

MOTOR BT 50, nov, ugodno prodam. (068) 65-178. 1596

ZASTAVO 750, letnik 1984, prodam. (068)27-047. 1597

R 4 GTL, 11/88, ugodno prodam. (068) 84-772. 1598

JUGO 45, letnik 1989, ugodno prodam. (068) 28-714. 1600

Z 101, 1988, prodam. Radež, V Brezov log 15, Novo mesto. 1601

Z 750, letnik 1976, prodam ali menjam za videokorder. (068)45-279. 1602

126 PGL, golf diesel in R 5 campus prodam. (068) 24-943. 1604

Z 101, letnik 1986, prodam. (068) 28-468. 1605

REGATO 100 S, letnik december 1986, prodam za 13000 DEM. Avto je garažiran, ohranjen. (068) 27-986, od 17. do 20. ure. 1606

GOLF DIESEL, letnik 1986, moder, dobro ohranjen, prodam za 13.500. (068) 23-107. 1609

126 P, prevoženih 15000 km, star 20 mesecev, prodam. (068) 25-440. 1610

BULDOŽER 510 z riperjem in mercedes 11—13, letnik 1987, s hidravličnim volanom, aluminijasti kason 6,20 x 2,40, prodam. Alojz Globevnik, Gomila 24, Šentjernej. 1612

R 4 TL, letnik 1984, karamboliran, prodam. (068) 46-673. 1613

ZASTAVO 750, letnik 1984, v dobrem stanju, prodam. (0608)34-986. 1614

JUGO KORAL 45, 7/88, ugodno prodam. Krevs, Marof 16, Mirna Peč. 1616

TOYOTO COROLLO lift bock, letnik 1988, dobro ohranjeno, živo rdeče barve, prodam. (068) 23-540 ali 22-451. 1617

GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. (068) 25-589. 1618

Z 101, letnik 1984, prodam. (068) 24-992, po 18. uri. 1619

R 4 GTL, 25000 km, prodam. (068) 27-060, po 16. uri. 1620

R 18, dobro ohranjen, prodam. (068) 20-229, v četrtek in petek popoldne. 1622

R 4 GTL, letnik 1984, prodam ali menjam za lado 1300 S. (068) 76-220. 1625

JUGO KORAL 45, rdeč, 7/89, 9000 km. Ravbar, (068) 65-247. 1626

LADO RIVO 1300, letnik 1989, garažirano, registrirano do januarja 1992, ugodno prodam. (068) 58-185, dopoldne, in 58-230, popoldne. 1628

R 4, letnik 1982, dobro ohranjen, prodam. (068) 52-798. 1631

JUGO KORAL 55, letnik 1989/7, dobro ohranjen, prevoženih 19000 km, prodam. Sandi Palič, Pod smreko 4, Črnomelj, (068)51-159. 1632

TOMOS 14 M s čeladjo AGV, letnik 1987, malo vožen, prodam. Cena po dogovoru. Milčinočič, Roje 1, Mirna. 1639

Z 750, letnik 1985, prodam. (068) 52-128. 1640

126 E, letnik 1985, registriran do 2/92, prodam za 3100 DEM. (068) 42-426. 1641

Z 128, letnik 1986, prodam. (068) 23-779. 1642

Z 101 GTL 55, letnik 1986, prodam. Janja Kolenc, Rodine 9, Trebnje, (068) 45-482. 1644

R 4, letnik 1986, prodam za 5500 DEM. (068) 51-619. 1646

Z 750 LE, letnik 1979, registrirano, generalno obnovljena karoserija, prodam. (0608)75-543. 1647

TAM 80 T 35 E 2,6, letnik 1990, prodam. (0608)31-724. 1648

NISSAN SUNNY SLX 1,6 ccm, letnik 1987, prodam. Vprašajte na (068)42-200. 1650

Z 1300, letnik 1970, registrirano, ugodno prodam. (068) 45-341. 1651

BMW 316 i, 11/89, prodam. (068) 23-311, int. 269 dopoldne, 65-189, popoldne. 1652

Z 128, staro dve leti, in Z 101, staro 4 leta, ugodno prodam. (068) 42-158. 1653

JUGO KORAL 55, letnik 1989, odlično ohranjen, ugodno prodam. (0608) 70-343. 1654

LADO RIVO, letnik 1988, prvi lastnik, zelo ohranjeno, prodam. (0608) 88-830. 1655

ZASTAVO 128, letnik julij 1987, dobro ohranjeno, prvi lastnik, prevoženih

28000 km, prodam. (068) 58-249, od 7. do 18. ure. 1657

JUGO SKALA 55, star eno leto, prodam. (068) 24-368. 1659

JUGO KORAL 45, letnik 1989, poceni prodam. (068) 26-951. 1660

R 5 GL, letnik 1986, 56000 km, prodam za 10.000 DEM. (068) 52-495. 1661

Z 128, letnik 1989, prodam. (068) 21-180. 1663

R 4 GTL, letnik 1987, prodam. (068) 24-569. 1666

126 P, LETNIK 1981 IN 1986, PRODAM. (068) 42-453. 1668

OPEL KADET 1,3 S, letnik 1982, dobro ohranjen, registriran do 28. februarja 1992, prodam. (0608) 75-548. 1670

Z 101 GTL 55, letnik 1987, in 2500 kosov starejše strešne opeke prodam. (068)87-167. 1675

R 4 GTL, letnik 1988, 18.000 km, garažiran, prodam. (068) 26-717. 1676

JUGO 45 KORAL, star 16 mesecev, prodam za 6000 DEM in plačam prepis in vse dele za jugo 45 (motor, menjalnik in ostalo), prodam. (068) 50-066. 1679

JUGO 55, star dve leti, registriran do novembra 1991, prodam za 6.700 DEM. (068) 59-082 od 17. do 19. ure. 1680

OPEL REKORD 20S, letnik 1980, registriran do 30.1.1992 ter Z 101 GTL, letnik 1985, registriran za celo leto, prodam. (068)51-297. 1681

GOLF JL, letnik 1979, prodam za 4000 DEM. (0608)67-536. 1682

GOLF, letnik 1980, rumen, prodam. Cena po dogovoru. (068) 45-292, vsak dan. 1685

GOLF JGL DIESEL, 9/85 in alfa romeo 33,15, letnik 1985, ugodno prodam. (068) 23-878. 1687

R 4 GTL, letnik 1990, prodam. (068)21-660. 1688

126 P, letnik 1984, prodam. (068) 73-094. 1689

GOLF DIESEL, letnik 1983, registriran do 2/92, prodam. (068) 84-444. 1691

JUGO 4

TRAKTOR C 335, letnik 1976 s kabino, motor obnovljen in prikolic domače izdelave, nosilnost 3 tone, prodam skupaj ali posamezno. Jože Krevs, Dol. Karteljevo 26, Novo mesto. 1547

MIKSER za gnojevko z elektromotorjem, avtomatsko kljuko za prikolicu za Zetor, trikrilne brane prodam ali menjam za štirikrilne ter nakladač za gnoj Tehnostroj. Kužnik, Podlisc 7, Dobrič. 1548

TRAKTOR IMT 542, nov, v garanciji, 30 delovnih ur, prodam. Jože Kuhar, Mladje 5, Podbočje. 1550

TRAKTOR IMT 549, star dve leti, dobro ohranjen, prodam. Tončka Petretič, Frluga 1, Podbočje. 1551

TRAKTOR URSUS C 360, star eno leto, novo kosilnico BCS diesel in novo enosono kiper prikolicu, zelo ugodno prodam. Penca, Volčkova vas 7, Šentjernej. (068)42-217. 1565

TRAKTORSKE hidravlične nakladalne vile za gnoj HU 4, nove, ugodno prodam. Zbija vas 6, Novo mesto. 1588

KOSILNICO RK 135 prodam. (068)73-208. 1624

TRAKTORSKO PRIKOLICO domače izdelave, z zračnimi zavorami, prodam. Oglad popoldne. Prelogar, Šentjanž 57. 1635

TRAKTOR ZETOR 70—11, z originalno kabino, letnik 1982/83, dobro ohranjen, po ugodni ceni prodam ali menjam za manjšega do 45 KS. (0608)75-740. 1638

TRAKTOR ZETOR 5011, prevoznih 1700 ur, in rotacijsko kosilnico Sip 165, prodam. (0608)79-005. 1649

TRAKTOR Torpedo 4506, s kabino, prodam. (068)57-159. 1665

KOSILNICO Gorenje Muta, traktorsko prikolicu nekiper, gumi voz — 16 col, šrotar za koruzo prodam. Bojanc, Dolenja vas 16, Otočec. 1671

TRAKTOR TV 821, skoraj nov, s priključki, in kiper prikolicu prodam. (068)44-268. 1674

TRAKTOR TORPEDO DT 4506, star 4 leta, 510 delovnih ur, prodam. Bobnar, Novomeška 55, Straža. (068)85-306. 1690

SILOKOMBAJN Sip Šempeter, enovrstni, eno sezono rabljen, prodam. (0608)69-428. 1704

posest

GOZD, v izmeri 11517 m2, na območju k.o. Velika Loka prodam. (063)776-192. 1474

VINOGRAD, star 5 let, s 300 trtami, v izmeri 19 arov, in hram, ob glavni cesti Šutna — Mladje pri Podbočju, jeklen 16—colski gumi voz za traktor, ter avtomobilsko prikolicu prodam. Jože Prah, Gor. Prekopa 23 a, Kostanjevica. 1479

MANJŠO KMETIJO v bližini Bele Cerkve prodamo. (06)45-163. 1481

VINOGRAD, v Skrušovcu, 150 trt, in zidanico, zgrajeno do III. faze, z vodo in urejeno dokumentacijo za elektriko prodam. (068)49-337. 1485

TRAVNIK, 77 arov, primeren za vikend, ugodno prodam. Mali Lipovec, (061)651-611. 1487

ŽAZIDILJIVO PARCELO v Semiču nujno in ugodno prodam. (06)50-123. 1518

HRASTOV GOZD v Krakovskem gozdu, 1 ha, njivo (10 arov) v Leskovcu, prodam. (068)27-350. 1524

MLAD VINOGRAD na Vinjem Vrhu prodam. Sončna lega, lep dostop na parcelo. (06)76-328. 1534

SMREKOV GOZD (11000 m2), v okolici Novega mesta, prodam. (068)24-850, popoldne. 1579

HISO z delavnico, vsetljivo, ob cesti Šentjernej — Kostanjevica, ugodno prodam. (06)9352-97266. 1607

PARCELO (12 a) z gradbenim dovoljenjem, v neposredni bližini Novega mesta prodam. Mogoča gradnja dveh objektov — tudi mirna obrt. Informacije na (06)25-898. 1611

VINOGRAD v Ivanjšah nad Kostanjevico prodam. (068)22-365, od 7. do 14. ure. 1629

PARCELO, v izmeri 2800 m2 (travnik, sadovnjak), poleg gradu Hmeljnik, prodam. Informacije pri Mariji Gačnik, Ljubljanska 39, Novo mesto. 1636

PARCELI (25, 30 arov), primerni za nasad, v okolici Šmarjeških Toplic, prodam. (06)24-569. 1667

5 HA GOZDA ugodno prodam. (061)349-557, zvečer. 1678

BUKOV GOZD v k.o. Pribišje (1 ha 30 a), prodam. (068)56-080. 1697

VINOGRAD 23 arov, star 10 let, zidanica (4 x 5 m), prodam. Slavko Pleterski, Pavlinova 10, Krško. (0608)31-589. 1701

VINOGRAD, 30 žlahtnih trt, možnost gradnje vikenda v Poganki pri Sevnici, prodam. (0608)81-833. 1702

V STRAŠKI GORI poceni prodam vinograd z zidanico in vso opremo, v izmeri 16 arov. Možnost tudi polovico vinograda. (068)85-469. 1703

prodam

SENO in hlevski gnoj prodam. (0608)79-604. 1475

TELEVIZOR, barvni, prodam. (06)73-382. 1483

KOZOLEC (topler s podom), in gumi voz (16 col) prodam. Informacije v petek od 19. ure dalje na (061)711-767. 1486

KOBILO prodam ali zamenjam za kravo. Draginc, Konec 11 a, Novo mesto. 1489

OMARO za dnevno sobo in mizo ugodno prodam. Suzana Hočvar, Prečna 103, Novo mesto. 1490

SUHE SMREKOVE plohe 5 m3, debeline 5 cm, in deske 4 m3, debeline 2 cm, prodam. Potočar, Dol. Polje 5, Straža. (06)65-642. 1499

PRODAM čelni nakladač TN 360 z vpetjem za traktor Zetor, sekmenski krompir, desirer Igor, obračalnik gena, star eno leto, Alfonz Jaki, Brinje 6, Šentrupert. (06)40-005. 1519

OSTREŠJE po ugodni ceni 1600 DEM prodam. (06)76-554, zvečer. 1522

2000 kg sena prodam. Škrajnar, Borričevo. (06)27-710. 1525

VINOGRADNIŠKO KOLJE, obdelano, in stebričke prodam. (06)85-015. 1528

TRAKTORSKO ROTACIJSKO kosilnico SIP 165 in betonski mešalec na bencin prodam ali menjam za kravo. Vodopivec, Biška vas 23, Mirna Peč. 1531

SEDEŽNO garnituro prodam. Spasevski, Nad mlini 24, Novo mesto. (06)23-029. 1542

PEČ za centralno kurjavo tip Ferterm, 35.000 kka in novo zamrzovalno skrinjo (310 l), ugodno prodam. (06)27-586. 1549

OVCE z mladiči prodam. (06)65-756. 1568

KOSTANJEVO KOLJE narejeno-kalano, prodam. (06)42-212. 1573

PRODAM 1,5 m3 2 cm debelih borovih desk, vlečno kljuko za R 4 in jugo 45, 55. Hudoklin. (06)42-572. 1578

RADIATORJE, klasične, še nerabljene, in novo kopalno kad v zeleni barvi, prodam. (068)73-122, Jožica Pirkovič, Šmarjeta 70. 1608

AVTORADIO Blaupunkt prodam. (068)25-619. 1615

MEŠALEC z bencinskim motorjem, in varilni aparat (300 A) prodam. (06)42-061. 1630

PRALNI STROJ Gorenje, star 5 let, generalno obnovljen, prodam. (06)27-904. 1637

HLADILNO SKRINJO (200 l), obhajilsko obleko (št. 12) in kavč prodam. (06)27-135. 1645

HRASTOVE PLOHE, suhe, 7 m3, prodam. (06)57-554 ali 52-243. 1656

KMEČKO SOBO iz masivnega mecesna, ročno delo, prodam. (06)49-647. 1662

POCENI PRODAM malo rabljeno kuhinjo iz masivnega lesa, dolžine 1,5 m, malo rabljen raztegljiv kavč, še uporaben pralni stroj, ter peč na olje — sobno. (0608)70-305. 1664

KVALITETEN CVIČEK, 200 l, prodam. (06)24-456. 1669

PRIKOLICO za prevoz živine prodam. Saje, Dol. Kamenje 4, Novo mesto. 1677

LITOŽELEZNO PEČ, malo rabljeno, kuepperbusch, nemško, prodam. (06)73-698, Šmarješke Toplice, vsak dan po 20. uri. 1683

SEMENSKI KROMPIR dezire, prodam. Ropret, Zg. Bitnje 41, Kranj. (064)12-056. 1692

NAVADNO harmoniko in prašica (150 kg), prodam. (06)65-119. 1698

HLADILNIK GORENJE 135 l, star 3 leta, prodam. (068)25-153. 1708

razno

NJIVE IN TRAVNIKE dam v najem. Anton Jakše, Rakovnik 1, Novo mesto. 1505

INŠTRUIRAM kemijo, biologijo, angleško in poučujem metode uspešnega učenja, dopoldan in popoldan. (06)21-215 med 19. in 21. uro. 1545

MLAJŠI UPOKOJENKI ali slično, redoljubni, nudimo brezplačno stanovanje in hrano, za manjšo pomoč v urejenem gospodinjstvu. Kasneje možna eventualna zaposlitev. Ponudbe pod Šifra: »OKOLICA MOKRONOGA« 1700

službo dobi

TRGOVINA STORŽIČ Kranj išče akviziterje za prodajo tekstilnih izdelkov na Dolenjskem. Informacije na (068)22-272. 1472

DELO na vašem domu, delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis in kuverto z vašim naslovom in znamko, nato boste dobili potrebna navodila. Martin Pavlič, Cesta bratov Zorko 24 a, 68281 Senovo. 1476

NATAKARICO za delo v gostilni zaposlim. (068)50-125. 1484

DELO NA VAŠEM DOMU, izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis in kuverto z vašim naslovom in znamko ter 30 din za stroške. Nato boste dobili potrebna navodila. Marija Zjec, p.p., Vinica. 1492

DEKLE za delo v butiklu honorarno zaposlim. (06)25-259. 1501

DELO NA VAŠEM DOMU! Delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis z vašim naslovom, nato boste dobili potrebna navodila. Janez Bartolj, Irča vas 17, Novo mesto. 1513

VEČ AKVIZITERJEV honorarno zaposlim. Odlični zaslužek, dobri pogoji. Dobimo se 8. marca 1991, v hotelu Goričani v Kostanjevici na Krki ob 20. uri. 1599

IŠČEMO akviziterje za prodajo zelo iskanega blaga. Potrebujete lasten prevoz. Informacije na (06)23-976, med 20. in 22. uro. 1603

DELO NA DOMU! Delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis in kuverto z vašim naslovom in znamko, nato boste dobili potrebna navodila. P.p. 5,68343 Dragatuš. 1627

ODLIČEN DODATNI ZASLUŽEK za delo na domu. Informacije: Agencija »Epis«, p.p. 32, 62001 Maribor. 1633

DELO NA DOMU! Delovne izkušnje niso potrebne. Pošljite kratek življenjepis, kuverto z znamko in naslovom za nadaljnja navodila. Možen zaslužek od 10000 do 15000 DEM na mesec. Vida Vidic, Podgorica 29, 68290 Sevnica. 1634

IŠČEMO akviziterje za atraktivno blago. Dober zaslužek. (06)22-591. 1643

ZELO DOBER ZASLUŽEK s takojšnjim plačilom za delo s svojim avtom. Informacije v Metropoli v Novem mestu ali gostišču Rozalija v Krškem v četrtek, 7.3., in torek, 12.3., ob 19. uri. 1707

stanovanja

MANJŠE STANOVANJE v Črnomlju, Novem mestu, Metliki ali okolici išče mlajši zakonski par. (041)334-288. 1495

GARSONJERO v Ljubljani, v Polju, prodam za 55.000 DEM. (068)23-385. 1507

V NAJAM dam dve sobi za predplačilo. (0608)81-356, v soboto od 14. do 20. ure. 1541

VSELJIVO GARSONJERO v Novem mestu zamenjam za vsetljivo hišo v Novem mestu ali okolici. (06)84-600. 1553

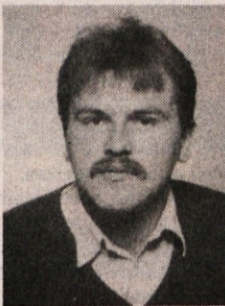
ZAMENJAM družbeno enoinpol-sobno stanovanje s centralno kurjavo v Novem mestu za trisobno stanovanje s centralnim ogrevanjem. Naslov v oglašnem oddelku. 1658

ZAHVALA

V 25. letu, v cvetu mladosti, nas je zapustil naš dragi sin, ati in brat

ZVONE PETJE

iz Dol. Jesenic 7 pri Šentrupertu

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem prijateljem, sorodnikom in znancem za pomoč, darovano cvetje, izrečeno sožalje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala dr. Žnidaršiču, Jakličevim in Frelihovim. Zahvala tudi kolektivom Trimo, Dolenjka, Agroservis, PE Lisca, vsem gasilcem, godbi na pihala, pevcem, mladincem za poslovilni govor, darovalcem maš in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 90. letu nas je zapustila

ANA ŽNIDARŠIČ

roj. Grahek

Lokve 24, Črnomelj

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali cvetje in vence ter našo drago mamo pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala g. kaplanu za vsakomesečni obisk in opravljen pogrebni obred, kolektivoma Beti in Belt iz Črnomlja, Društvu upokojencev, ZB Petrova vas in pevkam za zapete žalostinke. Vsem iskrena hvala!

Vsi njeni

ZAHVALA

Bolečine si prestala, zdaj boš v grobu mirno spala.

V 82. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

MARIJA KLEMENČIČ

iz Hrušice 5

Iskrena hvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, GG—obrat Straža za podarjeno cvetje in vence, izrečeno sožalje ter spremstvo pokojnice na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo gospodu župniku za lepo opravljen obred in Marjeti Petkovič za poslovilne besede.

Sin Lado z družino

ZAHVALA

V 64. letu nas je nenadoma zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat, tast in stric

FRANC SEDLAR

Hrastulje 9 pri Škocjanu

Ob boleči izgubi se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše in pokojnega v tako velikem številu spremili na zadnji poti. Posebno zahvalo izrekamo družini Mlakar, obema govornikoma, gasilcem, pevskemu zboru, kolektivoma KZ Škocjan in IMV Novo mesto in gospodu župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu starosti nas je za vedno zapustil ata, stari ata, dedek in pradedek

JANEZ GLAD

iz Dolnje Brige 9

Najlepše se zahvaljujemo sorodnikom, znancem, sosedom in vsem, ki ste nam v najtežjih trenutkih pomagali, spremili pokojnika na zadnji poti in mu darovali toliko vencev in cvetja. Posebna zahvala velja podjetju Avto Kočevje, ZKGP Kočevje, Krajevni skupnosti Kočevska Reka in g. župniku za lepo opravljen obred.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 92. letu je končal svojo življenjsko pot naš mož, oče, stari oče, praded, stric

JANEZ ŠTANGELJ

iz Rajnovišče 4

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem za izraze sožalja in darovano cvetje. Predvsem pa se zahvaljujemo vaščanom, ki so nam s svojo požrtvovalnostjo stali ob strani, g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem iskrena hvala!

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

Tudi hribček bo zajokal, ker po stezicah ne boš več stopal. Kdo ga zdaj bo obdeloval, ko ti, ata, boš v grobu spal?

V 80. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče in stric

STANKO LINDIČ

s Krsinjega Vrha 17, Tržišče

Ob boleči izgubi naša iskrena zahvala vsem sorodnikom, sosedom in znancem, posebno pa Brečkovim in Zupančičevim. Zahvala oddelku kirurškega šoka za skrb in lajšanje bolečin, g. župniku za pomoč in lepo opravljen obred, govorniku Marjanu za poslovilne besede, Društvu upokojencev, kolektivu Zdravilišča Šmarješke Toplice, KPD Dob, ŽG Krško, ŽG Dobova ter vsem, ki ste darovali cvetje in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: vsi njegovi

ZAHVALA

V 95. letu nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

MARIJA STRAJNAR

z Velike Cikave 4

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za pomoč, darovano cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala sosedom Draganovim, Bučarjevi in Judeževi, dr. Vodniku za zdravljenje na domu, govorniku za poslovilne besede, pevcem za zapete žalostinke ter g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti drage mame

FRANCKE GERDENC

rojene Skubic

se iskreno zahvaljujema sosedom, sorodnikom, znancem in prijateljem za darovano cvetje, sveče, denar za svete maše in lepo spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala sosedi Mariji Adam za pomoč ter g. proštu Lapu za lep obred.

Anton in Anica Skubic

ZAHVALA

Niti zbogom nisi rekel, niti roke nam podal, smrt te vzela je prerano, v naših srcih boš ostal.

Nepričakovano in mnogo prezgodaj nas je v 32. letu zapustil naš dragi sin, brat, stric in nečak

JOŽE ŽIBERT

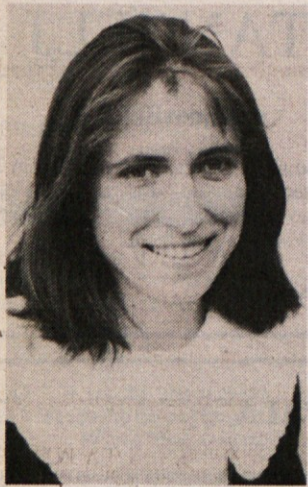
Dol. Globodol 9

Ob boleči izgubi se pristrčno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, sodelavcem in znancem, ki so nam pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter dragega Jožeta pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala kolektivu IMV Revoz in Domu starejših občanov Črnomelj, vsem sosedom, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, gospodu proštu Lapu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: oče Jože, sestre Anica, Tilka in Magda z družinami ter ostalo sorodstvo

Borja Eržen

Danes že navsezgodaj zjutraj so varovanci v novomeških delavnicah pod posebnimi pogoji sprazhevali, kje je Borja. Gogo se je že prejšnji teden razburjal, zakaj ne bo Borja ta teden dežurna. Ti fantje in dekleta, med njimi pa je tudi nekaj odraslih ljudi, so in bodo vedno ostali nekakšni otroci, kar se posebej velja za njihovo čustveno raven. In kot otroci, tudi oni naravnost, brez strahu in zadržkov kažejo in izpovedujejo svoja čustva. Borjo imajo radi, v glavnem, včasih se komu tudi zamere, takrat pa ji, ali pa ostalima dvema, ki poleg Borje še skrbita v delavnicah zanje, naravnost povejo, da ne marajo. Morda bi kdo dejal, da je to pač njihova služba, a gotovo ni samo tako. Le kdo bi se samo zaradi dela, zaradi službe odločil, da bo dneve in dneve, leta in leta delal in učil delati svoje uboge, duševno in telesno prizadete soljudi?

Borja Eržen, je mlado, simpatično, prijetno, izobraženo in strokovno dobro usposobljeno dekle. V delavnicah pod posebnimi pogoji, ki imajo v Novem mestu že dolga leta »zasilne prostore« v domu starejših občanov, spadajo pa pod center za socialno delo, je danes 21 varovancev, zanje pa poleg vodje teh delavnic Borje Eržen skrbijo še oblikovalci Miha in socialna delavka Maja. Borja se je za študij specialne pedagogike na ljubljanski pedagoški akademiji odločila pravzaprav slučajno, ne da bi točno vedela, kaj jo sploh čaka. Marsikdo je pričakoval, da se bo Borja, zagreta in uspešna novomeška atletinja in večkratna slovenska prvakinja, odločila za

študij telesne vzgoje. »Šport, posebej atletiko, imam od osnovne šole nad vse rada, v gimnaziji me ni zanimalo skoraj nič drugega, a nikoli si nisem mogla sebe predstavljati kot učiteljice telovadbe,« pravi Borja. Doma je dobila doberno mero humanistične vzgoje, vcepili pa so ji tudi ljubezen do narave — mati slavistka in ljubiteljica narave, oče vnet planinec in zeliščar. Pravzaprav je po gimnaziji vedela, česa ne bi študirala, ne pa natančno, kaj bi. In po take vrsti selekcije je med tistim študijem, ki ni bil na »negativni listi«, ostala tudi specialna pedagogika. »Študij je bil čudovit; bilo je res super, krasno,« je še danes navdušena Borja. In potem je prišla kruta realnost. Prvo delovno mesto je dobila na posebni šoli, in to kot vzgojiteljica. »Za to delo pa nisem imela ne veselja ne potrebnih znanj.« In tako je po dveh letih, ko se ji je ponudila možnost, da pride v delavnice pod posebnimi pogoji, to imela za pravo odrešitev. In še danes, ko je tu že dve leti, je zadovoljna, kakor se pač za take razmere čudno sliši, bi lahko rekli, da je srečna.

Po končanem študiju je Borja ob delu končala še drugo smer njenega študija. V rednem roku je diplomirala na smeri, katere specialnost so motnje vedenja in osebnosti. Ob delu je opravila še vse potrebne izpite in naredila diplomsko nalogo za smer duševno prizadeti. Potem se je, prav tako ob delu, vpisala na drugo stopnjo pedagoške akademije, kjer je sedaj študentka 4. letnika. Za drugo diplomsko nalogo, ki jo je delala skupaj s Tomažem Jerebom, po rodu prav tako Novomeščanom, kateremu je to tudi že drugi študij, sta za letošnji slovenski kulturni praznik dobila Prešernovo nagrado Pedagoške akademije. Naloga nosi naslov Odrasle osebe z zmerjo, težjo in težko duševno prizadetostjo v občini Novo mesto. Njun mentor dr. Ante Kotar, nekdanji novomeški učiteljski in kasneje učitelj na novomeški posebni šoli, je dejal, da je ta naloga skoraj na ravni magistrskega dela.

Danes Borje ni v službi zato, ker ima v Ljubljani izpit. Gogo in ostali, ki jim ni prav, da je ni, tega najbrž ne dojamajo. Bo pa zato Borja po tretji diplomski še bolj njihova.

A. BARTELJ

Kdo je kriv za onesnaženo Rinžo?

Pritožba občanov in ribičev — Osumljena gnojevka — Analiza vzorcev vode

KOČEVJE — Občani se pritožujejo, da tudi v mestu smrdi po gnojnici, s katero polivajo kmetijske površine v neposredni okolici mesta. Ribiči pa so naslovili na občinsko skupščino in inšpekcije pritožbo in delegatsko vprašanje. Opozarjajo na tri večja onesnaženja Rinže, zadnji dve v februarju letos, zaradi česar je prišlo do pogina rib. Za onesnaženje sumijo gnojnice.

Vodnogospodarski inšpektor Dari Klun je v zvezi s tem povedal: »Ribiči so opazili onesnaženje Rinže že 23. februarja, zadevo pa so prijavili naši inšpekciji 25. februarja. Takoj smo opravili ogled skupaj s predstavnikom Kmetijskega gospodarstva Kočevje, Alojzom Vidicem.

Ugotovljeno je bilo, da je prišlo do onesnaženja iz dveh izvirov, ki sta kakih 30 m od glavnega toka Rinže, in to pri Bartolovi hiši na Bregu. Odvezel sem vzorec v najmočnejše onesnaženem izviru in še 40 m navzgor v Rinži. Oba vzorca smo poslali v analizo v Ljubljano.

BULIČ SPET POD KAVARNO

NOVO MESTO — Glasbeni urednik Vala 202 Dragan Bulič je pred kratkim v pizzeriji zapustil tako dober vtis, da so ga še enkrat povabili v Novo mesto. S svojimi ploščami bo prišel v petek, 8. marca. Na starem mestu bo s prijateljem Longom ob 21.30.

V SOBOTO VEČER ŽENINOV

METLIKA — Center za kulturo in prosveto Metlika je prejšnji teden pripravil koncert Andreja Šifererja, ki je v četrtek in petek v metliškem kulturnem domu zabaval otroke, mladino in odrasle. Organizatorji želijo, da bi se takih in podobnih prireditev ljudje udeleževali še v večjem številu in hkrati vabijo na naslednjo prireditev, igro Večer ženinov, ki jo bo KUD Mirna Peč prikazalo v soboto, 9. marca, ob 19.30 v kulturnem domu Edvarda Kardelja v Metliki.

30. TEKMOVANJE SALAMARJEV

SEVNICA — V gostilni Vrtovšek v Sevnici bo 10. marca že 30. tekmovanje salamarjev. Najstarejša in najodmevnejša tovrstna prireditev v Sloveniji se bo tokrat pričela že tri ure poprej kot običajno, in sicer točno opoldne, zato, ker pač pride jubilej po veljavnem koledarju na nedeljo. Odbor salamarjev pričakuje, da bodo tekmovalci prinesli domače salame že v petek, da bodo veterinarji lahko pravočasno pregledali salame in ugotovili njihovo (ne)poprečnost.

Rezultati analize bodo znani te dni. Že med ogledom Rinže 25. februarja je bila opazna razlika v barvi vode nad dotokom vode iz omenjenih izvirov in pod njim. Vzvodno, nad Oberstarjevim jezero, je bila voda modrozeleno barve, pod njim, vse preko Kočevja in do zapornic, pa je bila motna in rjavkasto zelena, se pravi očitno onesnažena.

V bližini omenjenih onesnaženih izvirov so kmetijske površine, ki so bile lansko jesen in letos gnojene z gnojevko. Predstavnik KG Alojz Vidic, ki je vodja kmetijske poslovne enote Mlaka, je povedal, da gnojijo 837 ha površin. Že oktobra lani je bil napravljen gnojilno-setveni načrt. Na podlagi predvidenih kultur je določena tudi količina gnojevke na hektar. Brez škode in ob pravilnem razvozu prenese na leto hektar.

MESTO NA STARI RAZGLEDNICI

V okviru Filatelističnega društva Novo mesto imamo tudi nekaj članov kartofilov, ki zbirajo stare razglednice. V zadnjem času vedno pogostejše vidimo podobe krajev na starih razglednicah. Zbiranje razglednic je bilo zelo popularno v preteklem stoletju in so bila prva društva ustanovljena že leta 1897 in 1898. Filatelistično društvo Novo mesto organizira 4. mednarodno srečanje filatelystov, numizmatikov in kartofilov, ki bo v soboto, 16. in nedeljo, 17. marca, na Otočcu, oba dneva bo potekalo od 9. do 17. ure. Filatelistično društvo Novo mesto ima svoje zamenjavalne sestanke vsak prvi ponedeljek v mesecu v domu JLA v Novem mestu ob 18. uri.

Zbiratelji razglednic, pridite ali se oglasite na tel. 21-180!
NIKA KLEMENČIČ

JOŽEFOVA SALAMIADA NA RATEŽU

RATEŽ — Tudi letos bo Turistično društvo Ratež za Jožefovo priredilo salamiado, na katero vabi vse tiste, ki mislijo, da so jim domače salame še posebej uspele, in bi radi za to dobili tudi strokovno potrditev ter svoje izdelke primerjali z drugimi. Ker je letos Jožefovo na torek, bo osrednja salamiada prireditev v soboto, 16. marca, ob 15. uri v gasilskem domu na Ratežu. Takrat bo razglasil rezultatov in pokažila z jedačo, pijačo in glasbo. Primerke za strokovno ocenjevanje bodo sprejemali v gostilni Antona Vovka na Ratežu še v petek, 15. marca, do 14. ure, ob 15. uri istega dne pa se bo v gasilskem domu že pričel uradni del salamiade, se pravi strokovno ocenjevanje prispelih vzorcev. Vabljeni!

Ste kdaj pomislili, da bi lahko nastopili kot napovedovalka ali napovedovalec na televiziji?

Če ste, pa tudi, če še niste, vas vabimo k sodelovanju v televizijskem programu VAŠ KANAL. Z dostuje, če nam do nedelje, 10. marca z dopisnico sporočite vaše ime, priimek in naslov, da vas bomo lahko povabili na razgovor in avdiocijo. Pišite nam na naslov: TV Novo mesto v ustanavljanju, Glavni trg 24, 68000 Novo mesto. Telefon (068) 23-611, telefaks: (068) 21-696.

NasVIDEnjel

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

v novomeškem Kableskem razdelilnem omrežju na kanalu 3

kozerija

NOVOST: PROJEKTNO UČNO DELO

— Ate, mi pa v šoli delamo po novem.
— Res?
— Ja, tovarišica uvaja v pouk novosti.
— Pohvalno, ni kaj.
— O zdravilnih rastlinah se učimo po metodi projektne učnega dela.
— Zveni zelo učeno.
— Pa ni, da veš. Delamo po skupinah.
— In v skupini ima vsak svojo nalogo?

— Ja. Najprej tovarišici povemo, koga vse bomo šli vprašati o zdravilnih zeliščih, nato se razdelimo v skupine, potem gremo in vprašujemo, na koncu pa poročamo.
— Zanimivo.
— Res je zanimivo. Prva skupina je šla v lekarno, druga k župniku, tretja na tržnico, četrta je brskala po knjigah v knjižnici in tako naprej.
— Kako pravite tej novosti?
— Projektno učno delo.
— Se ti ne zdi to da četrti razred le malce prehudo?

tar teh zemljišč okoli 60 kubikov gnojevke. Z letnim planom je predvidena uporaba okoli 18.000 kubikov prašičje gnojevke in okoli 12.000 kubikov goveje, kar znese za omenjene površine v enem letu okoli 37 kubikov gnojevke na hektar, to je daleč pod dopustno maksimalno količino.

Ob pravilnem razprševanju gnojevke torej ne bi smelo priti do onesaneževanja okolja in Rinže. Letos pa je bilo že večkrat opaženo zastajanje gnojevke v kotanjah na njivah, do česar bi lahko prišlo zaradi enkratnih izpustov gnojevke iz cistern namesto predpisanega razprševanja ali pa zaradi gnojenja na zmrzjenih tleh, kar se ne bi smelo dogajati. Še posebno pa bi morali biti pazljivi pri gnojenju nagnjenih površin v neposredni bližini Rinže. Alojz Vidic je na to pripomnil, da v vseh primerih luž na njivah ni bila gnojnica, ampak tudi površinske meteorne vode, ki so se zbrale na zamrznjenih tleh po odjugu.

Kdo je resnični in pravi krivec za onesnaženje Rinže, bo znano v teh dneh, ko bodo prispele ugotovitve analize obeh vzorcev vode.

J. PRIMC

DALMATINSKI VEČERI

OTOČEC — Za 8. marec, dan žena, pripravljajo gostinski in turistični delavci Otočca jutri in v soboto v motelski restavraciji večera dalmatinskih specialitet. Poleg glasbe za ples bo za zabavo skrbela klapa Krk, odveč pa je verjetno pripomniti, da bodo na mizah sveže in izbrane morske specialitete, od rib, rakov, školjk, sip do hobotnic, da primorskih vin ne omenjamo posebej.

DANES RAZSTAVA

TREBNJE — Danes ob 11. uri bodo v avli tukajšnje stare osnovne šole odprli razstavo domače obrti in kulinarike. Organizatorji so pripravili pregled tovrstne trebanjske ustvarjalnosti v sodelovanju z dr. Janezom Bogatajem. Letošnja razstava, ki je četrta po vrsti, bo odprta do 11. marca.

ZA PLES IN PREDSTAVITVE — V Kočevju so 1. marca odprli disko »Klub 33«, ki je v začetku namenjen plesu za mladino in predstavljanju ansamblov ter kaset pevcov, kasneje bodo imeli plesne večere enkrat na teden tudi za nekoliko manj mlade, poleg tega pa se bodo tu predstavljali posamezniki in skupine, ki kaj znajo. Organizatorja kluba, Hotel Pugled in zasebnik Ljubo Veličkovič, bosta nameščala možnost nastopanja v klubu pevcem, ansamblom in plesalcem ter plesnim skupinam domače Delavske godbe, predstavivam novosti slovenske scene in drugim gostom. Disko je urejen v prostorih restavracije Hotela Pugled. Pokrovitelji otvoritvene prireditve sta bila Kolinska Ljubljana in Tobačna tovarna Ljubljana. Spomladi bodo začeli v disko prirejati družabne večere. (Foto: J. Primc)

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado JOŽETU JURŠICU iz Dolenje Dobrave pri Trebnjem. Nagradjencu čestitamo! Lestvica je ta teden takšna:
1 (3) Vprašal bom zvezde — DOLENJSKI FANTJE
2 (1) Primi brž kupico — ANSAMBEL T. HERVOLA
3 (4) Stara ura — ANSAMBEL LIPA
4 (6) Zvezdna noč — ANSAMBEL J. ŠUMAHA
5 (2) Zimska — ANSAMBEL L. SLAKA
6 (8) Mami za praznik — ANSAMBEL B. RAZPOTNIKA
7 (10) Poročna — ANSAMBEL HENČEK
8 (5) Staro vino, star prijatelj — ANSAMBEL T. VERDERBERJA
9 (—) Zakaj ljubezen mine — ALFI NIPIČ & NJEGOVI MUZIKANTI
10 (9) Nekje je zrasla roža — SPOMIN
Predlog za prihodnji teden: Samotna domačija — FANTJE IZPOD ROGLE

Glasujem za:
Moj naslov:
Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Halo, tukaj je bralec »Dolenjca«!

»Mi bodo sedaj vzeli njivico?« — Občinski birokraciji vetrič ne more do živega, potreben bo vihar — Kako priti do pravega števila vikendov?

Dežurni novinar je moral v četrtek zvečer kar precejkrat dvigniti slušalko in odgovarjati na vprašanje, zakaj poštar ni prinesel Dolenjca. Po pojasnilu, da nam jo je pošteno zagodel računalniški škrtar, jih je bila večina zadovoljnih z odgovorom in niso pretirano negodovali, mi pa se bomo potrudili, da se kaj takega ne bo več ponovilo.

Večjega razmisleka je bilo vredno vprašanje M. Ž. z Bučke. Bralka se boji, da ji bodo sedaj vzeli njivico, ki jo marljivo obdeluje že vrsto let. Podedovala jo je po očetu, ta pa jo je dobil od agramne. Menda se o tem v sosedstvu širijo govorice. No, bralko smo spomnili na zagotovilo vlade, da pri poravnavanju starih krivic ne bo delala novih. Na to spominjamo tudi tiste, ki zlonamerno vznemirjajo svoje sodele pa tudi vladno oziroma poslance v republiški skupščini, ki se bodo prav te dni lotili zakonov s to tematiko.

Prav tako resnega vprašanja sta se lotila bralka M. V. iz Krškega in bralec M.

N. iz Otočca. Resnega, ker se nanašata na ustanove za vzgojo otrok in probleme, ki bi jih očitno kot starša morala reševati v okolju, kjer se nepravilnosti dogajajo, pa za to ne najdeti pravih vzvodov. Oba sta očitno poskušala opozoriti odgovorne, pa brez razumevanja. Oba tudi pravita, da sta klicala v imenu večjega števila prizadetih staršev.

V primeru M. V. iz Krškega gre za vzgojnovarstveno ustanovo, kjer po njeni izjavi bolj po domače in mimo splošnejavnih meril, po internih dogovorih, odmerjajo stroške za varstvo otrok, odračunavajo hrano za odsotnost otrok šole po treh dneh odsotnosti, da ne govorimo o pripombah na kvaliteto hrane. Pritožbe so pogosto zavržene z argumentom: »Pa dajte otroka drugam!« Tako se obnašajo monopolisti, meni bralka in upa, da bo javna kritika v časopisu kaj zalegla.

Enako upa M. N. iz Otočca, ki ima pripombe na nekatere učitelje tamkajšnje osnovne šole, češ da niso strokovno usposobljeni za dela, ki jih opravljajo, da si privatizirajo šolo in da vodstvo ni sposobno napraviti reda. Tudi pripombe na zavod za šolstvo so ostale brez odmeva, ker si baje nihče ne upa posredovati.

Trditve obeh staršev nismo preverili, upajmo pa, da bodo bolj odprli oči tisti, ki so po službeni dolžnosti poklicani, da kontrolirajo delo omenjenih ustanov.

Stane Sušnik iz Novega mesta ima pripombe na dolgotrajne postopke, ki jih imajo stranke pri prepisovanju lastništva za motorna vozila. To je nedavno doživel sam, ko je hotel urediti prodajo svojega jeklenega konjčka. Dve uri so ga pošiljali sem in tja, da je opravil zadevo, ki bi morala biti samo formalnost. Očitno novi vetrovi na občini še niso dovolj zapihali ali pa bi bil potreben vihar, da bi pometel z občinsko birokracijo. Stvar bi moralo biti možno opraviti na enem mestu, pri enem uradniku, točna navodila o postopku in kaj človek potrebuje pri tem, pa bi morala biti vidno izobešena. Čas je tudi denar, danes še bolj kot kdajkoli.

V zvezi z občinsko upravo je bil tudi klic V. M. iz Novega mesta, ki se čudi,

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prislulnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličete nas lahko vsak četrtek zvečer, med 18. in 19. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dežurnih novinarjev vam bo rad prislulnil.

Emilio bo dobil Milan Klemenčič iz Dobove

Dobitnika tretje Račkine Emilije je določila mala Mateja Pečjak

NOVO MESTO — Žreb je hotel, da so doslej vse nagrade, ki jih podeljujemo pravočasnim plačnikom naročnine za Dolenjski list v 1. trimesečju, dobili naročniki iz novomeške občine ali Bele krajine.

Tokrat je mala Mateja Pečjak iz kupa plačanih položnic potegnila tisto, s katero je naročnino poravnal Milan Klemenčič iz Dobove 14. S čim bo nagradjen, najbrž ni treba posebej poudarjati: prejel bo radiokasetofon Emilia.

Do konca nagradne akcije bomo v naslednjih dveh ponedeljkih med pravočasne plačnike podelili še dva od petih radijov, ki jih je prispevala računalniška in z drugim blagom dobro založena firma Račka, o katere pestri in po cenah nedvomno ugodni ponudbi se lahko prepričate na Cesti kom. Staneta 34 v Novem mestu ali po telefonu in telefaksu (068) 21-058.

RAČKA, d.o.o.